Alvarez

SIGLAS

Y

ABREVIATURAS LATINAS

CON SU SIGNIFICADO,

por órden alfabético, seguidas del calendario romano

Y DE UN CATÁLOGO

DE LAS

ABREVIATURAS QUE SE USAN EN LOS DOCUMENTOS PONTIFICIOS,

POR

D. RAMON ÁLVAREZ DE LA BRAÑA,

ARCHIVERO, BIBLIOTECARIO Y ANTICUARIO,

CORRESPONDIENTE DE LA ACADEMIA DE LA HISTORIA Y SECRETARIO DE LA COMISION DE MONUMENTOS HISTÓRICOS Y ARTÍSTICOS DE LA PROVINCIA DE LEON

—LEON—

Imp. y lib. de Rafael Garzo é hijos

Calle de la Plegaria, núm. 14

1884

Sr. D. RAMON ALVAREZ DE LA BRAÑA

Mi muy querido amigo y antiguo discipulo: he leido con el mayor placer su obra sobre epigrafía, en la que ha reunido preciosos datos, con gran método y acierto expuestos, y creo que su publicacion prestará un gran servicio á este importante ramo de la Arqueología.

Le felicito á Vd. por ello, y le ruego no deje de darla cuanto antes á luz, pues es obra de verdadera utilidad y que hace suma falta en España.

Continúe Vd., mi querido amigo, el camino de laboriosidad y estudio que para honra suya y del Cuerpo á que pertenece ha emprendido, y reciba de nuevo el parabien que de todo corazon le envía su afectísimo amigo y compañero.

J. de Dios de la Rada y Delgado.

Madrid 26 de Noviembre de 1876.

AL SR. D. JUAN LOPEZ CASTRILLON,

CATEDRÁTICO DE HISTORIA ECLESIÁSTICA Y ARQUEOLOGÍA CRISTIANA EN EL SEMINARIO CONCILIAR DE LEON, ACADÉMICO CORRESPONDIENTE DE LA HISTORIA, É INDIVÍDUO DE LA COMISION DE MONUMENTOS HISTÓRICOS Y ARTÍSTICOS DE ESTA PROVINCIA.

Un trabajo de suyo árido y cuya dificultad de comprension se manifiesta harto abultada á los ojos del profano en la ciencia epigráfica, no es fácil sea acogido benévolamente por los lectores tan solo encariñados con los caractéres de la literatura moderna; y tengo para mí que ha de salirle *coro de menospreciadores y desapasionados* de lo antiguo, á semejanza de lo que acontecer suele con el vulgo que escucha con repugnancia y se mofa del lenguaje extranjero, únicameute porque no lo entiende. En cambio si, viceversa de lo que ocurre al advenedizo en pais desconocido, merece una sola de sus páginas, en vez de burlonas palabras, sérias y cariñosas apreciaciones, el autor se dará por muy satisfecho en exponer todas aquellas al recto juicio del más humilde de sus conciudadanos.

He ahí, pues, mi respetable amigo, que, considerando á Vd. libre del mencionado achaque y convencido de su competencia en la materia objeto del libro, me permita dedicár-

selo; y entiendo, que bien necesitan su lectura quienes anhelen adquirir un conocimiento más en el inmenso campo de las ciencias auxiliares de la Historia, y en la difícil y modesta carrera del arqueólogo empleen agradablemente algunas horas de estudio, como su affmo. y respetuoso amigo

Q. B. S. M.

Ramon A. de la Braña.

Leon 1.° de Enero de 1876.

PRÓLOGO

Entre las diferentes ramas que constituyen la ciencia arqueológica, es una de las mas importantes para la Historia la *Epigrafía latina.* Si hasta época reciente no alcanzó toda la consideracion que se merece, débese á lo poco cultivada que fué, aun por los amantes de las investigaciones geográficas, históricas y lingüisticas. Empero, los trabajos dados á luz en estos últimos años [1] sobre antiguas inscripciones, algunas de ellas no bien interpretadas por los sábios epigrafistas de los siglos pasados y en su mayor parte desconocidas hasta el día, han venido á acrecentar el valor que en sí

(1) Entre otros, los muy notables en Alemania por el eruditísimo Hübner, y en España por los infatigables anticuarios Fita y Fernandez-Guerra.

tienen sus científicas aplicaciones, singularmente considerada aquella ciencia como auxiliar de gran peso para la Historia.

Hoy que los estudios de las *antigüedades* toman notable incremento, parecióme de muy inmediata utilidad la publicacion de un libro de *siglas* y *abreviaturas* latinas, que sirva como de lazarillo al que, ciego en el inmenso campo de la epigrafía, no acierte á entender los monumentos lapidarios de la brillante cultura romana en los paises de su pasada dominacion, ó no del todo peregrino se le manifieste ingrata la memoria, y se encuentre á su pesar torpe descifrador de escritura antigua, por mas que esta aventaje en forma y sencillez á la *letra procesada* de que habla el inmortal Cervantes en su Quijote, diciendo *no la entenderia Satanás;* pues por inteligente que se sea en la materia, es difícil recordar la exacta interpretacion del crecido número de siglas y abreviaturas que se encuentran en las inscripciones latinas de las épocas romana y cristiana de la edad media en Europa.

Creo, por lo tanto, prestar un especial servicio, no solo á las personas que se dedican al estudio de las antigüedades [1], si que tambien á los bibliotecarios y anticuarios, geógrafos, historiófilos, arquitectos, ingenie-

(1) Los alumnos de la clase de Epigrafía en la Escuela Superior de Diplomática, carecen de un trabajo de esta clase que pueda servirles de texto.

ros, y á cuantos en el ejercicio de su carrera profesional, ó en sus aficiones á las tareas epigráficas, puedan hallar sérios tropiezos para la acertada lectura de las siglas latinas. Harto vergonzoso es que esta clase de escritura, de una civilizacion que tantos célebres monumentos de piedra dejó esparcidos por la península Ibérica, sea aun hoy un verdadero geroglífico para muchos de los hombres de letras, cuando debieran dominarla todos los que se precian de ilustrados y poseen el idioma latino, en cuyas cátedras convendria establecer la enseñanza de dicha asignatura.

Era de estrañar que nadie hubiese tenido la paciencia de reunir en un volúmen esa série de trabajos epigráficos que aparecen diseminados, por via de apéndices, en porcion de obras interesantes, ó bien en raras ediciones, especialmente del pasado siglo. [1] Es verdad

(1) Entre otras, hemos consultado escrupulosamente las que á continuacion se citan, en las cuales pueden verse cuantas siglas y abreviaturas figuran en nuestro libro: Lexicon antiquitatum romanarum, auctore Samuele Pitisco— Joan. Rosini Romanarum antiquitatum corpus absolutissimum.— Novus Thesaurus Juris civilis et canonici, collectore Gerardo Meerman (Tom. I).— Inscriptiones Sacrosanctæ vetustatis, auctore Petro Apiano.— Rituum qui olim apud Romanos obtinuerunt succincta explicatio, auctore G. H. Nieuport.— Alexii Aurelii Pelliccia de Christianæ Ecciesiæ politia (Tom. III).— Huberti Goltzii Fasti magistratuum et triumphorum romanorum.—Historiæ Imperatorum Cæsarumque romanorum ex antiquis numismatibus restitutæ, auctore Huberto Goltzii.—Francisci Perezii Bayerii Nummorum Hebræo-Samaritanorum vindiciæ.— J. Mabillon De re Diplomatica (Supplem.).— Instituciones Anticuario-Lapidarias, por Casto Gonzalez Emeritense. Madrid, 1794.—Orelli Inscriptionum latinarum selectarum amplissima collec-

que ofrecia semejante tarea no poco detenimiento y estudio para librarles de las equivocaciones y defectos de que adolecen algunos de ellos, así como lo exigia tambien la rigurosa colocacion por órden alfabético del gran número de siglas y abreviaturas que era preciso reunir coleccionadas, á fin de que aún los menos entendidos en la materia objeto de este libro, puedan con prontitud buscar aquellas cuyo significado desconozcan. Una compilacion de esta clase á todos es útil, pero á nadie tanto como al curioso viajero que, al paso, descubre en su camino inscripciones dignas de ser copiadas y traducidas, necesitando al efecto la rápida interpretacion de sus caracteres. Ignoro

---

tio.—Hübner Corpus Inscriptionum latinarum, et Inscriptiones Hispaniæ Christianæ.—Las Antigüedades de las ciudades de España, por Ambrosio de Morales.— Partidos Triunfantes de Beturia Túrdula, por Juan M. Reyes Ortiz de Tovar (Ms. de la propiedad de D. Vicente Barrantes).—Vocabulario Latino-Hispano, por Antonio de Nebrija.— Historia de Galicia, por Murguia.— Antigüedades de Galicia, por Barros Sivelo.— Lápidas inéditas, por F. Fita (Tom. II del Museo Español de Antigüedades).—Album epigráfico del Museo Arqueológico provincial de Leon (Trabajo hecho á lápiz en 1 volumen, folio apaisado).—Historia crítica de España y de la cultura española, por Juan de Masdeu.—Coleccion de las inscripciones y de los monumentos de Estremadura, por José de Viu.—Grand Dictionnaire de la langue latine par Freund, augmenté d'après les travaux lexicographiques et epigraphiques les plus recents, français et etranger, par N. Theil. Paris, 1865.—Estudios de Cronologia, por Baltasar Peon.—Siglas coleccionadas por Juan de D. de la Rada, para la clase de Arqueologia (Ms. de su propiedad).—Los Bronces de Osuna, por Manuel Rodriguez Berlanga. Málaga, 1873.—Los Nuevos Bronces de Osuna, por el mismo autor. Málaga, 1876.—Dictionnaire des abréviations latines usitées dans les inscriptions lapidaires et métalliques, par L.-Alph. Chassant. Paris, 1876.—Dictionnaire des Antiquités Chrètiennes, par Martigny. París, 1877.

si, con el empleo de largo tiempo y de toda mi actividad intelectual, habré conseguido salvar las indicadas dificultades, haciendo provechosa la obrita que ofrezco al público; pero conste, á lo menos, que este fué el noble propósito del que, aprendiz en la ciencia epigráfica, entrega sus apuntes al recto juicio de los maestros.

R. A. de la B.

Leon 1.° de Enero de 1876.

ADVERTENCIA

La fecha de la carta del Sr. Rada que vá inserta, dice la en que hubo de terminarse esta obra, cuya impresion han retrasado causas de diversa indole, todas ellas agenas á la voluntad del autor.

SIGLAS Y ABREVIATURAS LATINAS

A.

A.—Ab. Ad. Abrogo. Absolvo. Ager *vel* agrum. Annus, anno *vel* annis. Ante. Apud. Augustus, Augusta *vel* Augustalis. Aulus. Aut. Avus. Amicus. Amiras. Arrarum. Anima. Aureus *vel* aureorum. Agetur. Auctor. Aliquando. Ajunt. Absolet. Argentum. Alpha. Ave. Amen. Aedilis.

ᗒ—Cajæ.

AA.—Augustæ *vel* Augusti *duo*. Augustalis.

A.A.—Apud agrum. Aquæ Aponi *vel* Aquis Aponis. Auli *duo*. Ante audita. Agustales *vel* Augusti.

A. A. A.—Auro argento ære.

A. A. A. F. F.—Auro argento ære flando feriundo. Auri, argenti, æris flati fabricæ.

A. A. A. F. F. QV. TY.—Auri, argenti, æris flator fabricæ Quirinalis Tyberini.

A. A. C.—An audita causa.

A. A. COSS.—Augustis *duobus* Consulibus.

A. A. ET. CC.—Augusti et Cæsares.

A. A. L. M.—Apud agrum locum monumenti.

A. A. S. E. V.—Alter ambove si eis videbitur.

A. A. S. L. M.—Apud agrum sibi locum monumenti.

A. A. V. S. L. M.—Apud agrum vivens sibi locum monumenti *vel* legavit monumentum.

AA. VV. CC. CONSS.—Augustis *duobus* viris clarissimis consulibus.

AAVVGG.—Augusti *duo vel* Augustorum *duorum.*

AB.—A balneis.

A. B.—Alia bona.

ABA.—A balneis.

AB. AC. SEN.—Ab actis Senatus.

ABAL.—A balneis.

A. BAL. PRIVAT.—A balneis privatis.

AB. AVG. M. P.—Ab Augusta millia passuum.

ABBIX.—Abbatis.

ABD. *vel* ABDIC.—Abdicavit.

A. B. F. S. S. S.—Amicæ bonæ *vel* benemerenti fecit sepulcrum supra scriptum. Ave benemerita Femina Sanctissima.

AB. IN. E. L. F. E.—Abdicavit. In ejus locum factus est.

AB. M.—Amico *aut* amicæ bene merenti *vel* amicis bene merentibus.

A. B. M.—Animæ bene merenti.

A. B. M. F.—Amico bene merenti fecit.

ABN. *vel* ABN.—Abnepos.

ABS.—Absolutus.

A. B. V.—A bono viro.

AB. V. C.—Ab Urbe condita.

AC.—Actio *vel* actionem.

A. C.—Alius civis.
A. CAL.—A Calida. A calceis. A calice.
AC. AVG. TR.—A Colonia Augusta Treverorum.
ACC.—Accepit *vel* acceperat. Acceptat.
ACIN.—Actionem.
A. Ɔ. L.—Auli Cajæ Liberti.
ACM.—Actionem.
AC. M.—Actione mandat.
A. C. M.—Actionem *vel* actionum.
AC. MR.—Ancus Martius.
ACN.—Actione.
ACOL.—Alcolytus.
A COMM. COS.—A commentaribus Consulis.
ACON. *vel* ACON.—Actionem *vel* Actionum.
A C PR.—A commentariis Præfecti.
A. CSL.—A consulibus.
A. CSL. CT.—A consulibus civitatum.
ACT.—Actiacus, actium *vel* actor.
ACT. AMB.—Actu ambitu.
A. C. V.—A claro viro.
A. C. V B.—A cubiculo.
A. CVB. AVGG.—A cubiculo Augustorum.
A. D.—Ante diem. Annis decem. Anima dulcis.
A. D. A. Agris dandis assignandis.
A. D. A. I.—Assignari dari agri jura.
AD. AVGVST. TEMP. C. P.—Ad Augustale temperamentum comprobatum pondus.
AD. DOL. TEST.—Ad Dolia Testacea.
ADE.—Adesse.
AD. E.—Ad exactorem, effectorem *vel* extorrem.
AD. F.—Ad finem.
AD. FRV. EMV.—Ad fruges emundas.
ADI.—Adjutor.
ADIAB.—Adiabenicus.
ADI. P.—Adjutor provinciæ, patriæ *vel* populi.

ADI. P. F.—Adjutrix pia fidelis *(legio)*.

ADI. VI. P. VI. F.—Adjutrix sextum pia sextum fidelis *(legio)*.

A. D. K. *vel* KAL.—Ante diem Kalendas.

ADL.—Adlectus.

AD. L.—Ad locum. Ad limites.

ADL. Q. A.—Adlecto Quæstori Aedili.

ADN.—Adnepos.

ADOP. *aut* ADP.—Adoptivus *vel* adoptivum.

A. D. P.—Ante diem, pridie.

AD. P. F.—Adjutrix pia fidelis.

AD. P. F. S.—Adjutrix pia fidelis Severiana *(legio)*.

AD. P. F. S. V. L. M.—Adjutrix pia fidelix solvit votum libens merito.

AD. PR. K. IANVAR. MAG.—Ad pridie Kalendas januarias Magistratum.

AD. P. VI.—Ad pedes sex.

ADQ.—Adquiescit. Adquisitus.

ADR.—Adjutor.

A. D. R.—Anno dominicæ resurrectionis.

ADTR. IVD.—Adtributus judicio.

A. E.—Abest.

A. E. C.—Anno Emmanuelis Christi.

AED.—Aedes *vel* aedilis.

AEDD. QQ.—Aediles quinquennales *vel* Aedilibus quinquennalibus.

AED. COL.—Aedilis coloniæ.

AED. CVR.—Aedilis Curulis.

AE. DESIG.—Aedilis designatus.

AEDIC.—Aedicula *vel* aediculæ.

AEDIL.—Aedilis *vel* aediles *vel* aedilibus.

AEDIL. CVR.—Aedilis Curulis.

AEDILIB.—Aedilibus.

AEDILVE.—Aedilisve *vel* aedilesve.

AEDILL.—Aediles.

AED. P. *vel* POT.—Aedilicia potestas *vel* aediliciæ potestatis.
AED. PL.—Aedilis plebis.
AEG.—Aeger. Aegyptus *vel* Aegyptæ.
AEL.—Aelius *vel* Aelia.
AEL. AVG.—Aelia Augusta *(Vindelicorum)*.
AEM., AEM. *vel* AEMIL.—Aemilia.
A. E. O. P. E. F.—Alpha et Omega, principium et finis.
AEQ. P.—Aequalis persona.
AER.—Aerarium *vel* aerarii. Aërios. Aerum.
A. E. R. A.—Ab exordio regni Augusti.
AER. COL. *vel* COLL.—Aere collato.
AER. P.—Aere publico.
AER. S.—Aerarium Saturni.
AET.—Aeternæ.
AET. RETR.—Aetates retro.
AER. PVB.—Aere publico.
AET. AVG.—Aeternitas Augusti.
AF.—Afer. A flumine.
A. F.—Alio facto. Auli filius. Ara facta.
A. F. A.—Anne fias auctor.
A. F. A. N.—Auli filius, Auli nepos.
A. F. A. *vel* AB.—Ad fontem Abaurium.
A. F. MEN.—Auli filio Meneniâ
A. F. P. R.—Actum fide Publii Rutilii. Ante factum, post relatum. Aemilius fecit, plectitur Rutilius.
AFR.—Africa *vel* Africanus.
A. FR.—A fronte.
A. FRVM.—A frumento.
AG.—Ago. Agit. Agrum *vel* agro. Agrippa *vel* Agrippæ.
AGENS. CC.—Agens ducenarius.
AGON.—Agonalia.
AG. PA.—Agios Paulus *pro* Sanctus Paulus.
AGR.—Agrorum.
AGR. DAND. ADTR. IVD.—Agris dandis adtribuendis judicandis.

AGRIP.—Agrippa.
AGRIP. F. AG. N.—Agrippæ filius, Agripæ nepos.
AGT.—Agitur.
A. *vel* AG. V. P.—Agens *vel* agente vicem Prætoris.
A. H.—Alius homo.
A. H. D. M.—Amico *vel* amicus hoc dedit *vel* dedicavit monumentum.
A. I.—A judice.
AID (I *pro* E).—Aedilis.
A. III. M. II.—Annos tres, menses duo.
AIM (I *pro* E).—Aemilia.
A. K.—Ante Kalendas.
AL.—Alumnus. Alimentorum.
A. L.—Animo libens. Alia lex. Auli *vel* Augusti libertus *vel* liberta.
AL. III. L.—Alpinæ tertiæ legionis.
ALA.—Alia.
A. L. A.—Amico *vel* Aram libens animo.
A. L. AE.—Arbitrium litis æstimandæ *vel* liti æstimandum.
ALAE. I. PR. C. R.—Alæ primæ prætoriæ civium romanorum.
ALA. LG.—Alia lege.
AL. AST.—Ala Asturum.
AL. AVG.—Ala Augusta.
A. L. E.—Arbitrium litis examinandæ, existimandæ *vel* existimandum.
ALEXANDR. AEGYT.—Alexandria Aegypti.
A. L. F.—Amico libens *vel* animo libenti fecit.
A. L. M. IIII. D. V.—Annos quinquaginta, menses quatuor, dies quinque.
A. L. P.—Amico libens posuit.
A. L. P. V.—Animam liquit præter votum.
A. L. V. S.—Animo lubens *vel* libens votum solvit.
ALXA.—Alexander.
ALL.—Allector *vel* allectus.

ALLECT.—Allectus.

AM.—Amicus.

AM. B. M.—Amico benè merenti.

AMC. N.—Amicus noster.

A. M. D. H.—Annos, menses, dies, horas.

AMETR.—Amphiteatrum.

A. MIL.—A militiis.

AMIT.—Amiternini.

AM. N.—Amicus noster.

A. MN.—Actione mandati.

AM. P.—Amabilis persona.

M. M. P.—Amico monumentum posuit. Alæ Macedonum primæ.

AMR.—Amator.

AMS.—Amicus.

A. M. SACRIS.—A municipalibus sacris.

AM. S. P.—Amicæ suæ posuit.

A. M. XX.—Ad milliare Vicesimum.

AN.—Auli nepos. Aniensi *(tribu)*. Anus. Annus, anno, annorum *vel* annis. Annius.

A/.—Antonius. Aut. Ante.

AN̄.—Annos.

A. N.—Ante noctem. Augusti nostri. Auli nepos.

AN. A. V. C.—Anno ab Urbe condita.

AN. C. H. S. E.—Annorum centum hic situs *vel* sita est.

ANG. P.—Angelus percussit.

ANI. *vel* ANIEN.—Aniensis.

ANIM. SIMPL.—Animæ simplicissimæ.

ANM.—Actionem mandat.

AN. M.—Actioni mandati *vel* actionem mandat.

ANN.—Annonæ. Annus, annis *vel* anno.

ANN. FRVM.—Annona frumentaria *vel* Annonæ frumentariæ.

ANN. LXXII.—Annis septuaginta duobus.

ANP.—Anno provinciæ.

AN. P. M. L.—Annorum plus minus quinquaginta.

ANS.—Annos *vel* annis.

ANTSR.—Antestor.

ANT.—Ante *vel* antea. Antonius.

ANT. AVG.—Antonius Augur.

ANTI.—Antiatibus *(Fortunis)*.

AÑO. *vel* ANTON.—Antonius.

ANT. T. C.—Ante terminum constitutum.

ANVLA.—Anularis.

AN. V. P. M. II.—Annis vixit plus minus duobus.

AN. XV. PR. H. O. C. S.—Annorum quindecim Prætextatus hostem occidit, civem servavit *vel* hoste occiso, civem servavit.

A. O.—Amico optimo. Alii omnes. Alpha Omega.

A. Ω.—Alpha Omega.

A. O. F. C.—Amico optimo faciendum *vel* faciundum curavit.

AO. P.—Auro puro.

Ꝑ.—Appius.

AP.—A populo. Apulum. Apud. Appius *vel* Appia. Aprilis. Apollinaris.

$\overline{\text{AP}}$.—Apriles.

A. P.—A populo. Amico posuit. Anno provinciæ. Argenti pondo. Argento publico. Antonii Prætoria. Aedilicia potestate *vel* aediliciæ potestatis. Aedilis plebis.

AP., APL. *vel* APR.—Aprilis.

A. P. B. M. F.—Amans pater benemerenti filiæ.

A. P. CLN.—Ad pedes columnæ.

A. P. C. N.—Anno post Christum natum.

AP. CONS.—Apollini conservatori.

AP. F.—Appii filius.

A. P. F.—Auro *vel* argento publico feriundo.

A. P. F. ANT.—Adjutrix pia fidelis Antoniniana *(legio)*.

AP. F. AP. N.—Appii filius, Appii nepos.

AP. IVD.—Apud Judæam *vel* judicem.

A. P. M.—Annorum plus minus.
AP. N.—Apud nos.
APOLLIN.—Apollinares.
APOP.—A populo.
APOSTOR.—Apostolorum.
APP.—Appius. Appellat *vel* appellationes.
APP. CLV.—Appius Claudius.
APPAREB.—Apparebunt.
APPARITORIB.—Apparitoribus.
APPELL.—Appellat.
APP. E.—Appellatus est.
APPN.—Appellantur.
A. P. P. V. F.—Ad populum plebemve ferant.
A. P. Q.—Aulus *vel* Auli Publii Quinti.
A. P. Q. AER.—Aedelicia potestate Quæstor Aerarii.
APR.—Aprilis.
A. P. R.—Aerario populi Romani.
A. P. R. C.—Anno post Roman conditam.
A. P. V. C.—Anno post Urbem conditam.
A. P. XII.—Ad pedes duodecim.
AQ.—Aquilifer. Aquincum. Aqua.
AQ., AQA. *vel* AQV. CO.—Aquarius cohortis.
AQVA. MR.—Aqua Marcia.
A. QVAESTION. OFF. PRAEF. PRAET.—A quæstionibus officialium Præfecti prætorio.
AQ. E. I.—Aqua et igne.
A. Q. ER. PR.—Aut qui erunt proximi.
A. Q. ER. PR. R. L.—Aut qui erunt proximi recte liceat.
A. Q. I. C.—Anima quiescat in Christo.
AQP. *vel* AQPR.—A quæstionibus Præfecti.
AQ. PRAET. VRB.—Aquilifer Prætorii Urbis.
AQV.—Aquensis.
AQV. AD. M.—Aquarum ad Miniciam.
Æ. *vel* AR.—Argento.
A. R.—Anno resurrectionis. A recta. A ripa.

A. RA. F. F.—A rationibus Fisci Frumentarii.
A. RA. MIL. FRV.—A rationibus militaris frumenti.
A. RAT.—A rationibus.
A. RATIO. VOLVPT.—A rationibus voluptatum.
ARAVS.—Arausio *vel* arausionis.
ARBITR.—Arbitratu.
ARC.—Arcifer. Arcitens *vel* Arcitentus.
ARCB.—Archibucolus.
A. R. CEL.—A rationibus celæ.
ARC. II.—Arcas duas.
AR. DD.—Aram dedicavit.
AR. FORINAR.—Ara Forinarum.
ARG.—Argentum.
ARG. P.—Argenti pondo.
ARG. P. V. P. S. P.—Argento pondo quinque pecunia sua posuit.
ARG. P. X.—Argenti pondo decem.
ARG. R. V. P. S. P.—Argento rudi quinque pondo sua pecunia.
ARIM.—Ariminensis.
A. R. I. M. D.—Anima requiescat in manu Dei.
A. RION.—A rationibus.
ARK.—Arcarius.
ARK. RET. P.—Arcæ retro positæ.
ARK. STAT.—Arcarius stationis.
ARK. STAT. SISC.—Arcarius stationis Sisciensis.
ARM.—Armentarius. Armeniacus. Armilustrum *vel* Armilustria.
AR. M.—Aram monitos *vel* marmoream.
ARM. *vel* ARMOR. CV.—Armorum custos.
ARM. E.—Arma ejus.
ARM. P.—Arma publica.
ARM. SIMPLAR.—Armatura simplaris.
ARN., ARNIEN. *vel* ARNIENS.—Arniensis *(tribus)*.
ARNAT.—Arnates *vel* Arnatium.

AR. P.—Aram posuit.
AR. ST.—Ara Saturni.
AR. VV. D. D.—Aram votivam dono dedit.
AR. V. V. D. D.—Aram votam volens dedicavit.
A. S.—A suis. A Senatu. Abest. A solo. Adquisivit sibi.
ASC.—Asclepiades *vel* Asclepii.
ASI.—Asia.
A. S. F.—A solo fecit.
A. S. F. C.—A solo faciendum curavit.
A. SIG.—A signis.
A. S. L.—Animo solvit libens. A signis legionis.
A. S. LE.—A sua lege.
ASS.—Assessor.
A. S. S. —Aram suo sumptu. A sacris scriniis.
AST.—Astures *vel* Asturum (*ala*).
AT.—Autem.
A. T. A.—Adolescentuli testiculos abscidit.
A. T. *vel* TE.—A tergo.
A. T. M. D. O.—Aio te mihi dare oportere.
ATQ.—Atque.
ATR.—Auctor. Atriensis.
A. TREB.—Aulus Trebonius.
A. TR. TR.—Ad turrem Tropæam.
ATRS.—Auctoritas.
A. TP.—Anno tempore.
AT. T.—Habet titulum.
A. T. V.—Aram testamento vovit. Amici titulo usi.
AV.—Augusti. Autem. Ave.
A. V. (V *por* Ω).—Alpha Omega.
A. V. A. S. P. P.—Aedilis viis annonæ sacris publicè procurandis.
AVC.—Auctoritas.
A. V. C.—Ab Urbe condita. Anno urbis conditæ.
ΛVG. *vel* AVG.—Augur, Augustus, Augusti, Augusta *vel* Augustalis.

AVG. BAG.—Augusta Bagiennorum.

AVG. ET. Q. AVG.—Augustalis et Quæstor Augustalium.

AVG. F.—Augusti filius.

AVG. FLAM.—Augustalis flamen.

AVGG.—Augusti (*duo*). Augustorum.

AVG. G.—Augustalis gratuitus.

AVGGG.—Augusti (*tres*).

AVG. II.—Augustali iterum.

AVG. L.—Augusti libertus.

AVG. LIB.—Augustæ *vel* Augusti libertus.

AVGG. NN.—Augusti nostri.

AVG. N.—Augustus noster.

AVG. N̄. PROC.—Augusti nostri Procurator.

AVG. N. V.—Augusti nostri Verna.

AVG. P.—Augusti puer.

AVGS.—Augustus.

AVG. S.—Augusto sacrum.

AVGVRIB.—Auguribus.

AVGVST.—Augustalia *vel* Augustalitas.

AVGVST. ET. POP.—Augustalis et Populus.

A. V. I. S. P. A.—Anima vivat in sempiterna pace. Amen.

A. V. L.—Animo vovit libens. Annos vixit quinquaginta.

AVR.—Aurelius *vel* Aurelia. Aurum. Augur. Aurariæ *vel* aurariarum.

AVRL.—Aurelius.

AVSP. S.—Auspicante sacrum.

AVT. *vel* AVTR.—Auctoritas.

AVT. PR. R̷.—Auctor provinciæ romanorum.

AX. *vel* A. X.—Annis decem.

B.

B.—Benemerenti *vel* benemerentis. Bonus *vel* bona. Balbius *vel* Balbus. Baccho. Beleno. Brutus. Beatus. Benè. Balzius. Badius. Beneficiarius. Bivus *pro* vivus. Bixit *pro* vixit. Bir *pro* vir. Berna *pro* verna.

B. A.—Bona actione *vel* bonam actionem. Bonis auspiciis. Bonis avibus. Bixit (*pro* vixit) annis.

BAET.—Bætica.

BAL.—Balneator.

B. A. L.—Bixit (*vixit*) annos quinquaginta.

B. AN. V. D. XXX.—Vixit annos quinque, dies triginta.

BALB.—Balbus.

B. ARA.—Bona aurea.

BARBAT.—Barbatus.

BASC.—Basilica.

B. AV.—Bonis auspiciis. Bonis avibus.

BB.—Bonorum. Beneficiarii.

B. B.—Benè benè. Bonis bonis.

BB. FF.—Beneficiarii.

BB. FF. COS.—Beneficiarii Consulis.

B. C.—Bonum concessum.

B. CA.—Bona caduca.

B. COS. *vel* **CONS.**—Beneficiarius Consularis *vel* Consulis.

B. D.—Bonum datum. Bona Dea.

B. D. D.—Bonis Diis Deabus.

B. D. S. M.—Benè de se meritus, merito, merita, meritæ, *vel* merenti.

B. DE. SE. M.—Benè de se merito *vel* meritæ.

BE.—Beneficium.

B. E.—Bona ejus.

B. E. I.—Bona ejus instituta.

B. EM.—Bonorum emptor.

BE. ME.—Bonæ memoriæ.

BEN. *vel* BENEF. *vel* BENEFIC.—Beneficiarius.

BER.—Berytus.

BF. *vel* BFC.—Beneficium, beneficiarius *vel* benefecit.

B. F.—Beneficiarius. Benè fecit. Benè factum. Bonum factum. Bona fide. Bona fortuna. Bona filia *vel* femina.

ꓭ· Ⅎ·—Bona femina *vel* filia.

B. F. A.—Bona femina alba. Bobus furvis aratro.

B. F. C.—Bona fide contractum *vel* contractam.

BF. COS.—Beneficiarius Consularis.

BF. COS. G. S.—Beneficiarius Consularis Germaniæ Superioris.

BF. LEG.—Beneficiarius Legati.

B. F. P.—Bonæ fidei *vel* bona fide possessor.

BF. PR.—Beneficiarius Prætoris.

B. FV.—Bona fortuna.

B. G. POS.—Biga gratis posita.

B. GR.—Bona gratia.

B. H.—Bonus homo. Bona hæreditaria. Bonorum hæredes.

B. H. I.—Bona hic invenies.

B. H. M.—Benè hic maneat.

B. HTS.—Bonorum hæreditas.

B. I.—Bonum judicium. Bona inveniuntur.

BIBAT.—Bibatis *pro* vivatis.

BF. COS.—Beneficiarius Consulis.

B. I. C.—Bibas (vivas) in Christo.

B. I. I.—Boni judicis judicium.

BIS.—Biselliarius.

BIT. VIV.—Bituriges Vivisci.

BIX.—Bixit *pro* vixit.

B. L. Bona lex.

B. LIB.—Bonorum liberi.

B. M.—Benè merens, merenti, meritus *vel* merito. Benè

maneat. Bonis manibus. Bonæ *vel* beatæ memoriæ. Bona mens *vel* mente. Bovem marem.

BMB. ST. H.—Benè merentibus servatur hic.

B. M. D. S.—Benè merenti *vel* merito de se.

B. M. F.—Benè merito *vel* merenti fecit. Benè meritæ *vel* bonæ memoriæ feminæ.

B. M. F. C.—Benè merenti faciundum curavit *vel* curaverunt.

B. M. H. E.—Benè merenti hoc erexit. Bona memoria hic est.

B. M. M. P.—Benè merenti monumentum *vel* benè merenti maritus posuit.

B. M. P.—Benè merenti posuit.

B. M. P. C.—Benè merenti poni *vel* ponendum *(sepulcrum)* curavit *vel* curaverunt.

B. M. S. C.—Benè merito sepulcrum condidit.

BMT.—Benemerenti.

B. M. V.—Beatæ Mariæ Virginis.

BN.—Beneventana (*Respublica*).

B. N.—Bona nostra. Bono nomine.

BNF.—Beneficiarius.

BNM.—Benè merenti.

BN. M.—Benè meritæ.

B. N. M. *vel* B. N. M. R.—Benè meritæ *vel* benè merenti.

B. N. MER.—Benè merenti.

B. NN.—Bonis nominibus.

BNV.—Benevolo.

B. O.—Benè optimè. Bono omine. Bona omnia.

BO. E.—Bonorum emptor.

BO. M. *vel* ME.—Bonæ memoriæ.

BON. EVEN.—Bonus eventus.

BOS.—Bostreni *vel* Bostrenorum *(ala)*.

BO. V.—Bonorum venditor.

BP.—Beneficiarius Præfecti.

B. P.—Beneficiarius Præfecti. Bono público *vel* bonum

publicum. Bona paterna. Bona possessio *vel* bonorum possessor.

B. PC.—Bona pecunia.

B. P. D.—Bono publico dedit *vel* datum.

B. PR. PR.—Beneficiarius Præfecti Prætorio.

B. Q.—Benè quiescas *vel* quiescat. Bona quæsita.

B. Q. I. P.—Benè quiescas in pace.

BE. Q.—Bene quiescat.

BR.—Bonorum. Britannia. Britones *vel* Britonum. Bracara.

B. R.—Bonorum rector.

BBAC.—Bracara.

BRI.—Britannici.

BRIX.—Brixia *vel* Brixiani.

BRIT.—Britannicus. Britones *vel* Britonum.

B. RP. *vel* R. P. N.—Bono reipublicæ natus *vel* nato.

BRT.—Britannicus.

BRVT.—Brutus.

BS.—Beneficiarius Subpræfecti.

B. S.—Benè satisfecit. Bona sua. Boni servi.

B. S. D.—Basi signum dedit.

BSPR.—Beneficiarius Subpræfecti.

B. T.—Bonorum tutor. Beneficiarius Tribuni.

BTR. *vel* BETR.—Beneficiarius Tribuni.

B. TRIB.—Beneficiarius Tribuni.

B. V.—Bonus vir. Bona vestra. Benè vixit, vale *vel* valeat.

B. V. A.—Benè vixit annis. Boni viri arbitratu.

BV. *vel* BVC *vel* BVCC.—Buccinator.

BVC. SI.—Bucranium signavit.

B. V. S.—Basim voto soluto.

BVS. V.—Bonus vir.

B. V. V.—Balnea, Vina, Venus. Benè vale, vale.

BX. ANOS. *vel* ANVS. (V *pro* O) VII. ME. VI. DI. XVII. —Bixit (*vixit*) annos septem, menses sex, dies septemdecim.

C.

C.—Claudius. Cajus, Caja *vel* Caii. Carissima. Casta. Carus. Civis *vel* cives. Cæsar. Corpus. Cornelius. Camillus. Consul. Consularis. Consulibus. Cereri. Censor. Centum. Centuria. Civitas, civitatis *vel* civitate. Cohors. Causa. Collegium, Clarissimus. Colonia. Caput. Cum. Conjux *vel* conjugi. Condemno. Centurio. Centenarius. Contra. Comitialis *(dies)*. Curia. Claritas *vel* claritatem. Christus. Custos. Cedit. Condidit. Curavit.

C̄.—Cum.

Ɔ.—Caja. Con (*pro* cum). Contra. Contrarium. Centuria. Centurio. Controversia.

7 *vel* >.—Centurio. Centuria.

CA.—Cato. Cassius. Camillus. Causa. Causat.

C. A. Cæsar Augustus *vel* Cæsarea Augusta. Custos armorum. Curam agente.

C. A. A. M.—Colonia Aelia Augusta Mediolanensis *ve* Mercurialis.

C. A. AQ.—Civitas Aurelia Aquensis.

CAB.—Cabellicenses *vel* Cabellicensium.

CA. CAL.—Camillus. Callistus.

CAD.—Cadeni *vel* cadenorum.

C. A. D. A. I.—Cui agri dandi assignandi jus.

CAECIL. NIGR.—Cæcilio Nigro.

CAEL.—Cælestis.

CAEP.—Cæpio.

CAES.—Cæsar.

CAES. A. *vel* AVG.—Cæsar Augustus *vel* Cæsarea Augusta.

CAES. AVG. PON. MAX. COS. V. DICT. PERP.—Cæsar

Augur *vel* Augustus, Pontifex Maximus, Consul Quintum, Dictator perpetuus.

CAES. CAES. N.—Cæsar, Cæsar noster.

CAESS.—Cæsares (*duo*).

CAESS. AVGG. *vel* CAESSS. AVGGG.—Cæsares Augusti (duo *vel* tres).

CAESS. T.—Cæsares tres.

CAESSS.—Cæsares (*tres*).

C. A. F. MED.—Copia Augusta Felix Mediolanensis.

CAL. *vel* CAL.—Calendas.

Ↄ. A. L.—Cajæ *et* Auli Libertus.

CALAT.—Calator *vel* calatori.

CALC.—Calceolus *vel* calceolos.

CAM.—Camillus. Camillia *seu* Camillina (*tribus*).

CA. M.—Causa mortis. Cajus Marius.

C. AM.—Causa amabilis.

CAMIL. *vel* CAMILL.—Camilla *vel* Camillia (*tribus*).

CAMP.—Campania *vel* Campaniæ. Campidoctor.

CAMPES.—Campestribus.

CAN.—Candidatus.

CANAM.—Canamensis.

CAND.—Candidatus.

CAP. *vel* CAPIT.—Capitalis (*triumvir*).

CAR.—Carmentalia. Carnuntum. Carissimus *vel* carissima. Carpico *vel* Carpicus.

CARC.—Carcerarius.

CARISS.—Carissimus.

CAS.—Castrorum.

CASS.—Cassius.

CAST. RIP.—Castri Ripensis

CAV.—Cavea.

C. AVC. PVL.—Cajus Auctius Pulcer.

C. AVG. TR.—Colonia Augusta Treverorum.

CAVIT. P.—Curavit publicè.

CAVS. *vel* CAVSS.—Causa.

C. B.—Conjux bona. Conjugi bonæ *vel* benemerenti. Colonia Bononia. Cives boni. Cui bono. Commune bonum. Cereri, Baccho.

C. B. M.—Conjux benè merens.

C. B. M. F.—Conjugi benè meritæ *vel* merenti fecit.

CC.—Consules *vel* Consulibus. Circum. Clarissimi. Carissimus *vel* carissima conjux. Cæsares *vel* Cæsarum. Colonia Claudia *(Solona)*. Ducenti. Ducenarius. Caii (*duo*).

C. C.—Coloni coloniæ. Colonia Claudia *(Solona)*. Causa conventa, cognita *vel* commissa. Calumniæ causa. Caiis *duobus*. Collegium centonariorum. Conjugi carissimo *vel* carissimæ. Consilium cepit, cessit *vel* cessum. Curator civium. Curiæ consulto.

C. C. A.—Colonia Cæsaraugusta.

CCC.—Trecenarius.

C. C. C.—Censa civium capita. Calumniæ cavendæ causa. Cum consilio collocutus. Coire convocari cogi.

C. C. C. AVG. LVG.—Colonia Claudia Copia Augusta Lugdunum.

CCCC.—Quadringenarius.

C. C. C. L. L.—Cajorum *(duorum)* con-liberti.

C. C. COP. LVGD.—Colonia Claudia Copia Lugdunensis.

C. C. D.—Curatum consulto Decurionum.

C. C. G.—Colonus *vel* Colonis Coloniæ Genetívæ.

C. C. G. I. *vel* IVL.—Colonis Coloniæ Genetivæ Iuliæ.

C. C. L.—Cajorum *(duorum)* libertus.

C. CL. R.—Causa clara Regi.

C. C. M. M.—Collegium Centonariorum Municipii Mevaniolæ.

C. C. M. R.—Collegium Centonariorum Municipii Ravennatis.

C. C. M. S.—Collegium Centonariorum Municipii Sassinatis.

C. C. N.—Cives Castronovani.

C. CR.—Contrarium contractum.

C. C. R.—Curator *vel* Censitor civium Romanorum.

C. C. S.—Curavit cum suis. Curaverunt *vel* curatum communi sumptu. Curaverunt cives Sassinatis.

CC̄T̄.—Contrarium contractum.

CCVV. *vel* CC. VV.—Clarissimi viri.

C. C. V. V.—Clarissimi viri. Calator curiatus Virginum Vestalium.

C. D.—Cajus Drusus. Collegium Decurionum. Communi dividundo. Colonia Dertosa *(voti)*. Compos dedicavit. Quadringenta.

C. D. D.-Creatus Decurionum decreto.

C. E.—Curavit eregi.

C. E. C.—Coloni *vel* colonis ejus Coloniæ.

C. E. D.—Convictus esse dicetur.

CEL.—Celeres.

CEMENEL.—Cemeneliensis.

CEN.—Censor. Centum. Centuria *vel* centurio. Centonariorum.

CNE. A.—Censoris arbitratu.

CEN. P.—Censor perpetuus.

CENS.—Censores.

CENS. ACC. (C *pro* D).—Censitor ad census *(Legatus)*. Censibus accipiendis.

CENSO.—Censorinus.

CENS. *vel* CNS. P.—Censor perpetuus.

CENSS.—Censores.

CENS. PERP. P. P. *vel* P. P. P.—Censor perpetuus patriæ.

CENT.—Centuria, centurio, centurionis *vel* centurionum. Centonarii *vel* centonariorum.

CENTN.—Centuriones.

CENT. PRINC.—Centurionis Principis.

C. EQ.—Civis Equester.

CER.—Cerealia.

CEREAL.—Cerealitas.

CERIOLAR. ARG.—Ceriolaria argentea.

CERT.—Certia *(tribus)*.
CES.—Censor. Censores.
CEST.—Cestianus.
CET. D. D.—Ceteris Diis Deabus.
C. F.—Carissimus filius. Carissima filia. Clarissima femina. Caii filius *vel* filia. Conjux *vel* conjugi fecit. Curavit fieri. Concordes fecerunt.
C. F. B. M. F.—Clarissimæ feminæ benè merenti fecit.
C. F. C.—Clavi figendi causa.
C. F. C. N.—Caii filius, Caii Nepos.
C. F. M.—Curavit fieri monumentum.
C. F. M. N.—Caii filius, Marci Nepos.
> FRVMENT.—Centurio frumentarius.
C. G.—Colonia Genetiva *vel* Coloniæ Genetivæ.
C. G. I. *vel* IVL.—Coloniæ Genetivæ Iuliæ *vel* Colonia Genetiva Iulia.
C. G. IVL. I. D. P. S. D. M.—Colonia Genetiva Iulia juredicundo præerit sine dolo malo.
CH.—Christus. Cohors.
C. H.—Custos hæredum. Curavit hæres.
C. H. F.—Cujus hæres fuit.
C. H. L. S. E.—Corpus hoc loco sepultum est.
C. H. M.—Consecravit hoc monumentum. Curavit hanc memoriam.
CHO. *vel* CHOR.—Cohors.
CI.—Circum. Circiter.
C. I.—Clarissimus juvenis. Colonia Julia.
CIB. (*pro* CIV).—Civitas.
CIC.—Cicero.
C. I. C.—Cajus Julius Cæsar.
C. I. EQ.—Colonia Julia Equestris.
C. II. IN. L. M.—Cubitos duos invenies locum mirabilem.
C. III. $\overline{\text{IVE}}$.—Cubitos tres invenies.
C. II. $\overline{\text{IV}}$. P.—Cubitos duos invenies plumbum.
C. I. O. N. B. M. F.—Civium illius omnium nomine bene-

merenti fecit.

C. IP.—Cæsar imperator.

C. I. P. A.—Colonia Julia Pia Arelate.

C. I. P. C.—Clarissimus juvenis patronus Coloniæ.

C. I. P. C. N. M.—Colonia Julia Paterna Claudia *vel* Constans Narbo Martius.

C. I. P. N. M.—Colonia Julia Paterna Narbo Martius.

CIPP.—Cippus.

C. I. P. S.—Colonia Julia Paterna Subiritana.

CIRC.—Circenses.

CIRCIT.—Circitor.

C. IT.—Causa justi.

CIV.—Civitas.

C. I. V.—Colonia Iulia Valeria *sive* Victoria.

CIVIB. ET. SIGN. MILT. A PARTHIS. REST.—Civibus et signis militaribus à Parthis restitutis.

C. K. L. C. S. L. F. C.—Conjugi carissimo loco concesso sibi libenter fieri curavit.

CL.—Classis. Claudialis. Conlibertus. Claudius *vel* Claudia. Clarus *vel* Clarissimus. Colonia.

C. L. *vel* LIB.—Caji libertus, liberta *vel* libertis. Cajus libertus *vel* Cajæ libertæ.

ƆL.—Conlibertus *vel* conliberta.

Ɔ. ⅂. *vel* L.—Cajus libertus. Caja liberta *vel* Cajæ libertæ.

CLA.—Claudia. Claudialis.

CLA. CELE.—Claudia Celeia.

CL. *vel* CLA. F.—Clarissima femina *vel* filia.

CLA. FEM.—Clarissimæ feminæ.

CL. BR.—Classis Britannica.

CLASS. PR. MIS.—Classis Prætoria Misenensis.

CLAV. *vel* CLAVD.—Claudia. Claudialis.

CL. CEL.—Claudia Celeia.

C. LDBL.—Causa laudabilis.

CLIEN.—Clientium *(Procurator)*.

Ɔ⅂. Ꭓ.—Conlibertæ carissimæ.

Ɔ. ⅂. K.—Caja liberta carissima.

CL. MAI.—Claudialis major.

CLOVI.—Clovius.

C. L. P.—Cum lacrymis posuerunt.

CL. PR.—Classis Prætoria.

CL. PR. M. *vel* MIS.—Classis Prætoria Misenensis *vel* Misenatium.

CL. PR. RAV.—Classis Prætoria Ravennas *vel* Ravennatium.

CL. QQ.—Claudius Quinquatralis.

CLSA.—Clarissima.

CL. VIR.—Clarissimus vir.

CLV. *vel* CLVST.—Clustumina *(tribus.)*

CL. V.—Clarissimus vir, clarissimo viro *vel* clarissimi viri.

CLVV.—Cluvia.

CLVENT.—Cluentia.

CM.—Comes.

C. M.—Civitas Mattiacorum. Cives mali. Causa mortis. Cajus Marius. Cæsar Maximus. Curavit monumentum. Conjux marito. Cessit melioribus.

C. M. D.—Conjux marito *vel* conjugi maritus dedit.

C. M. F.—Conjux marito *vel* conjugi maritus fecit. Clarissimæ memoriæ femina. Curavit monumentum fieri.

CML. XII.—Camelos duodecim.

C. M. P.—Clarissimæ memoriæ puer.

C. M. S.—Condidit monumentum sibi.

C. MT.—Commune multum.

C. M. T.—Curavit monumentum testamento.

C. MVN.—Curator municipii.

C. M. V.—Clarissimæ memoriæ vir *seu* viro. Curavit monumentum vivens.

CN.—Cnæus, Cnæa *vel* Cnæi. Cnejus.

C. N.—Caii Nepos. Civis noster. Cæsar noster. Civitas Nemetum.

CN. ARR.—Cnæus Arrius.

C. N. EE. C. C.—Credimus non esse causam conventam.
CN. F. CN. N.—Cnæi filius, Cnæi Nepos.
CN. F. SEX. N.—Cnæi filius, Sexti Nepos.
CN. L.—Cnæi libertus.
CN. LO.—Cnæo Lollio.
C. N. M. Q.—Cum non minus quam.
CNS.—Censor.
CNTO.—Centenario.
CO.—Codicillarius. Conservatori. Coram. Conjux *vel* Conjugi. Controversia. Cohors *vel* Cohorte.
ƆO.—Controversia.
C. O.—Civitas omnis. Conjugi optimo *vel* optimæ.
C.°—Cornibus.
COACT. A. CONL. ABD. I. E. L. F. E.—Coactus a conlega abdicavit, in ejus locum factus est.
C. O. B. Q.—Cum omnibus bonis quiesce *vel* quiescas.
COD. TR.—Codicillarius Tribuni.
COER.—Coeravit (*pro* curavit). Coeravere.
COGN.—Cognita *(re)*.
COH.—Cohors *vel* cohortis. Coheres.
COH. ∞ .—Cohors milliaria.
COHAERENT.—Cohærentium *(viarum)*.
COH. I. F. D. PED.—Cohors prima fida Damascenorum peditata.
COH. I. PR. P. V.—Cohors prima prætoria, pia, victrix.
COHORT. PRAET —Cohortis Prætoriæ.
COH. I. BR. ∞ . EQ.—Cohortis primæ Brittonium milliariæ equitatæ.
COI.—Conjugi.
COI. K.—Conjugi carissimæ.
COIV. *vel* COIVG.—Conjugi.
COL.—Collegium. Collibertis. Collina *(tribus)*. Columbaria.
COL. AA. PATR.—Colonia Augusta Patrensis.
COL. AP.—Colonia Apulensis.
COL. AQ.—Colonia Aquincum.

COL. AVG. NEM.—Colonia Augusta Nemausum.
COL. C.—Coloniæ Curator. Colonia Claudia *(Virunum.)*
COL. C. A. F.—Colonia Claudia Augusta Felix.
COL. C. C. AVG. LVG.—Colonia Claudia Copia Augusta Lugdunum.
COL. CENT.—Collegium Centonariorum.
COL. DED.—Colonia deducta. Colonis dedit.
COL. FABR.—Collegium fabrum.
COL. F. I. A. P.—Colonia Felicitas Julia Augusta Pia.
COL. H.—Coloniæ hujus.
COL. HE. F. A.—Colonia Helvetiorum fæderata Abenticum.
COL. I. APT.—Colonia Julia Apta.
COL. IVL.—Colonia Julia.
COL. IVL. AVGVS.—Colonia Julia Augusta.
COL. IVL. AVG. APOLLINAR. REIOR.—Colonia Julia Augusta Apollinarium Rejorum.
COL. IVL. BER. *vel* COR.—Colonia Julia Berytus *vel* Corinthus.
COL. IVL. G.—Colonia Julia Grata.
COL. I. V. T.—Colonia Julia Victrix Togata.
COL. L.—Coloniæ Libertus.
COL. LIB.—Collegium Libertorum.
COL. MIS.—Colonia Misenensis.
COL. NAR.—Colonia Narniensis.
COL. NEM.—Colonia Nemausum.
COLON.—Colonia, Coloniæ, Coloniam *vel* Colonis.
COLON. GENET.—Colonis Genetivis.
COLON. G. I.—Coloniæ Genetivæ Juliæ.
COLON. IVL.—Colonia Julia *vel* Coloniæ Juliæ.
COLONOR.—Colonorum.
COLONVE.—Coloniæve.
COL. ROM.—Colonia Romula.
COL. SAV.—Colonia Savaria.
COL. SCR. Q.—Collinâ *(tribu)* Scriba Quæstorius.
COLL.—Collegium. Collegæ.

COLL. F. *vel* FABR.—Collegium Fabrûm *vel* Fabrorum.

COLLIN.—Collinâ.

COLL. SS. *vel* S. S.—Collegium *vel* Collegii supra scriptum *vel* scripti.

COM.—Comes *vel* Comiti. Commanipularis. Comparatum.

CO. M.—Communi matri.

COM. ASIAE.—Communitas Asiæ.

COM. AS. ROM. ET. AVG.—Commune Asiæ, Romæ et Augusto.

COM. DOM.—Comes domesticorum.

COM. HAB. C.—Comitiorum habendorum causa.

COMIT. *vel* COMITIOR.—Comitiorum.

COMM.—Communi. Commodus. Commilitones. Commentariensis.

COMM. CONS.—Communi consensu.

COMMIL.—Commilito.

COM. OB.—Comitia Obdriaca, Obchiaca *vel* Obdurata.

COMP.—Compitalia. Compari.

COMPITAL. LAR. AVG.—Compitalicio Larium Augustorum.

COM. R. P.—Comes rerum privatarum.

COM. S.—Comiti *vel* commilitoni suo.

COM. S. B. M. *vel* MER.—Commilitoni suo benè merenti.

COM. S. L.—Comes sacrûm largitionum.

CON.—Conservator. Conlega. Conjux. Congiarium. Consul *vel* Consularis. Conlato.

CONC.—Concordialis.

CON. CELL.—Conservus, conservator *vel* contubernalis cellarius.

CON. CL.—Conlibertæ clarissimæ.

CONCORD. EXERC.—Concordia exercitûm.

COND.—Condita.

COND. IVD.—Condemna judex.

CON.FER. N. P. D.—Conductor ferrariarum Norici Pannoniæ Daciæ.

CONI.—Conjugi.
CONIV.—Conjunxit.
CONIVG.—Conjugii.
CONIVG. M.—Conjugi merenti.
CONIV. OBSEQVENTISS.—Conjugi obsequentissimæ.
CONL.—Conlega. Conlibertæ. Conlato. Collegium *vel* collegii.
CONLAC. F.—Con (*pro* cum) lacrymis fecit. Conlacrimantes fecerunt.
CONLEG.—Collegium Pontificûm.
CONLIB.—Conlibertus *vel* conliberta.
CONLS.—Conlapsum.
CON. M.—Conjugi merenti.
CON. O. S. P.—Conjugi obsequentissimæ *vel* optimæ sepulcrum posuit.
CON. P. S.—Consularis provinciæ Siciliæ.
CONS.—Consiliarius. Consualia. Conservus. Consensu. Consul, Consulibus, consularis *vel* consulatu.
CONS. CAP.—Consularis Campaniæ.
CONSEN.—Consentivus *(Diis)*.
CON. SEN. EQ. ORD. P. Q. R.—Consensus Senatus, equestris ordinis, populique romani.
CONSIST.—Consistorium.
CONS. S.—Conservatori suo.
CON. S. S.—Consulibus supra scriptis.
CONSP.—Constantinopolis.
CON. SOL D.—Condendo solum dedit.
CONSVLA.—consularis.
CONT. *vel* CONTU.—Contubernalis.
CONT. ∞ C. R —Contariorum milliaria civium romanorum.
CONT. VOT.—Contra votum.
CONTRIB.—Contribulis.
CON. V. PRO.—Conjugi viro probo.
C. O. P.—Comitis ordinis primi.

COR.—Cornelius *vel* Cornelia. Cohors. Corona. Corvinus. Corinthus. Cornicularius. Corpus.

COR. AVRS.—Coronas aureas.

COR. C. I. P. A.—Corporatus Coloniæ Juliæ Piæ Arelatensis.

COR. CIV.—Corona civica.

CORN. *vel* CORNEL.—Cornelia.

CORON.—Coronam.

CORN. R. F.—Coronæ regis filiæ.

COR. T. *vel* CORNICVL. TRIB.—Cornicularius Tribuni.

COR. *vel* CORNIC. PR.—Cornicularius Præfecti.

CORR.—Corrector.

CORR. FLAM.—Corrector Flaminiæ.

CORR. MI. ET. AL. SEN. V. S.—Corrector Miniciæ et alimentorum seniorum urbis sacræ.

COR. S. PR.—Cornicularius Subpræfecti.

COR. TR.—Cornicularius Tribuni.

COR. VAL. II.—Coronis vallaribus duabus.

COS.—Cosis *(Oppidum)*. Consul, Consules, Consulibus *vel* consularis. Conservus.

COS. III.—Consul tertium *vel* tertio.

COS. DES. *vel* DESIGN.—Consul designatus.

COS. DES. S. D.—Consuli designato salutem dicit.

COS. M. V.—Consularis memoriæ vir.

COS. ORD.—Consul ordinarius.

COS. QVAR. *vel* IIII.—Consul quartum *vel* quarto.

COSS.—Consules *vel* Consulibus.

COSS. DES. *vel* DESIG.—Consules designati.

COSS. PRAET. TRIBB. PL. S. P. PL. Q. R.—Consulibus prætoribus tribunis plebis Senatui populo plebique romanæ.

COSS. S. S.—Consules supra scripti.

C. OST.—Colonia Ostiensis.

COS. TER.—Consul tertium *vel* tertio.

COS. VIR.—Consularis vir.

COS. V. P. P.—Consul quintum, pater patriæ.
COT.—Contubernalis.
COX.—Coxa.
C. P.—Clarissima puella. Comprobatum pondus. Cui præest. Coloniæ Patriciæ. Civis publicus. Cinerarium posuit. Curavit poni *vel* ponendum. Castra peregrina. Clarissimus puer. Cum præterito.
CPF. *vel* C. P. F.—Claudia Pia Fidelis *(Legio)*.
C. PLQVE. SC.—Consulto plebisque scito.
C. P. P.—Conductor portorii Pannonici. Curator pecuniæ publicæ.
C. PR.—Cui præest.
C. P. R. B. *(pro V.)* R.—Comparaverunt.
CPRSS.—Cupressi.
Ͻ. P. S.—Centurio pecunia sua.
C. P. S.—Curavit poni sibi.
C. P. S. E.—Curavit pecunia sua *vel* proprio sumptu erigi.
C. P. T.—Curavit poni titulum.
C. Q.—Cum quo *vel* qua.
C. Q. F.—Cum qua fecit.
C. Q. S. S. E.—Causa quæ supra scripta est.
CR.—Crispus. Creticus. Contractum. Contrarius.
C. R.—Civitas Romana. Civis romanus, cives romani *vel* civium romanorum. Curaverunt *vel* curavit refici. Corpus requiescit. Castris Ravennatibus.
CRAS.—Crassus.
C. R. C.—Cujus rei causa.
C. R. C. P.—Cujus rei causa promittis.
CREM.—Cremata.
C. R. EQ. M.—Civium Romanorum equitata miliaria *(Cohors)*.
C. R. S.—Christo resurrecto sacrum.
CRVST. ET. SPORT. N. S. X. N.—Crustulum et sportulas nomine suo decem nummos.
CS.—Consiliarius. Consul *vel* consule. Cæsar.

C. S.—Consulum sententia. Communi sumptu. Cum suis. Curavit sibi. Conjugi suo *vel* suæ. Carus suis. Casus sors.

C. S. E.—Cum suis hæredibus.

Ↄ· SC.—Contrascriptor.

C. S. C. P. T. M.—Cum suis curavit poni titulum monumenti.

Ↄ SCR.—Contrascriptor.

C. S. F.—Cum suis fecit. Curavit sibi faciendum. Communi sumptu factum.

C. S. F. P. N. C.—Consularis sexfascalis provinciæ Numidiæ Constantinianæ.

C. S. H.—Communi sumptu hæredum. Cum suis hæredibus. Cum semi hora. Concessu suorum hæredum.

C. S. H. S. S. S. V. T. L.—Communi sepulcro hic siti sunt, sit vobis terra levis.

C. S. H. S. T. T. L.—Communi sumptu hæredum, sit tibi terra levis.

C. S. P.—Centum sua pecunia.

C. S. P. E.—Cum sua pecunia est.

C. S. S.—Cum suis servis. Curavit sibi *vel* suis sepulcrum.

C. SVM.—Communi sumptu.

CT.—Civitas.

CT9.—Contrarium. Contractus.

C. T.—Cives Tannenses. Cornicularius *vel* Codicillarius. Tribuni.

CTR. *vel* COTR.—Cornicularius *vel* Codicillarius Tribuni.

CTR. M.—Citra murum.

CT℞.—Ceterum.

CV.—Civitas. Controversia. Curator, curavit *vel* curantibus.

C. V.—Castris veteribus. Colonia Vienna. Causa virginum. Centum virum *vel* viri. Clarissimus vir *vel* clarissimi viri. Consul quintum. Cajus Valerius. Civium universorum.

C. V. A.—Cum vixisset annos.

CVB.—Cubiculum.

CVI.—Cujus.

C. V. I. CELSA.—Colonia victrix Julia Celsa.
C. VIII.—Circenses octavi.
CVI. PR. Q. ER.—Cui præest Quintus Erucius.
C. VIR.—Centum viri.
CVL. *vel* CVLT.—Cultores.
CVM.—Cumæ.
CV. MA. F. AN. XV.—Cum marito fuit annos quindecim.
C. V. M. P.—Contra votum memoriam posuit *vel* memoriæ posuerunt. Curavit vivens monumentum poni.
CVN.—Cuneus.
CVNC.—Concubina. Conjucs *(conjux)*.
C. V. P. V. D. D.—Clarissimus vir præfectus urbi dedicavit *vel* dono dedit. Communi voluntate publicè votum dederunt *vel* dedicarunt.
CVR.—Curionum. Curia, curiæ *vel* curiarum. Cursor. Cura. Curavit. Curator. Curio. Curulis. Curante.
CVRĀ.—Curatoris.
CVR. AED. SAC.—Curatori ædium sacrarum.
CVR. AG.—Curam agens *vel* agente.
CVR. AGEN.—Curam agente.
CVR. ALV.—Curator Alvei.
CVRAN.—Curandi.
CVR. ANN.—Curator *vel* curatori annonæ.
CVR. AQV.—Curator aquarum.
CVRAT. OP. PVB.—Curatori operum publicorum.
CVR. COL.—Curator Coloniæ.
CVR. D. S.—Curavit de suo.
CVR. ET. SVB. ASC. DED.—Curavit et sub ascia dedicavit.
CVRIAL.—Curiali.
CVR. II. FRVM. COMP.—Curator iterum frumenti comparandi.
CVR. IVV.—Curator juvenum.
CVR. KAL. *vel* KALEND.—Curator kalendarii.
CVR. LAVR. LAV.—Curator Laurens Lavinas *vel* Laurentium Lavinatium.

CVR. P. P.—Curator pecuniæ publicæ.

CVR. RESI.—Curator residuorum.

CVR. RP. *vel* R. P.—Curator Reipublicæ.

CVR. R. PIS. ET. FAN.—Curator Reipublicæ Pisauriensium et Fanestrium.

CVR. SAC. PVB. P. R.—Curator sacrorum publicorum populi romani.

CVR. VIAR.—Curator viarum.

C. V. SIR. REG.—Centum Vir Sirinæ regionis.

C. V. T.—Curavit usus titulo.

C. X. IV. ARG.—Cubitos decem invenies argentum.

ƆXXII.—Centuria vigesima secunda.

C. XX. IV. AVR. M.—Cubitos viginti invenies aurum mirabile.

CYR.—Cyrenaica *(legio)*.

D.

D.—De. Dolichenus. Decretum *vel* decreto. Decius. Divus *vel* Diva. Deus *vel* Deo.—Dii. Dies *vel* die. Decuria, Decurio, Decuriones *vel* Decurionum. Devotus *vel* devota. Defunctus. Dominus. Decembris. Domus *vel* domo. Decimus. Decennalis. Depositus *vel* deposita. Depositio. Data. Dignus. Dignitas. Dictator. Duumvir. Dixit. Doctor. Damnat. Dulcis. Donum. Donat. *vel* Donavit. Dedicavit. Dat *vel* dedit. Decessit. Deductus. Dormit. Dicata. Quingenti.

ᗡ.—Diva.

ᗡ̄.—Depositus *vel* deposita.

Đ'.—Dum.

Ð.—Dies *vel* die.

'DV.—Dedicavit.

D'. *vel* Ð.—Duo.

DAL. DIVIT.—Dalmatarum Divitensium.

Ɖ. *vel* Ð.—Domo.

DA.—Dona.
D. A.—Divo *vel* Deo Augusto. Decessit *vel* defuncta anno. Dies artificialis.
DAC.—Dacius *vel* Dacia. Daciæ.
D. A. C.—Divus Augustus Cæsar.
D. AE.—Deo æterno.
D. A. M.—Diis Avernis Manibus.
DAL. FORT.—Dalmatarum Fortensium.
DAMAS.—Damascenorum.
D. A. S.—Divo Augusto sacrum.
DAT.—Datico.
DAT. ET. PP.—Data et proposita.
DATHI.—Dathico.
DAT. POP.—Datum populo.
D. AVG.—Divo Augusto.
D. B.—Decius Brutus.
D. BAL.—Decurio Ballistariorum.
D. BD.—De benedicentibus.
D. B. DD.—De bonis dixerunt.
D. B. I.—Diis benè juvantibus.
D. B. M.—Dedit benè merenti. Dulcissimæ benemerenti.
D. BMB.—De benè merentibus.
D. B. Q.—Dulcis benè quiescas.
D. B. S.—De Bonis suis.
D. B. S. F.—De bonis suis fecit.
D. C.—Divus Cæsar. Decurio coloniæ *vel* civitatis. Decurionum collegium *vel* consensu.
D. C. A.—Divus Cæsar Augustus.
D. CAES.—Divus Cæsar.
D. C. D.—Decuriones coloniæ Dertosæ.
D. C. D. P.—Decuriones coloniæ dederunt publico.
D. C. ND. L.—De causa nondum liquet.
D. CP.—Datum Constantinopoli.
DCRM.—Decretum. Decurionum.
D. C. S.—De Consulum, consilii *vel* conscriptorum sententia.

D. C. S. C.—De conscriptorum sententia curarunt.

DCT.—Decretum.

DD.—Domini *(duo)*. Devoti. Deinde. Dies. Dii. Dederunt. Dedicavit *vel* dedicaverunt.

D. D.—Dea Dia. Domus divina. Deo Domestico. Deo dante. Deo dicavit. Dotis dictio *vel* datio. Diis dantibus *vel* donantibus. Donum *vel* dono dat, dedit *vel* dicavit. Donum datum. Dono dedere. Decurionum decreto, decretis, decretum *vel* decreta. Dedicat, dedicavit, dedicaverunt *vel* dedicatum. Dedit Deus. Donavit *vel* dedicavit Deo. Diis deabus. Decurio dignissimus. Dare damnas.

D̄. D̄.—Donum dat. Decretum Decurionum.

DD'.—Dedimus. Dandam.

D'D'.—Dandas.

DDD.—Domini *(tres)*.

D. DD.—Dono dederunt *vel* dedicaverunt. Donavit dedicavit.

D̄. D̄D̄.—Damnum dedit.

D. D. D.—Datus decreto Decurionum. Decreto Decuriones dederunt. Dono Decurio dedit. Dono dedit dicavit.

D. D. D. ADL.—Decreto Decurionum Decurio adlectus.

D. D. DD.—Decreto Decuriones dederunt.

D. D. D. D.—Dignum Deo donum donavit *vel* dicavit. Dono datum decreto Decurionum.

D. DCB.—Deæ Diæ Cereri Bacho.

D. D. CV.—Decurionum decreto curavit.

D. D. FLORENT.—Decreto Decurionum Florentinorum.

D. D. H. C.—Decreto Decurionum hic consecravit.

D. D. E.—Dare damnas esto.

D. D. D. F.—De dono Dei fecerunt.

D. D. D. S.—Decreto Decurionum datum sibi. Dono dedit de suo.

D. DI.—Deo dicavit.

D. D. I. L. M.—Dedicavit jessus libens merito.

D. D. L.—Dono dedit lugens *vel* libens.

D. D. L. M.—Dono dedit, donavit *vel* dedicavit libero munere *vel* libens merito.

D. D. M.—Dedicatum Diis manibus. Dono dedit monumentum.

D. Ɖ. M.—Dedimus mercedem.

D. D. N. C. P. R.—Dedicatum nomine communi Populi Romani.

DD. NN.—Dominis Nostris *(duobus)*.

D̄D̄. N̄N̄.—Dominorum nostrorum *(duorum)*.

DDD. NNN.—Domini nostri *(tres)*.

DD. NN. AVGG.—Dominorum nostrorum Augustorum.

DDD. NNN. FFF.—Domini nostri felices *(tres)*. Dominorum nostrorum Flaviorum.

DDD. NNN. FFF. LLL.—Domini nostri Flavii *(tres)*.

D. D. O.—Diis Deabus omnibus.

D. D. O. P.—Diis Deabus omnibus posuit.

D. D. P.—Decreto Decurionum publicè.

DDPP.—Depositi.

D. D. P. P.—Decreto Decurionum pecunia publica *vel* permissu Proconsulis *vel* Præsidis.

D. DQ.—Dedit, donavitque. Diis deabusqne.

D. DQ. S.—Diis deabusque sacrum.

DD. RELIG.—Divûm religio.

D. D. S.—De Decurionum sententia. Diis sacris *vel* sacrum. Decessit de sæculo.

D. D. S. M.—Dedit sui *vel* somno monitus.

Ɖ. Ɖ.ˢ —Duo deserebantur.

D. D. S. F. C.—De Decurionum sententia faciendum curavit.

D. D. S. ST. S.—De Decurionum sententia statuendum curavit.

DDVIT.—Dedicavit.

DE.—Decius. Devotus. Defunctus. Depositus.

D'. E.—Damnatus est.

DEC.—Decreto. Decius. Decembris. Decurio, Decuria *vel* decurialis. Decem *vel* decimus. Decessit.

DEC. C. A.—Decurio coloniæ Agrippinensis.

DEC. COS. ET. PR.—Decuria consularis et prætoria.

DEC. C. C. COL. AVG. LVG.—Decurio Collegii Centonariorum Coloniæ Augustæ Lugdunensis.

DEC. DEC.—Decreto Decurionum. Decem Decani *vel* Decuriones.

DEC. DECI.—Decreto Decurionum.

DEC. DEC. MVN. MAL.—Decreto Decurionum municipii Malacitani.

DEC. DEC. V.—Decurio Decuriæ quintæ.

DEC. EQ. SING. IMP. N.—Decurio Equitum singularium Imperatoris nostri.

DEC. HS. XII. N.—Decurionibus sestertios duodecim numero.

DEC. II. Q. I.—Decurio vis, Quæstor semel.

DE. CONL. SEN.—De conlegarum sententia.

DEC. ORN.—Decurioni ornamentario *vel* Decurionalibus ornamentis.

DECRET.—Decretum.

DEC. S.—Decurionum sententia.

DEC. VIAT.—Decuria viatorum.

DECVR.—Decurionum, Decurionalia *vel* Decurionatus.

DECVR. AVGVST. ET. POP.—Decuriones augustales et Populus.

DECVRIONIB.—Decurionibus.

DED.—Dedicavit.

DE. D.—Deo dicavit *vel* donis.

DE. D. M.—De dolo malo.

D'. EE.—Damnatum esse.

DEF.—Defunctus. Defricator.

DE. HS. XIII. AVG. XII. POP. XI.—Decurionibus sestertios tredecim, Augustalibus duodecim, Populo undecim.

DEIOT.—Dejotariana *(legio)*.

D. E. M.—Dei ejusdem monitu.
DEN.—Denariis. Denatus.
DENDR.—Dendrophorus.
DEO. NEM.—Deo Nemauso.
DEP.—Depositus.
DEP. EST. IN. PA.—Depositus est in pace.
DE. P. S. P.—De pecunia sua posuit.
DE. PVBL.—De publico.
DE. QVA. N. D. A. N. MOR.—De qua nullum dolorem accepit nisi mortem.
D. E. R.—De ea re.
D. E. R. I. S. C.—De ea re ita Senatus censuit.
DES.—Designat, designatus *vel* designavit.
DESIG.—Designatus *vel* designati.
DE. S. P.—De sua pecunia.
DESS.—Designatus, designati *vel* designari.
DE. S. S.—De Senatus sententia.
DEST.—Destinatus, destinato *vel* destinatio.
DETI.—Defuncti.
DEVE. D. O.—Decurionumve decreto oporteat.
DE. VIC. S.—De Vicanorum sententia.
DE. VIC. S. PORTIC. F. COER.—De Vicanorum sententia porticum fieri coeraverunt *pro* curaverunt.
DF.—Defunctus *vel* defuncta.
D. F.—Decii filius. Dotem *vel* donum fecit. Decimi *vel* divi filius *vel* filia. Det fisco.
D. F. D. I. P.—Decurionum fide dividenda in publicum *vel* inter plebem. Divisio fiat de ipsius pecunia.
D. F. D. N.—Decimi filius, Decimi Nepos.
D. F. HS. C.—Det fisco sestercios centum.
D. F. M. N.—Decimi filius, Marci Nepos.
D. F. P.—Decuriones funere publico.
D. G.—Dedit *vel* donavit gratis, gratias *vel* gratus.
D. H.—Donavit hæredibus. Dono habuit.
DI.—Diei.

D. I.—Deæ Isidi. Dianæ invictæ. Diis immortalibus. Dari jussit. Diis inferis.

DIAC.—Diaconos.

DIAL.—Dialis *(flamen)*.

DIC. *vel* DICT.— Dictator.

DIC. N. M.—Dicatissimus numini majestatique.

DICT. SEDIT. SEDAN. ET. R. G. C.—Dictator seditionis sedandæ et rei gerundæ causa.

DIEB.—Diebus.

D. I. E. I.—Deo invisibili et immortali.

DIG. M.—Dignus memoria, morte *vel* militia. Digna mulier.

DIIIB.—Diebus.

D. IIII. ID.—Die quarta idus.

DIL. *vel* DILECTISS.—Dilectissimus.

DIL. S.—Dilectissimus servus.

D. I. M.—Diis inferis manibus, maledictis *vel* malis. Deo invicto Mithræ. Deæ Isidi magnæ.

D. IMM.—Diis immortalibus.

D. I. M. S.—Deo Invicto Mithræ Sacrum.

D. IM. *vel* IMM. S.—Diis immortalibus sacrum.

D. IN.—Deo invicto.

D. INV. M.—Deo invicto Mithræ.

D. I. P.—Dormit, depositus *vel* decessit in pace.

D. IPS.—De ipsis.

DIS.—Disciplinatus.

D̄ĪS̄.—Diebus.

D. I. S.—Diis inferis sacrum.

DISC.—Discens.

DIS. D. Q.—Diis deabusque.

DIS. L.—Diis loci.

DISP. *vel* DISPES.—Dispensator.

DISP. ET. TABVL.—Dispensator et Tabularius.

DIV.—Diva. Divalia.

DIVIT.—Divitenses *vel* Divitensium.

DIVR.—Diurne.
D. IVT. AVR. SND.—Deo invicto Aurelio secundo.
D. K. OCT.—Dedicatum kalendis Octobris.
DL.—Delego.
D. L.—Do, lego *vel* legem. Dat laudes. Donavit locum. Decimi libertus. Dedit libens, lugens *vel* locum.
D. L. A. P.—Donum libens animo posuit.
D. L. D.—Donum libens dedit.
D. L. D. L. D. D. D.—Dono libens dedit, locus datus decreto Decurionum.
D. L. D. P.—Diis locum dedit publicè.
D. L°.—De loco.
D. L. M.—Datus locus monumenti. Dedit libens merito.
D. L. S.—Dedit locum sepulturæ. Diis Laribus sacrum.
DM.—Deum. Dominus.
Δ. M.—Diis manibus.
$\overline{\text{DM}}$. *vel* D. M.—Dolus malus. Dolum, donum *vel* dubium malum. Deo magno, Diis magnis *vel* Manibus. Domus *vel* dormiunt mortui. Divinæ *vel* dicatum memoriæ. Deæ *(Deum)* matri. Dedit mœrens. Donavit monumentum. Divino *vel* Deorum monitu.
D. M. A.—Dolus malus abes *vel* abesto.
D. M. AE.—Deo magno æterno.
D. M. B. D.—De memoria bona dixit.
D. M. E. M. AE.—Diis Manibus *vel* Deo magno et memoriæ æternæ.
D. M. ET. AET. M. L.—Diis Manibus et æternæ memoriæ Lucii.
D. M. ET. M.—Diis Manibus et memoriæ.
D. M. F.—Dignè merenti *vel* dulcissimæ memoriæ fecit.
D. M. ID.—*(Mater)* Deûm magna Idea.
D. M. FL. R. LCS.—De munere filiæ Regis locus.
D. M. F. V. C.—Dolo malo, fraudisve causa *vel* fraude ut causa.
D. M. I.—Diis Manibus Inferis.

D. M. L.—Datus *vel* dicatus memoriæ locus.

D. M. M. I.—Deæ magnæ matri Isidi *vel* Ideæ.

D. M. MQ. TR.—Diis Manibus Matrique Terræ.

DMO.—Domino.

D. M. O.—Domum mitis operans.

D. M. P.—Diis Manibus *vel* defunctæ monumentum posuit.

DMS.—Dominus.

D. M. S.—Diis Manibus *vel* Deo maximo sacrum.

D. M. SQ. C. P.—Die mala sequiturque cras pejus.

D. M. V.—Diis Manibus votum.

D. M. V. F.—Diis Manibus universis *vel* votum, vivens *aut* vivus fecit.

DN.—Dominus.

D. N.—Dominus noster. Domino *vel* Deo nostro. Decimi Nepos.

DNA.—Domina.

DNE.—Domine.

DNI.—Domini.

DNM.—Dominum.

D. N. M. E.—Dedicatissimus *vel* devotus Numini Majestatique ejus *vel* eorum.

D. N. M. Q.—Devotus Numini Majestatique.

D. N. M. Q. E.—Devotus Numini Majestatique ejus.

D. N. M. S.—Deæ Nortiæ Magnæ Sanctæ.

DNN.—Domini.

DNO.—Domino.

DO.—Deo. Donatus, donaverunt *vel* donum.

DO.—Domino *vel* Deo.

D. O.—Dare oporteat. Deo optimo. Diis omnibus *vel* optimis.

D'. O.—Donatio.

DOL.—Dolcissimus *pro* dulcissimus. Dolichenus *(Juppiter)*.

DOM.—Domitius.

DOM.—Dominus.

D. O. M.—Deo optimo maximo.

DOM. *vel* DOMIT. COS. XIII. LVD. SAE. F. C.—Domitianus Consul XIII ludos sæculares faciendum curavit.

D. O. M. D.—Deo optimo maximo Domestico.

DOMIC. COS. XIII. LVD. SACR. *vel* SAEC. F. C.—Domicius Consul decimum tertium ludos sacros *vel* sæculares faciundos curavit.

DOMINO℞.—Dominorum.

DOMIT.—Domitius.

D. O. M. S.—Deo optimo maximo *vel* Diis omnibus Manibus sacrum.

D. O. P.—Domo Ostiæ Portu.

DON. DON.—Donis donatus.

D. O. S.—Deo optimo *vel* Diis omnibus sacrum.

DOS. CS. E. CCL. PE. AVG.—Duos cubitos est conclusa pecunia Augusti.

DOT.—Dotem.

DO. TRIN.—Divo Trajano.

DO. VAL.—Divo Valerio.

DP.—Depositio, depositus *vel* deposita.

D. P.—Dignus populo. Diis Publicis.—Deo perpetuo. Divus Pius. Diis Penatibus, Paternis *vel* Patriis. Dotem petit. Dedit *vel* datum publicè. De pecunia, peculio *vel* proprio. Donum posuit. Devota persona.

D. PAG. S.—De Pagi sententia.

D. P. D. M.—Diti patri Diis Manibus *vel* Deo magno.

D. PEC. R.—De pecuniis repetundis.

D. PF.—De Præfecto.

D. P. F.—Domitia Publii filia. Denunciandi potestatem fecit.

D. P. M. V.—Dies plus minus quinque.

DPO.—Deposito.

D. P. ORT.—De parte Orientis.

D. PP.—Deo perpetuo *vel* Diis perpetuis. Data publicata *vel* proposita. De Puppinapella.

D. P. P.—De pecunia propria *vel* publica.

D. P. P. D. D.—De propria pecunia dedicarunt *vel* dedicaverunt. De pecunia publica dono dedit.

D. PR. O.—De parte Occidentis.

DPS.—Depositus.

D. PS.—De Principibus. De pauperibus.

D. P. S.—Deo posuit sibi. De pecunia sua. Diis Penatibus, perpetuis *vel* piis sacrum. Dedit proprio sumptu.

D. P. S. D.—De pecunia sua dedit *vel* dedicavit.

D. P. S. D. L. D. P.—De pecunia sua dedicavit, locus datus publicè. Deo posuit sibi, Diis locum dedit publicè.

D. P. S. OB.—De pecunia sua obiit.

D. P. S. T. L.—Dicito præteriens: sit terra levis. De pecunia sua testamento legata.

DPT.—Depositus. Depositio.

D. Q.—Diis Quirinalibus *vel* Diisque.

D. Q. L. S. T. T. L.—Dicite qui legitis: sit tibi terra levis.

D. Q. R.—De qua re.

D. Q S.—De quo supra. Dies qui supra *vel* die quo supra.

DR.—Drusus.

D. RM.—De Roma.

D. R. N.—Deus respice nos.

D. R. P. M. R.—Det Rei Publicæ municipii Ravennatis.

DR. S.—Dare spopondit.

D. RS.—De Regibus.

D. R. S.—Dianæ *vel* Deæ reginæ sacrum. De reditu suo *vel* de reditibus suis.

D. S.—Data subscripta. Deo sancto *vel* sacrum. De suo. De sapientibus. Dei Solis.

D\S.—Deus.

D. S. B. M.—De se benè merito.

D. S. D.—De suo dedit, dant *vel* dedicavit. De sententia Decurionum.

D. S. DD.—De suo dedicaverunt.

D. S. D. D.—De suo donum dedit *vel* dederunt.

D. EX. V. P.—De suo ex voto posuerunt.

D. S. F.—De suo fecit.
D. S. F. C.—De suo faciendum curavit.
D. S. F. C. H. S. E.—De suo faciendum curavit, hic situs est.
D. S. I.—Diis Stigiis Inferis. Diis sacrum Inferis. De sua impensa.
D. S. I. A.—Dei solius invicti alteri.
D. S. I. F.—De sua impensa fecit.
D. S. I. M.—Deo soli invicto Mithræ.
D. S. I. P. C.—De sua impensa poni *vel* ponendum curavit.
D. S. I. S. L. M.—De sua impensa solvit libens merito.
D. S. P.—De suo posuit. De sua pecunia.
D. S. P. F. C.—De sua pecunia faciundum curavit.
D. S. P. P.—De sua pecunia posuit.
D. S. P. V. I. S. L. M.—De sua pecunia votum jure solvit libens merito.
D. S. S.—De suo sumptu.
D. T.—Dumtaxat.
DV.—Divis.
D. V.—Duumvir. Dies quintus. Dedit vivens. Diis volentibus. Donec vixit. Devotus vir, Vestæ *vel* vester.
D. V. A. S. P. P.—Duumvir viis annonæ sacris publicè procurandis.
DVC.—Ducenarius.
DVC. DVC.—Duce ducenario. Ducum ductore *vel* Ductio. Ductorum ductor.
DVCENAR. TRIB.—Ducenario Tribuno.
DVE. D.—Decurionumve decretum.
D. V. I. D.—Duumvir juri dicundo.
DVL.—Dulcis *vel* dulcissimus.
DVM.—Dumia.
DVP. *vel* DVPL.—Duplarius *vel* duplicarius.
DVPLAR. DIVR. STIPEN. XII.—Duplari diurnorum stipendiorum duodecim.
DVPL. CL. P. MISEN.—Duplarius classis prætoriæ Misenatis,

DVPL. N. EXPLOR.—Duplarii numerus exploratorum.

DVP. SVB. P. C.—Duplaris sub Præfecto classis.

DV. S.—Duo servantur.

D. VS.—De Virginibus. De virtutibus.

D. V. S.—Diis universis sacrum. Dedit vivens sibi. Divino voto suscepto.

D. V. V. A. S. P. P.—Duumvir viis annonæ sacris publicè procurandis.

DVVMV.—Duumviratus *vel* Duumvir.

D. $\overline{\text{VIIII}}$.—Diebus novem.

E.

E.—Ejus, ei, eorum *vel* eis. Est *vel* esto. Emeritus. Enim. Emmanuel. Ergo. Erexit. Esse. Evocatus. Et. Ex. Exactor.

$\overline{\text{E}}$.—Est.

E9.—Ejus.

E. A.—Eques Augusti.

E. AE.—Ejus ætas.

E. B.—Ejus bona.

E. C.—Ejus causa. Erigi curavit.

E$\overline{\text{CC}}$.—Etiam.

E. CVR.—Erigi curavit.

ED.—Edicto.

E. D.—Ejus domus *vel* dominus.

EDV. P. D.—Edulium populo dedit.

EE.—Esse.

E. E.—Ejus ætas. Ex edicto.

EE. M. F. I.—Esse magis fieri jussit.

EE. M. PO.—Esse magis potest.

EE. N. P.—Esse non potest.

EE. QQ. RR.—Equites Romani *(duo)*.

E. EV.—Ex evocato.

E. F.—Ejus filius. Erigi fecit. Egregia femina.

E. FIL.—Ejus filius.
EG.—Ego. Æger. Egregius. Egit. Erga.
EG. S. B. M. F.—Erga se benè merenti fecit.
E. H.—Ejus hæres.
E. HC. ABC. P.—Est hîc abscondita pecunia.
E. H. E.—Et hæres est. Ex hæres esto.
E. H. L.—Ex hac lege.
E. H. L. N. R.—Ejus *vel* eorum hac lege nihil rogatur.
E. H. T. N. N. S.—Extraneus hæres tumulum nunc non sequitur. Exterum hæredem titulus noster non sequitur.
EID.(EI *pro* I).—Idus *vel* idibus.
EID. MART.—Idus Martias.
EID. MR.—Idus Martiæ.
EIM.—Ejusmodi.
E. I. M. C. V.—Ex jure manu consertum vocavit *vel* vocare.
EI. M., E9.M. *vel* EIMO.—Ejusmodi.
E. L.—Edita lex. Ea lege. Ejus locus.
EM.—Emeritus. Ejusmodi. Emit.
E. M.—Elegit *vel* erexit monumentum. Ejus mater. Egregiæ memoriæ *vel* mulieri.
EM. B.—Emeritus beneficiarius.
E. M. D.—Ejus memoria dixit.
E. M. D. S. P. E. *vel* F.—E monitu de sua pecunia erexit *vel* fecit.
EMER.—Emeritus.
EMP.—Emptor *vel* Empta. Emporium.
EM. V.—Eminentissimus vir *vel* eminentissimo viro.
E. M. V.—Egregiæ memoriæ vir *vel* viro.
EM. VR.—Eminenti viro.
EN.—Enim. Endotercisus (*intercisus dies*).
E. N.—Etiam nunc. Est noster.
EOR.—Eorum.
EP. *vel* EPI.—Epitaphium. Epistola. Epidius.
E. P.—Equo publico. E precio.

EPC.—Episcopus.
EPI. *vel* EPSCPI.—Episcopi.
EP. M.—Epistolam misit.
E. PP.—Et præparat.
E. P. RE.—E publicis regionum.
EPS. *vel* EPS.—Episcopus.
EPVL. INDICT.—Epulum indictum.
EPVS.—Episcopus.
EQ.—Eques. Equiria. Equitum. Equestris. Equitata.
EQ. AVG. N.—Eques Augusti nostri.
EQ. C. R.—Equitata civium Romanorum *(Cohors)*.
EQ. IIIPL.—Equiti Triplari.
EQ. M.—Equitum magister. Equitata miliaria *(Cohors)*.
EQ. MEM. VIR.—Equestris memoriæ vir.
EQ. M. P.—Equum meruit publicum.
EQ. M. SP. POM.—Equitum magister Spurius Pompejanus.
EQ. O.—Equester ordo.
EQ. OR.—Equestris ordinis.
EQ. P. *vel* PVB.—Eques *vel* equus publicus. Equo publico.
EQ. R.—Eques Romanus *vel* equiti Romano.
EQ. R. E. P.—Eques Romanus, equo publico.
EQ. ROM.—Eques Romanus.
EQ. S.—Eques singularis.
EQ. S. D. D. N. N.—Eques singularis dominorum nostrorum.
EQ. SING.—Eques singularis *vel* singularius.
E. Q. S. S.—E quæstionibus supra scriptis.
ER.—Erit *vel* erunt. Erogatur. Erexit.
E. R.—Ea res *vel* re. Eam rem.
E. R. A.—Ea res agitur *vel* agetur.
E. R. C.—Ea res consuletur.
E. R. E. V.—E Republica esse videbitur.
ERG.—Ergo.

ER. LEG.—Erogatori Legionis.
ERP.—Eripiet.
ER. P.—Erit paratus.
E. R. P.—E re publica.
E. S.—E suo.
E. S. C. R. C.—E Senatus consulto reficiendum curavit.
E. S. ET. LIB. M. E.—Et sibi et libertis monumentum erexit.
E. S. F. S. F. L. I. PQVE. E.—Eos sine fraude sua facere liceto, jus potestasque esto.
ESQ. *vel* ESQVIL.—Esquilina *(tribus)*.
E. S. R.—Exemplum sacri rescripti.
E. S. S. PQ. R.—Ex sententia Senatus populique romani.
ESS. VDD. M. R.—Esse vendendum monumentum Regis.
E.—Et.
E. T.—Etiam.
ESS. *vel* ESSE.—Essedarius.
E. T.—Ex testamento.
ET. D. P. M. V.—Et dies plus minus quinque.
E. T. F. I. S.—Ex testamento fieri jussit sibi.
ET. L. L. P. Q. E.—Et libertis libertabus posterisque eorum.
ETMS.—Et matribus.
ET. NC.—Etiam nunc.
ET. Q. D. D.—Et quibus donavi, donavero.
ET. R.—Et reliqua.
ET. S. A. D.—Et sub ascia dedicavit.
ET. S. ET. S. LIB. L. P. Q. E.—Et sibi et suis libertis libertabus posterisque eorum.
ET. S. L.—Et suis liberis.
ET. S. F. C.—Et sibi faciendum curavit.
EV.—Evocatio *vel* evocato.
E. V.—Egregius vir *vel* egregio viro. Ex voto.
EVG.—Evangelistæ.
E. VIV. DISC.—E vivis discessit.

E. V. L. M. P.—Ex voto libens merito posuit.

E. V. L. S.—Ejus votum libenter solverunt. Ei votum libens solvit.

EVM. H. L. N. R.—Eorum hac lege nihil rogatur.

EVOC.—Evocatus.

EVOC. AVG.—Evocatus Augusti.

EVOC. B.—Evocatus beneficiarius.

EVR.—Europa.

E. V. S.—Ex voto suscepto.

EX.—Exigitur.

EX. A. C.—Ex ære collato.

EXACT. TRIB. CIVIT. GALL.—Exactor tributorum civitatum Galliæ.

EX. A. D. C. A.—Ex auctoritate divi Cæsaris Augusti.

EX. A. D. K.—Ex ante diem kalendas.

EX. A. D. V. K. DEC.—Ex ante diem quintum kalendas decembris.

EX. A. P.—Ex argento publico.

EX. A. Q. I. R. P. V.—Ex auctoritate Quinti Junii Rustici Prætoris Urbani.

EXAR.—Exarchus.

EX. ARG. R. V. P. S. P.—Ex argento rudi quinque pondo sua pecunia.

EXAR. NVM. DAL. DIVIT.—Exarchi numeri Dalmatorum Divitensium.

EX. AVC. Q. IVN. RVS. PR. VR.—Ex auctoritate Quinti Junii Rustici Prætoris Urbani.

EX. BF. COS.—Ex beneficiario *vel* beneficiariis Consulis.

EX. B. S.—Ex bonis suis.

EXC.—Exceptus.

EX. C.—Ex consuetudine.

EX. C. C.—Ex civitatis, coloniarum *vel* communi consensu.

EX. CCC.—Ex trecenario.

EX CODICIL. F. I.—Ex codicillis fieri jussit.

EX. COM. DOM.—Ex comite domesticorum.
EX. CONSENSV. PR.—Ex consensu Provinciæ.
EXC. T. *vel* TR.—Exceptor Tribuni.
EXCVR.—Excursio.
EX. D.—Ex decreto. Ex domo. Ex dono. Ex decuria.
EX. D. A. *vel* DO. AVG.—Ex dono *vel* domo Augusti.
EX. D. D.—Ex decreto Decurionum.
EX. D. D. P. P. F. C.—Ex decreto Decurionum pecunia publica faciendum curavit.
EX. DE.— Exuvias deposuit.
EX. DEC. DEC. MVN. MAL.—Ex decreto Decurionum Municipii Malacensis.
EX. DEC. ORD.—Ex decreto Ordinis.
EX. D. V. S. L. M. D. P.—Ex decreto votum solvit libens merito datum publicè.
EX. E.—Exhæres esto.
EX. EA. P. Q. I. S. AD. AER. D. E.—Ex ea pecunia, quæ jussu Senatus ad ærarium delata est.
EXEMPL. DECR. Q. F.—Exemplum Decreti quondam facti *vel* quod factum.
EXERCIT.—Exercitum.
EXERCITA. N.—Exercitati numeri.
EX. F., FI. *vel* FIG.—Ex Figlina *vel* Figlinis.
EX. GER. I.—Ex Germania inferiori.
EX. H. L. N. R.—Ex hac lege nihil rogatur.
EX. HX. N. $\overline{\text{CC}}$. L. D. XL.—Ex sestertiorum nummorum ducentis quinquaginta millibus quingentis quadraginta.
EX. I. Q.—Ex jure Quiritum.
EX. IVG. X.—Ex jugero decimo.
EX. M. D.—Ex monitu *vel* motu dedit.
EX. NAVP.—Ex Naophylace.
EX. NVM. FRVM. LEG.—Ex numero frumentariorum Legionis.
EX. ORAC.—Ex Oraculo.
EX. ORD. ARVS.—Ex ordine Aruspicum *vel* Aruspicari.

EXP. GLO. R.—Exspectans gloriam resurrectionis.
EX. P. P.—Ex pecunia publica.
EX. PP. CL.—Ex patribus clarissimis.
EX. P. P. D.—Ex pecunia publica dedicaverunt.
EX. P. P. F. C.—Ex pecunia publica faciendum curavit.
EX. P. P. O.—Ex Præfecto prætorio Orientis.
EX. P. P. RE.—Ex Præfecto privatarum remunerationum.
EX. P. PRET.—Ex Præfecto prætorio.
EX. PR.—Exceptor Præfecti.
EX. PR. VRB.—Ex Præfecto Urbis.
EX. P. V.—Ex Præfecto Urbi.
EXQ.—Exquilina *(tribus)*.
EX. R.—Exactis Regibus.
EX. S.—Ex suo.
EX. S. C.—Ex Senatus consulto.
EX. S. C. P.—Ex Senatus consulto posuit. Ex suo curavit ponendum.
EX. S. C. TERMIN.—Ex Senatus consulto terminaverunt.
EX. S. D.—Ex Senatus decreto. Ex suo dedit.
EX. SIG.—Ex signifero.
EX. S. N. CC. S. P. F. DD.—Ex sestertiis nummum *vel* numero ducentis sua pecunia fecerunt decreto Decurionum.
EX. ST. A.—Ex stipe annua.
EXT.—Exterum.
EX. T. *vel* TEST.—Ex testamento.
EX. T. F. I.—Ex testamento fieri jussit.
EX. TM.—Ex testamento.
EX. TT. SS. HH.—Ex testamentis supra scriptorum hæredum.
EX. V.—Ex quinta. Ex voto. Ex visu.
EX. V. DEC.—Ex quinque decuriis *(judicum)*.
EX. VIK.—Ex vikario.
EX. V. P.—Ex voto posuit.
EX. V. S. F.—Ex voto suscepto fecerunt.

F.

F.—Flavius *vel* Flavia. Fabri *vel* Fabrûm. Fabricavit. Faustum. Familia. Fastus *(dies)*. Femina. Februarius *vel* februarium. Felix, felicitas *vel* feliciter. Fecit, fit, fiat, fiunt, fieri, faciundum, faciendum, factus *vel* factum. Figlina. Fides. Finis. Figura. Fidelis *(legio)*. Fixit *pro* vixit. Filius *vel* filia. Flamen. Fortuna. Frater. Frons *vel* fronte. Fulvius. Fundus *vel* fundum. Functus. Fuit.

ꟻ.—Filia.

Ⅎ.—Filia. Vixit (Ⅎ *pro* V).

FA.—*(Colonia)* Fœderata Aventicum.

FAB.—Fabius *vel* Fabia. Fabrorum.

FABR.—Fabrum *vel* fabrorum.

FAC.—Facti. Faciebat.

FAC. C.—Faciundum curavit.

FACIV.—Faciundum.

FAC. COER.—Faciundum coerabit.

FACT.—Factiones. Factus.

FAE.—Familiæ.

FAL.—Falerina *(tribus)*.

FALC.—Falcidia *(lex)*.

FAM.—Familia *vel* familiaris.

FAM. GLAD.—Familia gladiatoria.

FAN—Fanestris.

F. AN. XIV.—Filiæ annorum quatuordecim.

FAS.—Fastigium.

FAT.—Fatalibus.

FBC.—Fabricatio.

F. C.—Filio carissimo *vel* filiæ carissimæ. Felix constans *(legio* VI *Ferrata)*. Fideicommissum. Fiduciæ causa. Fecit conjux. Fraudare creditores. Fraudandi *vel* fraude creditoris.

Facere, faciendum *vel* faciundum curavit *vel* curaverunt.

FC̄.—Fecerunt.

F. C. IDQ. P.—Faciundum curaverunt, iidemque probaverunt.

F. C. *vel* CL. VAL.—Forum Claudii Vallensium.

F. C. M.—Fide cogita memor.

F. C. R.—Faciundum curaverunt.

F. D.—Fides data. Fecit Deus. Flamen dialis. Frumento dando.

FD. AG.—Fundum agri.

F. DE. S. S. C.—Faciendum de Senatus sententia curavit.

F. D. M.—Fecit Diis Manibus.

F. D. N. IMP.—Filius domini nostri Imperatoris.

FE.—Februarius. Fermè. Fecit.

F. E.—Factum est. Fides *vel* filius ejus. Fecit erigi.

FĒB. *vel* FEBR.—Februarius *vel* februarii.

FEBRV̄., FEBRVAR. *vel* FEBVS.—Februarias.

FEC.—Fecit *vel* fecerunt. Fecialis.

FECER.—Fecerunt.

F. E. D.—Factum esse dicitur.

ƎEL.—Velina.

FELC.—Felici *vel* feliciter.

FEL. P. R.—Felicitas populi romani.

FEM.—Femina.

FE. OLL.—Fecit ollam.

F. EQVOR. PROB.—Feriæ equorum probandorum.

FER. *vel* FERAL.—Feralia.

FER. LAT.—Feriæ latinæ.

FER. LAT. C.—Feriarum latinarum causa.

FER. NEP.—Feriæ Neptuni.

F. E. S.—Fecit et sacravit. Fecit et suis.

FF.—Filii *(duo)*. Filius *vel* filii familias. Fratres. Flando feriundo. Fecerunt. Felices. Felicissimus. Fabricaverunt. Fundaverunt.

F. F.—Flavia Felix *(legio)*. Furtum *vel* fieri fecit. Fecerunt, fundaverunt *vel* fabricaverunt. Fabre factum *vel* fabre factura. Fabricari fecerunt. Fidem *vel* Flavius fecit. Flando feriundo *vel* ferendo. Fidem facit. Filius familias. Filia fecit. Fratris *vel* Fausti filius. Felicissimus fortissimus. Fisci Frumentarii.

F. FA.—Filius familias *vel* familiæ.

F. F. Ɔ. L.—Fecerunt Cajæ libertis *vel* fieri fecit Cajæ libertus. Filiorum *(duorum)* Cajæ liberti.

F. F. E.—Fiat fides ejus.

F. F. F.—Flavii *vel* Flavius filius fecit. Fortior fortuna fato *vel* fortius fortuna fatum. Ferro, flamma, fame. Flando, faciendo, feriundo. Flaviorum *(trium)*.

F. FL.—Fratris filius.

FF. LL.—Flavii *(duo)*.

FFF. LLL.—Flavii *(tres)*.

FF. PP. FF.—Fortissimi Piissimi Felicissimi.

F. F. Q.—Filiis filiabusque.

F. H.—Filius *vel* fecit hæres. Femina honesta. Fecerunt hoc.

F. HC.—Familiæ herciscundæ.

F. H. F.—Fieri hæres fecit *vel* hæredes fecerunt.

F. H. IN.—Fortunam hic invenies.

FI.—Filius. Fidelis. Figlina.

F. I.—Fide jussor. Fieri jussit *vel* instituit.

F. I. A.—Felicitas Julia Augusta.

F. I. A. P.—Felicitas Julia Augusta Pia *(Barcino)*. Felix Julia Augusta Pia.

FIA. R.—Filia regis.

FI. B.—Fide bona.

FI. C.—Fiduciæ causa.

FID.—Fides.

FID. M.—Fides militum.

F. I. D. P. S.—Fieri jussit de pecunia sua.

FID. R.—Fidicines romani.

FIG.—Figlina *vel* figulina.
FI. I.—Fidejussores.
FIL.—Filius.
FI. LS. LIBVSQVE.—Filiis libertis libertabusque.
FIN.—Fines.
FIN. COL.—Fines coloniæ.
FIN. POMER. TERMIN.—Fines pomerii terminarunt.
FIX.—Vixit (F *pro* V).
FIX. ANN. XXX. II.—Vixit annos triginta duo.
F. K.—Filius Karissimus. Filia Karissima.
FL.—Flamen. Filius *vel* filia. Flavius *vel* Flavia. Flaminius *vel* Flaminia.
F̄L.—Flavii.
F. L.—Fecit locum. Favete linguis. Feminæ lectissimæ.
FLA.—Flabro.
FLAE.—Filiæ.
FLCA.—Falcidia *(lex)*.
FLACC.—Flaccus.
FLA. FIRM.—Flavia Firma *(legio)*.
FLAM.—Flaminius. Flamen.
FLAM. DIVOR.—Flamen Divorum.
FLAM. LIG.—Flamen Liguralis.
FLAM. P. H. C.—Flamini provinciæ Hispaniæ Citerioris.
FLAV.—Flavius.
FL. DIAL.—Flamen Dialis.
FL. DIVI.—Flamen Divi.
FL. DIVI. TIT.—Flamen divi Titi.
FL. FEL.—Flavia felix *(legio)*.
FL. F. FL. N.—Flavii filius, Flavii nepos.
F. LIB. ET. PEC.—Fiscus libertatis et peculiorum.
F. L. L. P. S.—Fecit libentissimè pecunia sua.
FL. MART.—Flamen Martialis.
FLO *vel* FLOR.—Floralia.
FL. P. *vel* PP.—Flamen perpetuus.
F. L. P.—Funus loco publico.

F. M.—Fati munus. Fieri mandavit. Fecit mœrens, merenti, monumentum *vel* memoriam.

F. MART. CAR. MONET.—Feriæ martis carnæ monetæ.

F. M. I.—Fieri monumentum jussit. Fati munus impleat *vel* implevit.

FN.—Flamen.

F. N.—Fides nostra.

FN. AGR.—Fines agrorum.

F. N. C.—Fidei nostræ commissit *vel* commissum.

F. O.—Fratri optimo.

FONT.—Fontinalia.

FOR.—Foris *vel* foras. Forma. Forum. Fortuna *vel* fortunata. Fortè *vel* fortis.

FOR. C. *vel* CL. VAL.—Forum Claudii Vallensium.

FOR. COR.—Forum Cornelii.

FORD.—Fordicidia.

FOR. L.—Forum Livium.

FORODR.—Forodruentini.

FOR. RED.—Fortunæ reduci.

FOR. RE. EX. S. C.—Fortunæ reduci ex Senatus consulto.

FORT.—Fortenses.

FORT. HORR.—Fortuna horreorum.

F. P.—Fortunæ publicæ. Frumentum publicum. Forum piscarium *vel* pistorium. Fastus primo. Forma publica. Fas Prætori. Feriæ publicæ. Fidei promissor. Filius patri *vel* filio pater. Filius posuit. Filiæ potuerunt. Fecit patri *vel* publicè.

F. P. A. D. X. T. CXL. IV. K. C.—Frumentum publicum accipit die decima titulo centesimo quadragesimo quarto kalendarii capite.

F. P. D. D. L. M.—Fortunæ publicæ dederunt libentes merito.

F. P. F.—Filio *vel* filiæ poni fecit.

F. P. M. F.—Filii pientissimi merenti fecerunt.

F. PP. R.—Forum populi romani.

F. P. PR.—Fortuna primigenia Prænestina.

F. P. R. C. G. I.—Filio populi romani Coloniæ Genetivæ Iuliæ.

FR.—Fronte. Fortis. Frumentarius. Frater *vel* fratris. Forum. Foris *vel* foras.

F. R.—Finium regundorum *vel* finibus regundis.

FR. ANT.—Fretensis Antoniniana (*legio*).

FR. C. L.—Frauditionis causa latura.

FR. COR.—Forum Cornelii.

FR. D.—Frumenti dandi *vel* frumento dando.

FR. F.—Fratris filius.

FR. I.—Forum Julium *vel* Julii.

FR. KA.—Fratres karissimi.

FR. L.—Forum Livium *vel* Livii.

FRMS.—Fortissimus.

FR. POM.—Forum Pompilii *vel* Pomponii.

FR. PVBL.—Frumentum publicum.

FRS.—Fortis. Fratres.

FR. S.—Forum Sempronii *vel* Sempronianum.

FRT.—Forsitan.

FRV.—Frumentum.

FRVM.—Frumentarius.

FRVM. COMPAR.—Frumento comparando.

FR. TR.—Forum transitorium.

FS.—Familias. Fratres. Filius. Fossor.

F. S.—Filii sui. Felix suburbanus (*pagus*). Forum Sempronii. Fortunæ sacrum.

FS. E.—Factus est.

F. S. ET. S.—Fecit sibi et suis.

F. S. V. PS. XX. IN. $\overline{\text{MM}}$. LOBL (O *pro* AV).—Fode sub via passus viginti invenies monumentum laudabile.

F. T. C.—Familia testimonii causa. Fieri testamento *vel* titulum curavit.

F. V. C.—Fraudisve causa. Fidei vestræ commissum. Fieri vivens curavit.

F. V. C. P. M.—Filius vir clarissimus pontifex Mithræ.
F. V. F.—Fecit voto facto. Fieri vivens *vel* vivus fecit.
FVG.—Fugitivus.
F. VI. D. S. E.—Filius sex dierum situs est.
FVL.—Fulvius.
FVLM. FVL.—Fulminator fulgurator.
FVN.—Funus.
FVNC.—Functus.
FVR.—Furinalia.
F. V. S.—Fecit voto suscepto.
F. V. S. L. M.—Fecit vivens sibi locum monumenti. Fecit voto suscepto libens merito.

G.

G.—Gajus. Galliæ. Galliarum (*in formula*: XL. G.-Quadragesima Galliarum). Gallica (*legio*). Gades. Gaudium. Gellius. Gemina (*legio*). Genius *vel* Genio. Genus. Gens. Gesta. Genere. Gratia. Grata. Gravis.
GA.—Galeria (*tribu*).
$\overline{\text{GA}}$.—Gratia. Gravis.
GAL.—Galeria (*tribu*). Galerius. Gallus. Galliarum.
GALL.—Gallica (*legio*). Gallicæ.
G. ANTO.—Gemina Antoniniana.
GA. V.—Gravitas vera.
G. AVG.—Genio Augusti.
G. B.—Gens bona.
G. B. D. M. P.—Genio bono dicavit monumentum publicè.
G. C.—Genio civitatis *vel* Caii.
G. CS.—Gajus Cæsar.
GD.—Gaudium.
G. D.—Gens dolosa. Germanicus Dacicus. Gratis dedit.

G. D. N.—Genio Decimi nostri.
GEL. *vel* GELLI.—Gellius.
GEM.—Gemina (*legio*). Gemellus.
GEN.—Gentes.
GEN. C.—Genius civitatis.
GEN. CORR.—Gente Corneliorum.
GER. *vel* GERM.—Germanicus *vel* Germanico. Germanus. Germanicianus (*servus*).
GERM. DAC.—Germanico Dacico.
GER. P.—Germania Provincia.
GER. SVP.—Germania superior.
G. F.—Gemina felix *vel* fidelis (*legio*).
GG.—Gesserunt. Gemina (*legio*).
G. I.—Germania inferior.
GIL.—Gilvus.
GGG. FFF.—Germani fratres (*tres*).
GL.—Gajus libertus *vel* Gaja liberta. Gloria. Gloriosi.
G. L.—Genio Loci. Gaii libertus.
GLA.—Gloria.
GLA. S. H. INT.—Gloria sua hic intus.
CL. C.—Gloriam Consulum.
GL. E. R.—Gloria exercitus romani.
GLOSSIMO.—Gloriosissimo.
GL. N. L.—Gloria nominis latini.
GL. P.—Gloria parentis, patris, patriæ *vel* populi.
GL. PP.—Gloria parentum.
GL. P. R.—Gloria populi romani.
GL. R.—Gloria Romæ *vel* romanorum.
GL. S.—Gallus Sempronius.
GL. VR. RO.—Gloria urbis Romæ.
GM.—Germanus.
G. M.—Gens mala. Genio malo. Gemina Martia (*legio*).
G. M. V.—Gemina Minervia Victrix.
GN.—Genius. Gens. Genere. Gnæus.
GN. N.—Genus nostrum.

GN. N. T. M. D. D.—Genio numini Tutelari monumentum *vel* merito dedicatum.

GN. R. S.—Genus romani Senatus.

GNT.—Gentes.

GOTHI.—Gothico.

G. P.—Galliæ Procurator. Genio posuit *vel* parentum.

G. P. F.—Gemina Pia Fidelis *vel* Felix (*legio*).

G. P. F. V. V.—Gemina Pia Fidelis Valens Victrix (*legio*) *vel* ut voverat.

G. P. R. F.—Genio populi Romani feliciter.

GR.—Gratis. Gerit. Grex. Gratias.

G. R.—Genus regium *vel* rerum. Gallica Rapax (*legio*).

GRA. *vel* GRAC.—Graccus.

GRC.—Græcus.

GR. D.—Gratis dedit.

GR. E.—Gratia ejus.

GREG. VRB.—Gregis Urbani.

GS.—Gesserunt.

G. S.—Genio sacro *vel* sacrum. Germania superior.

G. SEV.—Gemina Severiana (*legio*).

GT.—Gentem *vel* gentes.

G. T. N.—Genio Titi nostri.

G. V.—Genio urbis. Gnæus Valerius. Gravitas vestra.

GVB. *vel* GVBER.—Gubernator.

GVS.—Genus.

G. V. S.—Genio Urbis sacrum. Gratis *vel* gratus votum solvit.

GX.—Grex.

H.

H.—Hastata. Honestus. Honestas. Hic. Hic, hæc, hoc *vel* hujus. Hæres *vel* hæredes. Hæreditas. Homo, hominis *vel* hominibus. Herus. Hora, horam *vel* horas. Honor *vel* honori. Habens. Habet.

H'.—Habet.

H̄.—Hora. Honestas. Hæres.

HA.—Hadrianus.

H. A.—Hoc anno *vel* age. Herculaneus Augustalis.

H. A. C.—Hæres amico curavit.

H. A. C. F. C.—Hæredes ære communi faciendum curavere.

H. ADQ.—Hic adquiescit.

HADR.—Hadrianus.

H. A. E. C.—Hanc ædem ei condidit *vel* aram erigi curavit.

HAET.—Habeant.

H. A. F. C.—Hanc aram faciendam curavit.

H. A. H. N. S.—Hæc area hæredem non sequitur.

H. A. I. R.—Honore accepto impendium *vel* impensam remisit.

H. AQ.—Hic acquiescit.

HAR.—Haruspex.

H. ARA. H. N. S.—Hæc ara hæredes non sequetur.

H. ARAM. S. Q. L. H. I. I.—Hanc aram si quis læserit habeat Isidem iratam.

HAR. PRIM.—Aruspex primus.

H. A. S. A. H. L. L. Q. D. R. IN. A.—Hæc ædes Salutis Augustæ habet leges quas Dianæ Romæ in Aventino.

HAST.—Hastam. Hastatus.

HAST. PR.—Hastatus primus.

H. AVG.—Herculi Augusto.

H. *vel* H̄. B.—Hora bona. Hæres bonorum.

H. B.—Homo bonus.

H. B. F.—Homo bonæ fidei *vel* bonis fecit.

H. B. M.—Hæredes benè merenti.

H. B. M. P.—Hæredes benè merenti posuerunt.

H. B. M. F. C.—Hæres benè merenti faciundum curavit.

H. B. V. P.—Hæres bonorumve possessor.

HC.—Hic, huic, hoc *vel* hunc.

H̄C̄.—Hunc.

H. C.—Hispania Citerior. Hæres curavit. Hic condiderunt *vel* consecraverunt. Honore contentus. Horrearius cohortis.

HC. AM. N.—Hunc amicum nostrum.

H. C. CV.—Hic condi *vel* condita curavit.

H. C. DD.—Huic collegio dedicarunt.

H. C. E.—Hic condita est.

HC. LOR.—Hunc lectorem.

HC. L. S. P. S.—Hunc locum sepulturæ posuit sibi.

H. COG.—Hæredem cognitorem.

HC. V.—Hunc virum.

H. D.—Hic *vel* hoc donavit, dedicavit, dedit *vel* dicavit.

H. D. ARA. VICTORIE. IN. CVRIA. DEDIC. EST.—Hoc die ara Victoriæ in curia dedicata est.

H. DD.—Hic dedicant, dedicaverunt *vel* dedicavit.

H. D. D.—Hæredes dono dedere. Honori domus divinæ.

H. D. I.—Herculi deo invicto.

H. D. M.—Hæc domus mortis.

HDR.—Hadrianus.

H. E.—Hic exstat.

H. E. D.—Hic est depositus.

H. E. T. F. C.—Hæredes ejus testamento fieri curarunt.

HE. M. TBNR.—Heic memoria Tribunorum.

H. E. P. C.—Hæres ejus ponendum curavit.

HE. Q. M.—Hæredemque meum.

HER.—Herius.

HERC. V.—Hercules Victor.

HERED. EX. T. F. C.—Hæredes ex testamento fieri curarunt.

HER. FIDVC.—Hæres fiduciarius.

HER. S.—Herculi sacrum.

H. E. S.—Hic est situs *vel* sepultus.

H. E. T.—Hæres ex testamento.

H. E. T. F.—Hæres ex testamenti formula.

H. E. *vel* EX. T. F. C.—Hæres ex testamento faciendum *vel* faciundum curavit.

H. ET. L. *vel* LIB.—Hæredes et liberti.

H. EX. T.—Hæres ex testamento.

H. EX. T. EST.—Hæres ex testamento est.

H. F.—Honesta femina *vel* fortuna. Hic fundat *vel* fundavit. Hæres fecit *vel* hæredes fecerunt. Honore functus.

H. F. C.—Hæres faciundum curavit.

H. F. S. C. A.—Hæredes fecerunt sumptu communi aram.

HH.—Hæredes. Hispaniæ *(duæ)*.

H. H.—Hæredes. Homo honestus. Hispaniarum.

H. H. M. S.—Hæredes hoc monumentum sequitur.

H. H. P.—Hic habet pecuniam.

HH. PP.—Hispaniarum Provinciarum (*duarum*).

HH. P. R.—Hostes populi Romani.

H. H. P. R.—Hostes Hispaniæ populi Romani.

H. H. S. S.—Hæredes scripti sunt.

H. I.—Hæreditario jure. Hæres *vel* Herclè juravit. Hìc jacet. Hìc invenies. Hujus.

H. Ī.—Hic invenies.

H. II.—Hora secunda.

H. I. I.—Hæres jussu illorum.

HILAR. TEMP.—Hilaritas temporum.

HIRTI.—Hirtius.

HISP. VIC.—Hispaniam vicit.

HIVSC.—Huiusce.

H. K. N.—Have (*pro ave*) karissime nobis.

H. L.—Hac lege *vel* hanc legem. Honesto loco. Hic locus, hujus loci *vel* hunc locum. Hic legavit.

H. L. D.—Hæres *vel* hoc libens dedit. Hic, huic *vel* hunc locum dedit, dabit *vel* donavit. Hac lege dare.

H. L. E. N. H.—Hic locus exterum non habebit.

H. L. ET. M. H. N. S.—Hic locus et monumentum hæredem non sequitur.

H. L. H. N. S.—Hic locus hæredes non sequitur *vel* sequetur.

H. L. I.—Hac lege jus.

H. L. I. RQ.—Hac lege jus ratumque.

H. L. N.—Honesto loco natus.

H. L. N. R.—Hac lege nihil rogatur.

H. L. O.—Hac lege oporteat *vel* oportebit.

H. L. R.—Hac lege rogatum.

H. L. S. E.—Hoc loco situs *vel* sepultus est.

H. L. S. H. N. S.—Hic locus sepulturæ hæredem non sequitur.

H. L. S. S. O.—Hoc loco sita sunt ossa.

H. M.—Hora mala *vel* mortis. Hoc mandavit. Hoc monumentum. Honesta mulier *vel* matrona. Hanc memoriam. Honesta missione.

H. W.—Honesta mulier.

H. M. AD. H. N. T. *vel* TRAN.—Hoc monumentum ad hæredes non transit.

H. M. A. H. N. P.—Hoc monumentum ad hæredem non pertinet.

H. M. C. T.—Hodie mihi, cras tibi.

H. M. D. A.—Huic monumento dolus abest.

H. M. D. M. A.—Huic monumento dolus malus abesto.

H. M. D. M. A. B. M. M. C.—Huic monumento dolus malus abesto benè merenti memoriæ causa.

H. M. D. M. A. H. M. EXT. H. N. S.—Huic monumento dolus malus abesto, hoc monumentum exterum hæredem non sequitur.

H. M. D. M. ET. I. C. A.—Huic monumento dolus malus et jus civile ábesto.

H. M. E.—Homini memoriæ egregiæ.

H. M. E. H. N. S.—Hoc monumentum exterum hæredem non sequitur.

H. M. E. N. R.—Hoc monumentum exterum non recipit.

H. M. ET. L. S. H. N. S.—Hoc monumentum et locum sepulturæ hæredes non sequuntur.

H. M. EXT. N. R.—Hoc monumentum exteros non recipit.

H. M. F.—Hoc monumentum fecit.

H. M. F. F.—Hoc monumentum fieri fecit.

H. M. F. C.—Hoc monumentum fieri curaverunt.

H. M. G. N. S.—Hoc monumentum gentiles non sequitur.

H. M. H. E. N. S.—Hoc monumentum hæredes ejus non sequitur *vel* sequuntur.

H. M. HER. S.—Hoc monumentum hæredem sequitur.

H. M. H. EX. T. N. S.—Hoc monumentum hæredes ex testamento non sequitur.

H. M. H. N. S.—Hoc monumentum hæredem, hæredes *vel* hæres non sequitur *vel* sequetur.

H. M. H. S.—Hoc monumentum hæredes sequitur.

H. M. IN. F. P. X. IN. A. P. X.—Hoc monumentum in fronte pedes decem, in agro pedes decem.

H. M. M.—Honor magisterii Mercurialium. (*ob*) Honorem magistratuum.

H. M. M. H. M. N. S. F.—Humanitatis mala metuens, hoc monumentum nomine suo fecit.

H. MO. AD. H. TRAN.—Hoc monumentum ad hæredes transit.

H. MO. M. A.—Huic monumento malus abesto.

H. M. P.—Hic *vel* hoc memoriæ posuit. Hoc monumentum posuit.

H. M. P. C.—Hoc monumentum posuit conjux *vel* poni curavit.

H. M. P. CC.—Hoc monumentum posuerunt carissimi.

H. M. S. D. M.—Hoc monumentum sine dolo malo.

H. M. SM.—Hic matres summæ.

H. M. S. M.—Hoc monumentum *vel* hanc memoriam sibi mandavit.

H. M. S. S. E. N. S.—Hoc monumentum sive sepulcrum exteros (*hæredes*) non sequetur.

H. M. S. S. E. H. NOSTRVM SEQVETVR.—Hoc monumentum sive sepulcrum est, hæredem nostrum sequetur.

H. M. S. S. E. H. N. S.—Hoc monumentum sive sepulcrum exteros hæredes non sequitur.

H. M. V. A. N. LIC.—Hoc monumentum vendere, alienare non licet.

H. M. V. S. P.—Hoc monumentum vivi sibi posuerunt.

H. N. D. M. A.—Hæredi non datur monumenti actio.

H. N. S. N. L. S.—Hæredem non sequitur nec *vel* nisi libertos suos.

HO.—Homo. Honestus. Honor. Hora. Horrearius.

H. O.—Hostem occidit. Hoste occiso.

HO. H.—Honestus homo.

HON.—Honestus. Honoratus. Honore.

HON. VSVS.—Honore usus.

HOPL.—Hoplomachus.

HO. PO.—Hora postmeridiana.

HOR.—Hora. Horatia (*tribu*). Horrearius.

HORAT.—Horatia.

HOROL.—Horologium.

HOR. VI.—Horis sex *vel* hora sexta.

HOS.—Hostis. Hospes.

HO. S.—Hora secunda *vel* sacra.

H. O. S.—Hic ossa sita.

H. O. S. E. H. N. S.—Hæc ollarum schola *vel* series exterum hæredem non sequitur.

HOSS.—Hostes.

H. P.—Hæres posuit. Hora pessima. Honesta persona. Hic posuit. Hic positus *vel* posuerunt. Hic possunt *vel* possint. Hasta posita *vel* pura.

H. P. C.—Hæres ponendum curavit.

H. POSS.—Hæreditatis possessor *vel* possessores. Hæres possessor.

HR.—Hæres *vel* hæreditas.

H. R.—Honesta ratio. Hic requiescit.

H. R. E. I. Q. M. E. A.—Hanc rem ex jure Quiritum meam esse ajo.

H. R. I. P.—Hìc requiescat *vel* requiescit in pace.

H. R. I. R.—Honore recepto impensam remisit.

HS.—Hos. Sestertium.

H̄S. *vel* HS.—Sestertius *vel* sestertium.

H. S.—Hæc *vel* heic sit. Hæc sic. Herculi sacrum. Hìc situs *vel* sepultus. Hostia sacrilegia. Sestertium. Hæredes sunt. Hæredes socii. Hæredem solvi. Hora secunda *vel* sacra. Hoc sepulcrum *vel* solus.

H. S. B.—Hìc situs bonus.

H. S. D. M. A.—Huic sepulcro dolus malus abesto.

HS. D. N. S. P. F.—*(ex)* Sestertiis quingentis nummûm *vel* numero sua pecunia fecit.

H. S. E.—Hìc situs *vel* sepultus est. Hìc sors ejus.

H. S. E. S. T. T. L.—Hic situs est. Sit tibi terra levis.

H. S. E. T. F. I. H. F. C.—Hìc situs est. Testamento fieri jussit. Hæres *vel* hæredes faciundum curavit *vel* curaverunt.

H. S. F.—Hoc sacrum fecit. Hoc sibi fecit. Hoc solus fecit.

H. S. F. H. T. F.—Hoc sibi fecit *vel* hic situs fuit. Hæredes titulum fecerunt.

H. S. F. L. S. P. D. DD.—Hoc sibi fecit *vel* hic situs fuit. Locus sepulturæ permissus decreto Decurionum.

H. S. H. IMOS. Hæredes saxum hoc imposuerunt.

H. S. H. N. S.—Hoc sepulcrum hæredes non sequuntur *vel* sequitur.

HS. III. M. N.—Sestertia tria millia nummûm.

HS. N. Ī.—Sestertio nummo uno.

HS. N. Ī. D.—Sestertiis nummûm mille quingenti.

H. S. P.—Hoc saxum posuit.

H. SPL. MIV.—Hæc sepultura Minervæ.

HSS.—Hostibus.

H. S. S.—Hìc siti *vel* sepulti sunt.

H. S. T. F. I.—Hìc situs testamento fieri jussit.

H. S. T. N. E.—Huic sepulcro titulus non est. Hìc sita tamen non est.

HSV. XPI.—Jesu Christi.

H. S. V. F. M.—Hoc sibi vivens fieri mandavit.

HT.—Hæreditatis.

H. T. DD.—Hæres *vel* hunc titulum dedit.

H. T. F.—Hunc titulum fecit.

H. T. F. C.—Hæres testamento faciundum curavit.

H. T. H. N. S.—Hic tumulus hæredem non sequitur.

H. T. P.—Hunc titulum posuerunt.

H. T. V. P.—Hunc titulum vivus posuit.

H. V.—Herculis Victoris.

HV'.—Hujus.

H. V.—Hercules Victor. Honestus vir. Honesta vita. Hoc volens. Hoc votum. Hoc vivus. Honore usus *vel* usi. Horis quinque. Hispaniæ utriusque.

H̄. V̄.—Hercules Victor.

H. V. D.—Hujus voti debitrix. Herculi Victori donum.

H. V. HIC.—Hìc vivit hic.

HVIC. M. C.—Huic monumento cedit.

H. VIX.—Hæc vixit.

H. V. S. R.—Honore usus sumptum remisit.

H. V. V. S.—Herculi Valenti Victori sacrum.

H. X.—Horis decem.

I.

I.—In. Inter *vel* intra. Inferi *vel* inferis. Invictus *vel* invicto. Immortalis. Imperator. Julius *vel* Julia. Justus. Jovi. Iterum. Januarii. Junius. Jussit. Jus. Ibi. Idus. Jacet. Ita. Infra. Jesus. Unus. Imperii. Illustris. Impensis. Idest. Prima *(prænomen)*.

Ī.—Et.

Ɨ.—Inter *vel* intra. Interea. Interdum.

IA.—Interea. Iam. Intrà

IA.—Interea.

I. A.—In agro.

I. AET. VI.—In æternum vivi.

IA. D'.—Jam dandum.

I. AG.—In agro.

I. AGL.—In angulo.

IAN.—Januarius *vel* januarii.

IAN.—Januarias.

IAN. CLV.—Janus clusus *vel* Janum clusit.

I. A. P.—In agrum pedes.

IA. P.—Intra provinciam.

I. A. P. Q. V.—Incomparabili amantissimæ præstantique virtute.

I. APT.—Julia Apta.

IA. ℞.—Jam respondet.

IA. S. D'.—Jam satisdandum.

IA. T. C.—Intra tempus constitutum.

I. B.—In brevi.

IC.—Iudicans.

I. C.—Intra circulum. Julius Cæsar. Juris consultus.

I. C. A.—Jus civile abesto.

I. C. E. V.—Juxta causam esse *vel* ejus videtur *vel* videbitur. Justa causa esse *vel* ejus videtur.

ID. *vel* ID.—Idus. Idem. Interdùm.

I. D.—Jovi dedicatum. Isidi Deæ *vel* Dominæ. Inferis Diis. Primæ decuriæ. Juppiter Dolichenus. In dimidio. Jussu Dei. Juris dicendi, juridicundo *vel* juris dictio. Judicium dabo.

I. D. A. P.—Juri dicundo ædilicia potestate.

I. D. C.—Juris dicendi *vel* juris dicundi causa.

ID. D.—Judicium dabo.

ID. E. S. F. S. F. L.—Id eos sine fraude sua facere liceto.

IDIB.—Idibus.

I. D. IVD.—In die judicii.

I. D. N.—In Dei nomine.
I. D. N. CIV.—Judex delegatus nomine civium.
IDNE.—Indictione.
ID. P.—Idem probavit.
I. D. P.—Juri dicundo *vel* dicendo præest, præfuit *vel* præerit.
IDQ.—Iidemque.
IDQ. E.—Idemque est.
IDQ. P.—Iidemque probaverunt.
I. D. T. S. P.—In diem tertium sive perendinum.
ID. QVOT. D. F. HS. C.—Idem quotannis divisio fiat sestertiorum centum *vel* det Fisco sestertios centum.
IE.—Interest.
I. E.—Judex esto. Id est. In Edictis.
IF.—Interfuit.
I. F.—Julii filius. In foro *vel* fronte. Inter fuit. Judicatum facere. Jussu fecit.
I. F. A.—In foro Adriani.
I. F. B.—In foro Boario.
I. F. C. H. S.—In ferri concesserint hæredes sui.
I. F. FL.—In foro Flavii.
I. F. FLAM.—In foro Flaminii.
I. F. IV.—In foro Julii.
I. F. L.—In foro Liberi *vel* Livii.
I. F. L. P. XX. ET. D. II. I. A. L. P. XX.—In fronte latum pedes viginti et digitos duos, in agro longum pedes vigenti.
I. FO.—In fundo *vel* foro.
I. FO. B.—In foro Boario.
I. FO. C.—In foro Cæsaris.
I. FO. FLAM.—In foro Flaminii, Flaminio, Flavio *vel* Flaminis.
I. FO. I. *vel* IV.—In foro Julii.
I. FO. L.—In foro Livii *vel* Lucii.
I. FO. P.—In foro Pacis *vel* Palladis.
I. FO. POP.—In foro populi, Pompili, Popilii *vel* Pompei.

I. FO. P. R.—In foro pro rostris.

I. FOR. CS.—In foro Cæsaris.

I. FOR. TR.—In foro transitorio.

I. FOR. VEN.—In foro Veneris.

I. FO. TR.—In foro Trajani.

I. F. P.—In foro Pacis.

I. F. P. LX. R. P. LX.—In fronte pedes sexaginta, retro pedes sexaginta.

I. F. POP.—In foro populi.

I. F. P. R. E. A. D. P.—In foro pro rostris et ante diem pridie.

I. FR. P.—In fronte pedes.

I. F. TR.—In foro Trajano.

IG.—Igitur.

IH.—Jesus.

I. H.—Primus hæres. Invenies hìc. Justus homo. In hostem. Jacet hìc.

I. H. D. D.—In honorem domus divinæ *vel* Deorum Dearumque.

I. H. F. C.—Ipsius hæres faciundum curavit.

I. H. MM. S. D. S.—In hoc monumento sunt divitiæ sacræ.

I. H. MM. S. P. S. FN.—In hoc monumento sunt pecuniæ sine fine.

IHS.—Jesus.

IHV. XPE.—Jesu Christe.

IHV. XPI.—Jesu Christi.

II.—Inivi. Iterùm. Secundum *vel* secundo. Duo. Secundus (*cognomen*).

II.—Biremis.

I. I.—Jusjurandum.

I. I.—Duo millia.

II. AVG. COS.—Augusto consule iterum.

III. *vel* III.—Trieris.

I. I. I.—Justa judicia judicavi.

I. II. CL.—Intra duos colles.
III. ET. SEMEL. COS.—*(Severo)* tertium et *(Caracalla)* primum consulibus.
III. F.—Tertio filio.
I. II. III. IIII.—Unus, duo, tres, quatuor *vel* primus, secundus, tertius, quartus.
IIIII.—Sevir.
IIIIII, IIIIII, IIIIII, IIII *vel* IIIIII.—Sextum vir.
IIIII. VIR. AVG.—Sexvir Augustalis.
IIIII. VIRATVS.—Seviratus.
IIIIII. VIR. QQ. I. D.—Sexvir quinquennalis juri dicundo.
IIII.—Quadriremis.
IIII. P. AFR.—Quatuor publica Africæ.
IIII. TT.—Quatuor tituli.
IIII. V.—Quatuor viratus, quartum vir *vel* viri.
IIII. V. A. P.—Quatuorvir ædilicia potestate.
IIII. VI.—Quartum viri.
IIIIVIR.—Quatuorvir *sive* quartumvir.
IIIIVIR. A. A. A. F. F.—Quatuorvir auro argento ære flando feriundo.
IIII. VIR. A. P. F.—Quatuorviri auro *vel* argento publico feriundo.
IIII. VIR. I. D.—Quatuorvir juri dicundo.
IIIIVIR. I. D. Q. C. P.—Quatuorvir juridicundo quinquennalis censoria potestate.
IIII. VIR. LEG. COR.—Quatuorviro Lege Cornelia.
IIII. VIR. P. L. P.—Quatuorviro per Legem Pompeiam.
IIII. V. V. CVR.—Quatuorvir viarum curandarum.
IIIPL.—Triplarius.
III. V.—Trium vir.
III. VICT.—Trieris victoria.
III. VIR.—Triumviri *vel* Triumvir.
IIIVIR. AAA.—Triumvir auro argento ære.

IIIVIR. A. A. A. F. F.—Triumvir auro argento ære flando feriundo.

IIIVIR. A. D. A. I.—Triumvir agris dandis assignandis judicandis.

III. VIR. AED. CER.—Triumvir ædilis cerealis.

III. VIRO. CAPIT.—Triumviro capitali.

III. VIR. I. D.—Triumvir juri dicundo.

IIIVIR. LOC. PP.—Triumvir locorum publicorum persecuendorum.

III. VIR. RP. C.—Triumvir Reipublicæ constituendæ.

IIIV. R. P. C.—Triumvir Reipublicæ constituendæ.

II. LVS.—Duobus lustris.

II. M.—Iteratus miles.

II. SIL.—Duobus Silanis *(consulibus)*.

II. *vel* II. V.—Duumvir.

II. V. C. T.—Duumvir civitatis Taumensis.

II. V. DD.—Duumviris dedicantibus.

II., I-I *vel* II. VIR.—Duumvir, Duumvirum, Duumviri, Duumviros *vel* Duumviris.

IIVIR. C. P. Q.—Duumvir censoria potestate quinquennalis.

II. VIR. I. D.—Duumviris juri dicundo.

II. VIR. I. D. QQ.—Duumvir juri dicundo quinquennalis.

IIVIR. IIII. P. C.—Duumvir quartum potestate censoria.

II. VIR. POT.—Duumviralis potestas.

II. VIR. QQ. Q. R. P. O. PEC. ALIMENT.—Duumviro quinquennali quæstori reipublicæ operum pecuniæ alimentariæ.

II. VOT.—Iterum vota. Duobus votum.

IIX.—Octo.

I. L.—In loco. Intra limitem. Jure legis. Justa lex *vel* lege. Illius libertus *vel* liberta.

Ɨ. L.—Intra limitem.

I. L. A.—In loco absenti.

I. L. D.—In loco divino. Ipse *vel* illi libens dedit.

I. L. D. R. S.—In loco divino, religioso, sacro.
I. L. F.—Jussit locum fieri. Illius liberta fecit.
I. L. H.—Jus liberorum *vel* libertorum habens.
Ī. LIB.—Juliæ liberta.
ILIC.—Ilicitani.
I. L. P.—In loco publico.
I. L. P. R. *vel* S.—In loco publico religioso *vel* sacro.
I. L. R.—In loco religioso.
I. L. S.—In loco sacro.
I. L. T. S.—Illi levis terra sit.
IM.—Imperator. Jam. Ipsarum. Immortalis. Immunis.
I. M.—Isidi Magnæ. Isis Mater.
IMA.—Imaginifer.
I. M. AE. E. I.—In manibus æterni Emmanuelis jaceo.
IMBR.—Imbricibus.
IM. C.—Imaginifer cohortis.
IM. COS.—Immunis consularis *vel* Consulis.
I. M. CTT.—In media civitate.
I. MD.—In medio.
IMM.—Immortalis.
IMM. A. IIII.—Immunis annos quatuor.
IMM. II. HON. IIII.—Immunis iterum, honoratus quartum.
IMMPP. CCAAEES.—Imperatores Cæsares.
I. M. O. D.—In manu omnipotentis Dei.
IMP.—Imperator. Imperatrix. Imperio.
IMP. C. A.—Imperii constituendi causa.
IMP. CAES. AVG. LVD. SAEC.—Imperator Cæsar Augustus Ludos Sæculares *vel* Imperatoris Cæsaris Augusti Ludi Sæculares.
IMP. CONST. CAVSS.—Imperii constituendi causa.
IMP. COM. AVG.—Impensa communi Augustalium.
IMP. IM.—Imperio ipsarum.
IMP. IPS.—(*ex*) Imperio ipsorum.
IMPL.—Imperialis.
IMP. N.—Imperator noster.

IMPO.—Imperio.

IMPP.—Imperatores *(duo)*.

IMPPP.—Imperatores *(tres)*.

IMP. RECEPT.—Imperio *vel* imperatore recepto.

IMP. R. P. C.—Imperator Reipublicæ constituendæ.

IMP. S.—Impensa sua.

I. MQ. P. R.—Imperium, majestasque populi Romani.

IM. S.—Impensis suis.

I. M. TPL.—In medio templo.

IMVN.—Immunis.

IN.—Junii.

IN. A.—In altum.

IN. AG.—In agro.

IN. AG. P. X.—In agro pedes decem.

IN. AGR. P. XX.—In agro pedes viginti.

IN. AG. P. XV. IN. F. P. XXV.—In agro pedes quindecim, in fronte pedes viginti quinque.

INAVR.—Inaurator.

IN. B.—In bono. In benedictione.

IN. B. M.—In bona memoria.

INC. (C *pro* T).—Initio. Incolæ.

IN. C.—In colonia.

IN. CAPIT.—In Capitolio.

IN. C. D. C. D.—In cujus dedicatione cœnam dedit.

INCVL. (V *pro* O).—Incolarum.

IND.—In Deo. Indictio *vel* indictione. Industriensis.

IND. FAC.—Industriensis faciebat.

IN. D. N.—In Dei nomine.

IN. DM. $\overline{XP}$.—In domino Christo.

IND. PR.—Indictione prima.

IN. D. V.—In Deo vivas.

IN. EIVS. LOC. FACT. E.—In ejus locum factus est.

IN. E. L. F. E.—In ejus locum factus est.

IN. E. V. Q. I. S. S.—In ea verba quæ infra scripta sunt.

INF. AER. PP. R. HS. M. N.—Inferat ærario populi romani sestertios mille nummos.

INF. ARK. PONT.—Inferet arkæ Pontificum.

IN. F. IN. A. V. L. P. X.—In fronte in agro versus longe pedes decem.

IN. F. P.—In fronte pedes.

IN. FR.—In fronte.

IN. FR. P. VI. LAT. VII.—In fronte pedes sex, latitudine septem.

IN. FR. P. XX.—In fronte pedes viginti.

ING.—Ingenua.

IN. H.—In honorem.

IN. H. C. D.—In honorem Collegii dedit.

IN. H. DD. *vel* D. D.—In honorem domus divinæ.

IN. H. H.—In hoc honore.

IN. H. L. S. E.—In hac lege scriptum est.

IN. H. M.—In hoc magistratu.

IN. H. T. SUNT. COM. OR. H. S.—In hoc titulo sunt comprehensa ornamenta hujus sepulcri.

I. N. I.—In nomine Jesu.

INL.—Inluster *vel* inlustris.

IN. L.—In latum.

IN. L. ADMRBL.—Invenies locum admirabilem.

IN. MAG. M. E. IN. E. L. F. E.—In magistratu mortuus est. In ejus locum factus est.

IN. MAG. OCCIS. E.—In magistratu occisus est.

IN. M. M. E. *vel* IN. MAG. MORT. E.—In magistratu mortuus est.

IN. M. O. E.—In magistratu occisus est.

INN.—Innocens. Innocuus. In nomine.

IN. P.—In pace.

INPC.—In pace.

IN. P. D.—In pace Domini.

IN. PRAE. SPEC.—In Prætoria (*cohorte*) Speculatorum.

IN. ☧.—In Christo.

IN. PR. O. E.—In prœlio occisus est.

IN. PROE. OCCIS. E.—In prœlio occisus est.

I. N. Q.—Justis *vel* injustis nuptiis quæsitus *vel* quæsita.

IN. R.—In retro.

I. N. R. I.—Jesus Nazarenus rex judæorum.

IN. R. P. S. FVNC.—In Republica sua functus.

IN. SEC.—Indictione secunda.

IN. SEQVENT. AN. DES. E. NON. INIIT.—In sequentem annum designatus erat non iniit.

IN. SING. H.—In singulos homines.

IN. S. *vel* SN. R.—In Senatu romano.

IN. T.—In tergo.

INTEG. FAM.—Integræ famæ.

INTR. M. I.—Intra mensem unum.

INTS.—Introeuntes.

IN. TVT.—In tutelam.

IN. V.—Inlustris vir.

INV. AVG.—Invicto Augusto.

IN. V. I. S.—Inlustris vir infrà scriptus.

IN. V. R. ET. AB. V. R. P.—Intra urbem Romam et ab urbe Roma passus.

IN. V. R. P. VE. V. R. P.—In urbe Roma propiusve urbem Romam passus.

IN. X.—In Christo.

IN. XPI. N. *vel* NN.—In Christi nomine.

I. O.—In opus.

I. O. D.—Juppiter optimus Dolichenus.

I. O. M.—Jovi optimo maximo.

I. O. M. A. D.—Juppiter optimus maximus Augustus Dolichenus.

I. O. M. C.—Jovi optimo maximo Conservatori.

I. O. M. D.—Jovi optimo maximo dedicatum. Jovi optimo maximo Dolicheno.

I. O. M. D. D.—Jovi optimo maximo, Diis, Deabus.

I. O. M. D. D. SAC.—Jovi optimo maximo, Diis, Deabus sacrum.

I. O. M. H.—Juppiter optimus maximus Heliopolitanus.

I. O. M. H. AVG.—Jovi optimo maximo: Honori Augusti.

I. O. M. I.—Jovis optimi maximi jussu.

I. O. M. IM.—Jovi optimo maximo immortali.

I. O. M. I. M.—Jovi optimo maximo, Junoni, Minervæ.

I. O. M. S.—Jovi optimo maximo sacrum.

I. O. M. S. P. Q. R. V. S. PR. S. IMP. CAES. QVOD. PER. EV. R. P. IN. AMP. ATQ. TRAN. S. E.—Jovi optimo maximo Senatus populusque romanus votis susceptis pro salute imperatoris Cæsaris quod per eum respublica in ampliore atque tranquilliore statu est.

I. O. M. STAT.—Jovi optimo maximo statori.

I. OP. M.—Jovi optimo maximo.

I. O. S. P. D.—Juppiter optimus sanctus pater Deûm.

IOV. OPT. MAX. SACR.—Jovi optimo maximo sacrum.

IP.—Imperator.

I. P.—Jus potestas. Intra provinciam. Indulgentissimo patrono. Inocentissimo puero. Justa persona. Jus pontificium *vel* positum. Justus possessor. In pace. Jussit poni. In possessione. Intra posuit.

IPC. (C. *pro* T).—Impositione.

I. P̄C̄.—Jus præcepti.

I. P. D.—In pace Domini.

I. PNA.—In piscina.

I. P. N. M. P. X̄V̄.—Julia Pia Narbona mille passuum quindecim.

I. POTESTQVE. E.—Jus potestasque esto.

I. PS.—In possessione.

I. P. S.—Jovi paganico sacrum.

I. P. S. E. P. S.—In pace sibi et patri suo.

I. PTE.—In pariete.

I. PTO.—In puteo.

I. Q.—Jure Quiritum.

I. Q. P.—Idemque probavit.

I. Q. S. S. S.—Ii qui supra scripti sunt.

IR.—Interrogavit.

IR.—Juribus romanorum.

I. R.—Jovi regi. Junoni reginæ. Jure rogavit. Jure romano. Juribus romanorum *vel* jus romanum.

I. S.—Jovi sacrum. Jovi Sabazio. Junoni sacrum. In Senatu. Judicatum solvi. Judicio Senatus. Judicium solvit, solvitur *vel* solvi. Judicium sòlius. In suo.

I. S. C.—In Senatus consulto. Judex sacrarum cognitionum.

IS. D.—Inferis *vel* inferiis Diis.

I. S. E.—Is situs est.

ISES.—Hìc situs est.

I. S. EST.—Infra scriptum est.

I. S. F.—In Senatu fuerunt.

I. S. I. P. D. M.—Jovi sereno, Junoni placidæ, Diis magnis.

I. S. L. M.—Ipse solvit lubens merito.

I. S. M. R.—Juno sospita magna *vel* mater regina.

I. SN.—In Senatu. Ii sunt.

I. SN. R.—In senatu romano.

ISPĀ.—Ispalensi.

I. S. S.—Infra *vel* inferius scripta sunt.

I. STA.—Infra scripta.

I. S. V. P.—In suo vivens posuit. Ipse sibi vivens posuit. Impensa sua vivens posuit.

IT.—Iterum.

I. T.—Intra tempus. Jure testamenti.

I. T. C.—Intra tempus constitutum.

ITER. ET. TER.—Iterùm et tertiò.

IT. II. SPLC.—Intra duo sepulcra.

I. THTR.—In theatro.

IT. LM.—Intra limitem.

I. TPL. APL.—In templo Apollinis.

IT. P. VI.—Juxta pedes sex.

IT. (T pro D) QVE. E. S. F. S. F. L. I. PQVE. E.—Idque eos sine fraude, sua facere liceto jus potestasque esto.

ITR. AR.—Intra aream.

I. T. T.—In tuo tempore.

IV.—Jussu. Julia. Quatuor. Quarta *(cognomen)*.

I. V.—Justus vir.

IV̄D. *vel* IVD.—Judex. Judicium. Judicans.

IVD. CAP.—Judæa capta.

I. V. E. E. RP. F. S. V. C.—Ita ut eis e republica fideve sua videbatur censuere.

IVG.—Jugali. Jugerum.

IVL.—Julius *vel* Julii. Julia.

IVL. P. AREL.—Julia Paterna Arelate.

IVN.—Junii. Junior. Juniorum *(corpus.)* Junones.

IVNON. ET. PROSERP.—Junoni et Proserpinæ.

IV. P. R.—Jussu populi romani.

IVR.—Juridicus.

IVRD.—Juridicus. Jurisdictio.

IVR. DIC.—Juridicundo.

IVS.—Justus.

IVS. SAC.—Jussione sacra.

I. V. T.—Julia Victrix Togata *(Tarraco)*.

IVV.—Juvenis *vel* Juventus.

IVVEN.—Juvenum *(collegium)*.

IV. V. I. D.—Quatorvir juri dicundo.

IV. VIR.—Quatuorvir.

I. X.—Jesus Christus.

I. XII.—In duodecies. Jus duodecies.

K.

K.—Kalendæ, kalendas *vel* kalendis. Kalendarii. Kardo. Kaput. Karus *vel* Karo. Karissimus. karissima *vel* karissimæ. Kajus *vel* Kaja. Karthago. Kalumnia. Klarissimus. Kasta. Kæso (*prænomen*). Kæsius. Kohors. Konjugi. Kasa. Kastra. Kausa.

ꓘ.—Kastra.

ʞ.—Kardo.

ꓘ.—Kaja. Karissima.

Ꝁ.—Khelius.

K°.—Kastra.

KA.—Kastra. Kardo. Karissima. Kapitalis (*triumvir*).

K. A.—Kastra armata.

KAL.—Kalendæ, kalendarum, kalendas *vel* kalendis.

KAL........................ }
KAL........................ }
KAL........................ }
KAL^{s}........................ } Kalendas.
KALDAS........................ }
KALDAS........................ }
KALDS........................ }

KAR.—Karthago.

KARC.—Karceris.

KAR. C.—Karra *vel* Karthago civitas.

KAR. M. *vel* MAX.—Kardo Maximus.

KARO.—Karthago.

K. AVG.—Kalendæ *vel* kalendis augusti.

K. B. M.—Karissimo *vel* karissimæ benè merenti.

K. C.—Kapite cæsus, census *vel* censitus. Kapite censuum. Karthago civitas. Kalumniæ causa.

K. CON. ⊖.—Karissimæ conjugi defunctæ.

K. D.—Kapite diminutus. Kalendæ *vel* kalendis decembris.

K. DD.—Kastra dedicantia *vel* dedititia. Kastra dedicavit, dedicamus *vel* dedicaverunt.

K. F.—Kalendæ februarii. Karissimus *vel* Kæsonis filius. Kardo finalis.

KARC.—Karcerarius.

KARM.—Karmentalia.

KARN.—Karnuntum.

KAST. PER.—Kastra peregrina.

K. FI.—Kæsonis filius.

K. F. K. N.—Kæsonis filius, Kæsonis nepos.

KH.—Kharus *vel* kharissimus.

K. I., K. IA. *vel* K. IAN.—Kalendæ januarii.

KK.—Karissimi. Kastra.

K. K. *vel* C.—Kalumniæ causa.

KL.—Kalendæ, kalendas, *vel* kalendis.

KL.—Kalendas.

KL. D.—Kalendas decembris.

KLD .... } Kalendas.
KLD. .... }
KLDS .... }

KLE.—Kalendæ.

KLEND.—Kalendas.

K. L. V.—Kaput legis quintum.

K. M.—Kardo máximus. Kalendis maiis.

K. MT.—Khelius mortuus.

K. N.—Kæsonis nepos. Kalendas novembris.

K. NB.—Karissimo nobis.

KO.—Kardo.

KO.—Karo *vel* Karissimo.

KP.—Kardo positus. Karissime parens. Kastra ponit *vel* posuit.

K. PR.—Kastris prioribus.

K. Q.—Kalendæ quintilis.

KR.—Khorus.

KR. AM. N.—Karus amicus noster.

KRM.—Karissimo *vel* Karissimæ.

KR. M.—Kara memoria.

KR. ST. CND. SPLC.—Kara sunt cernenda sepulcra.

KS.—Khaos.

K. S.—Kalendæ sextiles. Karus suis.

K. T.—Kapite tonsus.

KVR. (V *pro* Y)—Kyrenaica *(legio)*.

L.

L.—Lares *vel* laribus. Lapis. Latinus *vel* latinos. Latum. Lælius *vel* Lælia. Legio. Leuga. Lex. Levis. Libens *vel* lubens. Libertus *vel* liberta. Libra. Limen. Lucius *vel* Lucia. Longum. Ludus *vel* ludi. Locus *vel* loco. Locavit. Lumen. Lustrum. Licet. Sestertius. Lyciæ. Quincuaginta.

ᒧ.—Liberta. Legis. Legavit. Libenter.

L'.—Lex.

Ł.—Licuit.

L. A.—Libens *vel* libenti animo.

LA. C.—Latini coloni, coloniani *vel* coloniarii.

LACR. P.—(*cum*) Lacrimis posuit.

L. A. D.—Libens animo dedit. Locus alteri datus.

L. A. D. D.—Locus adsignatus decreto Decurionum.

L. ADQ.—Locus adquisitus.

L. AEL.—Lucius Ælius.

L. AG.—Lex Agraria.

LAM. (A pro E)—Lemonia (*tribus.*)

L. AN.—Quinquaginta annis. Lucius Annius.

LANIS.—Lanistæ.

L. AP.—Ludus Apollinis *vel* Ludi Apollinares.

LAPI.—Lapidem *vel* lapidarius.

LAR.—Larentinalia.
LAR. ET. IMAG.—Lares et imagines.
LAR. MIL.—Lares militares.
LAR. SAL.—Laribus salutaribus.
LAT.—Latum. Latinæ (*feriæ*).
LAT. C.—Latini coloni.
LAT. P. VIII. S.—Latum *vel* latitudo pedes *vel* pedum octo et semis.
LAVR. LAVIN.—Laurens Lavinas (*sacerdos*).
LB.—Liberi.
L. BIB.—Lucius Bibulus.
L. B. M. D.—Libens benè merito dicavit. Locum, liberto *vel* libertæ benè merenti dedit.
L. BO.—Lex Boaria.
L. B. P.—Locus benè possessus.
LBR.—Libenter.
LB. S.—Libens solvit.
L. B. S.—Libentes (*solverunt*).
LC.—Locus. Lucrum.
L. C.—Locus concessus. Lucius Catius *vel* Cornelius. Libertatis causa. Latini cives *vel* coloni. Lege cavetur.
L. CAE.—Lucius Cælius.
L. C. D. D.—Loco concesso Decurionum decreto.
LC. D. *vel* DIV.—Lucus divinus. Lucrum divinum.
LC. DVI.—Locus divinus.
. CEN.—Lucius Censorianus.
L. CIN.—Lex Cincia.
LC. S.—Lucus *vel* locus sacer. Lucrum sacrum.
L. CS.—Lucius Cassius.
LC. SN.—Locus Senatus.
LD.—Laudandum.
L. D.—Larem divinorum. Locus divinus. Locus deditus *vel* locum deditum. Locum dediticium. Lucrum deditum. Locum dedicavit *vel* dedit. Legem dat *vel* dedit.
L. D. A. B. M.—Locum dedit Aulus benè merenti.

L. DD.—Locus dedicatus.

L. D. D.—Libens *vel* locum dono dedit. Libertus dominò *vel* liberto dominus dedit.

L. D. D. C.—Loco Decurionum decreto concesso. Locus datus decreto Collegii.

L. D. DD.—Locum dono *vel* Dijs dederunt, dedicavit *vel* dedicaverunt.

L. D. D. D.—Locus *vel* lapis datus decreto Decurionum. Libens dono dedit dicavit. Libenter datum decreto Decurionum.

L. D. D. D. D.—Locum Diis dono dedicavit *vel* dederunt.

L. D. D. PA.—Loco dato decreto paganorum. Locus datus decreto Patrum.

L. D. D. V. M.—Locus datus decreto Vicanorum Minnodunensium.

L. DIV.—Locus *vel* lucus divinus. Lucrum divinum.

L. D. L. L. I. E.—Lucius duorum Luciorum libertus jussu ejus.

L. D. P.—Locus datus *vel* loco dato publicè.

L. D. PVB. D. D.—Loco dato publicè Decurionum decreto.

L. D. S.—Libens de suo.

L. D. S. C.—Locum dedit sepulturæ causa. Locus datus Senatus consulto *vel* sententia collegii. Libens de suo curavit.

L. E. D.—Lege ejus damnatus. Libens ei dedit. Locus ei datus.

LEG.—Legio. Legionarius. Legatarius. Legatus *vel* legatum. Lege. Legavit.

LEG. AVG.—Legatus Augusti.

LEG. AVGG.—Legatus Augustorum.

LEG. AVG. P. P. *vel* PR. PR.—Legatus Augusti Pro Prætore.

LEG. COR.—Lege Cornelia.

LEG. GR. V.—Legatus gratuitus quinquies.

LEG. I. ADI. P. F. ANT.—Legio prima adjutrix Pia fidelis *vel* felix Antoniniana.

LEG. II. ADIV. P. F.—Legio secunda adjutrix Pia felix.

LEG. II. TR. FOR.—Legio secunda Trajana fortis.

LEG. III. ITAL.—Legionis tertiæ Italicæ.

LEG. IIII. F. F.—Legio quarta Flavia felix.

LEG. LEG.—Legatus Legionis.

LEG. LEG. VII. G. F.—Legatus legionis septimæ geminæ felicis.

LEG. P. M. P. F.—Legionis primæ Minerviæ Piæ felicis.

LEG. PR. ADIVTR. P. F.—Legio prima adjutrix Pia fidelis.

LEG. PRI.—Legio prima.

LEG. PRO. COS.—Legatus Proconsulis.

LEG. PROV.—Legato Provinciæ.

LEG. PR. P. *vel* PRO. PR.—Legatus Proprætoris.

LEG. S. S.—Legionis supra scriptæ.

LEG. VII. CL. GEM. P. FIDEL.—Legio septima Claudia gemina pia fidelis.

LEG. VII. G. A.—Legio septima gemina Antoniniana.

LEG. VII. GE.—Legio septima gemina.

LEG. VII. GEM. ANT. P. FEL.—Legio septima gemina Antoniniana pia felix.

LEG. VII. *vel* AII. G. *vel* GEM. F.—Legio septima gemina felix.

LEG. VII. GE. REB.—Legio septima gemina. Reburri *(officina)*.

LEG. VII. G. *vel* GEM. P. F.—Legio septima gemina pia felix *vel* fidelis.

LEG. VIII. AVG. P. F. C. C.—Legio octava Augusta Pia felix constans Commoda.

LEG. V. M. C.—Legio quinta Macedonica Claudia.

LEG. V. M. P. C.—Legio quinta Martia *vel* Macedonica pia constans *vel* Claudia.

LEG. X.—Legio *vel* lege decima.

LEG. XII. PR. P. F.—Legio duodecima primigenia pia felix *vel* fidelis.

LEG. XIV. G. M. V.—Legio decima quarta gemina Martia victrix.

LEG. XX. V. F.—Legio vicesima Vlpia felix.

LEG. XX. V. V.—Legio vicesima valens victrix.

LEG. XXX. V. V.—Legio tricesima valens victrix.

LEG. XXX. V. V. S. A.—Legio tricesima valens victrix Severiana Alexandrina.

L. E. LI. M. C. S.—Lubens et libens merito cum suis.

L. E. L. M. C. S.—Lætus et libens merito cum suis.

LEM.—Lemonia *(tribu)*. Lemuria.

L. EM.—Locus emptus.

LENTVLVS.—Lentulus.

L. ET. D. L.—Lucii et Decimi libertus.

LEP., LEPI. *vel* LEPID.—Lepidus.

LEVG.—Leuga.

L. F.—Locum, libens, libertus, lugens, lustrum *vel* Lucius fecit. Lucius Flavius *vel* Flaminius. Lucius *vel* Lucii filius.

L. F. C.—Libens fieri curavit.

L. F. C. N.—Lucii filius, Caii nepos.

L. F. F. O. M. M. D. S.—Libens fieri fecit omni meliori modo de suo.

L. F. L. N.—Lucii filius, Lucii nepos.

L. F. P. *vel* Q. N.—Lucii filius, Publii *vel* Quinti nepos.

L. FV.—Lucius Furius.

LG.—Legio. Leges. Legatum. Legavit.

LGD.—Lugdunensis.

LG. D.—Legio decima. Legem dat *vel* dixit.

L. GELL.—Lucius Gellius.

L. GEM. P. F.—Legio gemina pia fidelis.

LG. P.—Legem promisit.

LG. S. F.—Legem suam fecit.

LG. S. I.—Legem servare jussit.

LG. S. P.—Legem servare præcepit.

L. H.—Locum hunc. Locus hæredum *vel* locum hæredibus.

L. H. F. C.—Libertus hæres *sive* locum hunc faciendum curavit. Libens *vel* lugens hoc faciendum curavit.

L. H. L. D.—Locus hic liber *aut* libenter datus.

LI.—Lucii.

L. I.—Lex Julia.

LIB.—Liber *vel* libera. Librarum. Librarius. Liberalitas *vel* liberalia. Libertas. Libertus. Liburna. Libya.

LIB. A. COPIS. CASTR.—Libertus a copiis castrensibus.

LIB. AN.—Libenti animo.

LIB. ANIM. VOT.—Libero animo votum.

LIBER.—Liberti.

LIB. EX.—Libertus ex...

LIB. LIB. P. Q. E.—Libertis libertabus posterisque eorum.

LIB. LIBQ.—Libertis libertabusque.

LIB. LIB. Q. POSTQ. E.—Libertis libertabusque posterisque eorum.

LIB. PRAEF.—Librarius Præfecti.

LIBRT.—Libertus *vel* liberta.

LIB. TABVL.—Librarius tabularii.

LIC.—Licinius.

L. IC.—Locus incertus.

LIG.—Liguria.

L. I. D. A. C.—Lex Julia de adulteriis coërcendis.

L. IIIV. D. P. S.—Locus Triumvirum decreto publicè sumptus.

LIMEĀ.—Limetanus.

LING.—Lingones.

L. IV.—Lex Julia.

L. IV. D. AVG.—Lex Julia divi Augusti.

L. IV. REP. POSTQ. EOR.—Lex Julia de adulteriis coërcendis.

LL.—Liberti *(duo)*. Libertabus. Lælius. Legibus. Laudabiles. Dupondius. Libentissimè. Liberi.

L. L.—Laurens Lavinas *vel* Laurentes Lavinates. Libens lubens. Libentissimi. Lucii *(duo)*. Libertis libertabus. Lucius libertus, Lucii *vel* Livii libertus *vel* liberta. Lætus libens.

LLB. LLBERT. P. E.—Libertis libertabus posterisque eorum.

L. L. FA. Q. L.—Libertis libertabus familiisque libertorum.

L. L. L.—Lucii liberti locus.

L. L. L. P. O. M. S.—Liberis libertis libertabus posterisque omnibus monumentum statuit.

L. L. L. M. M.—Lacerat lacertum Largii mordax Memmius *vel* Mævius.

L. L. M.—Libentissimè merito. Libens lætus merito.

L. L. P. E.—Libertis libertabus posterisque eorum.

L. L. Q. E.—Libertis libertabusque eorum.

D. L. Q. F.—Lucius Lucejus Quinti filius.

L. L. Q. S. P. Q. S.—Libertis libertabusque suis posterisque suorum.

~~LLS~~.—Sestercius.

LL. SS.—Libertis suis.

L. LVC. Q. F. *vel* L. L. QV. F.—Lucius Lucejus Quinti filius.

L. M.—Locus *vel* locum monumenti *vel* monumento. Locus mortuorum. Legavit *vel* locavit memoriam *vel* monumentum. Libens merito. Libero munere. Lucius Muræna. Ludus magnus.

L. MAN.—Lucius Manlius.

L. M. D.—Libens merito dedit. Locus morti deditus. Locum monumenti dedit.

L. M. E.—Locum monumenti elegit *vel* erexit.

L. M. E. SEX. L. H.—Locus monumenti e sextante legatus hæredi.

L. MIL.—Lares militares.

L. M. Q. P. C.—Lubens meritoque poni curavit.

L. M. T. F. I.—Locum monumenti testamento fieri jussit.

L. N.—Lucii nepos. Librarius notarius. Latini nominis. Lucius noster.

LNA.—Luna.

L. NN. FAV.—Lucius Nonius Faustinus.

LO.—Loco. Liberto optimo. Libertis omnibus.

LOC.—Locator.

LOC. D.—Loco dato.

LOC. D. EX. D. D.—Locus datus ex decreto Decurionum.

LOCH.—Lochiæ. *(Dianæ).*

LOC. H. S. C. P. S.—Locum hunc sepulturæ comparavit pecunia sua.

LOC. H. S. P. S. C. P. S.—Loco hoc sibi permisso Senatus consulto pecunia sua.

LOC. P. P. *vel* PVBL. PERSEQ.—Locorum publicorum persequendorum.

LOC. SEP.—Locus sepulturæ.

L. O. D. D. D. Q.—Locum ollarum duarum dedit donavitque.

LONG. P. VII. LAT. P. III.—Longum pedes septem, latum pedes tres.

L. P.—Lege punitus. Locus proprius, propitius, publicus *vel* populi. Locus pedum. Libertus Patrono. Libens posuit.

L. P. C.—Locus publicè concessus.

L. P. C. D. D.—Locus publicè concessus decreto Decurionum.

L. P. C. D. D. D.—Locus publicè concessus datus decreto Decurionum.

L. P. C. R.—Latini prisci, cives Romani. Libens poni curavit requietorium.

L. P. D.—Locus publicè *vel* publicus datus.

L. P. D. D. D.—Locus publicè *vel* plebis datus decreto Decurionum.

L. P. F. F. V. A. VI.—Lugens pater filio fecit. Vixit annos sex.

L. P. I.—Libens poni jussit.

L. PL.—Lex plebeia. Locus publicus. Loca periculosa.

L. POS.—Lucius Posthumus.

L. PR.—Locus privatus. Loco privato *vel* privativo.

L. PVB.—Locus publicus *vel* loco publico. Lucius Publius.

L. P. V. LAT. P. III.—Longum pedes quinque, latum pedes tres.

L. Q.—Locum quadratum.

L. Q. ET. LIB.—Liberisque et libertabus.

L. Q. S.—Locus quæsitus Senatui. Lucus qui supra *vel* loco quo supra.

L. R.—Lex *vel* lege romana. Lege rogatur *vel* rogatus. Locus redditus *vel* religiosus. Locavit requietorium.

L. R. P.—Lege romana punitus. Legas rogo præteriens.

L. S.—Libens solvit. Laribus sacrum. Lucius Samius. Locus sacer, sepulcri *vel* sepulturæ. Liberto suo.

L. S. A.—Lucius Sextius Aurelius.

L. SC.—Locus sacer.

L. S. M. C.—Locum sibi monumento cepit.

L. S. M. C. P.—Locum sibi monumenti curavit poni.

L. S. PAL.—Loca sacra palatii.

L. S. P. D. D.—Locus sepulturæ permissus decreto Decurionum.

L. SPR.—Librarius Subpræfecti.

L. S. S. C.—Loca singula sepulturæ causa.

LS. SS.—Libertis suis.

L. T.—Legavit testamento *vel* titulum. Lucius Tatius, Titius *vel* Tacitus. Legem tulit.

L. T. F. I.—Locum testamento fieri jussit.

LTR.—Literæ.

L. TR.—Librarius Tribuni.

LV.—Quinquaginta quinque.

L. V.—Lex vetus *vel* vetat. Libens vovit.

L. VAL.—Lucius Valerius.

LVB. S.—Lubens solvit.

LVCAR.—Lucaria.
LVCR.—Lucretius *vel* Lucretia.
LVD.—Ludus *vel* ludi.
LVD. AP.—Ludi Apollinares.
LVD. CIRC.—Ludi circenses.
LVD. MART. IN. CIRC.—Ludi Marti in circo.
LVD. MAT.—Ludus matutinus.
LVD. PAL.—Ludi palmares.
LVD. PLEB. IN. CIRC.—Ludi plebeii in circo.
LVD. SEC.—Ludi seculares.
LVD. SEC. FAC. C.—Ludos seculares faciundum curavit.
LVG.—Lugdunum. Lugdunensis.
L. V. G. P.—Lucius Vetus Galliæ procurator.
L. VII. G. A. P. F.—Legio septima gemina Antoniniana Pia felix.
L. VII. G. GOR. P. F.—Legio septima gemina Gordiana Pia felix.
L. VII. G. MAX. P. F.—Legio septima gemina Maximiniana Pia felix.
L. VII. G. PHL. P. F.—Legio septima gemina Philipina Pia felix.
LVM.—Lumina.
L. VOC.—Lex Voconia. Lucius Voconius.
LVPER. N. P.—Lupercalia. Nefastus primo.
LV. P. F.—Ludos publicos fecit.
L. V. S.—Libens votum solvit. Locum viva sibi.
LVST.—Lustrum.
LVST. FEC.—Lustrum fecerunt.
LVSTR. MISS.—Lustrum missum.
LVSTR. MON. SAC.—Lustratio montis sacri *vel* lustrandis monumentis sacris.
L. XX. N. P.—Sestertiis viginti nummum pendit.

M

M.—Magistratus. Magister. Magnus. Maias. Manius. Manibus. Marca. Marcus. Marmor *vel* marmorea. Maritus. Martius. Mars *vel* martis. Martyr. Mater. Maurus. Maximus. Mea *vel* meum. Memor. Memoria *vel* memoriæ. Menses. Merenti. Mercurius *vel* Mercurii. Meritus *vel* merito. Miles. Mille *vel* millia. Militavit. Minus. Missio *vel* missus. Mœrens. Moneta. Monumentum. Mors. Mortuus. Mulier. Municipium. Mutius.

Ꟊ.—Mulier.

M'.—Manius. Me.

MA.—Macuvius. Matri. Massiliam. Martias. Martyr. Martyrium.

M. A. A.—Municipium Alba Augusta *vel* Augustum Apulense.

MAC. AVG.—Macelum Augusti.

MACER.—Maceriam.

MACH.—Machinarii.

MACH. F. P.—Machinarii fori Pistorii.

MAE. *vel* MAEC.—Mæcia (*tribu*). Mæcenatianus (*servus*).

M. AEL. CET.—Municipii Aelii Cetii.

M. AEM.—Marcus Aemilius.

M. AE. P.—Monumentum æternum posuit.

MAES (A *pro* O). SVP.—Mœsia superior.

MART.—Maritus. Martyris. Martis.

MAG.—Magister *vel* magistra. Magistratus, magistratum *vel* magistratu.

M. AG.—Militum agri.

MAG. AVG.—Magister Augustalis.

MAG. COL. CVLTO. EIVS.—Magister Collegii cultorum ejus.

MAG. CONLIB. LIBERT.—Magistro conlibertorum libertorumque.

MAG. EQ.—Magister equitum.
MAG. FAN.—Magister fani.
MAG. II.—Magister iterum.
MAG. IN. FAM.—Magister in familia.
MAGIST.—Magister. Magistratus.
MAGIS. VENE.—Magistræ Veneris.
MAG. MART.—Magister Martialis.
MAG. MIL.—Magister militum.
MAG. MVN. RAVEN.—Magister municipii Ravennatis.
MAGNOPE.—Magnoperè.
MAG. P.—Magister privatarum *vel* primus.
MAG. PRIM.—Magistri primi.
MAG. P. *vel* PVB. SC.—Magister publicus sacrorum.
MAG. Q. Q.—Magister quinquennalis.
MAG. QVINQ. COLL. FABR. TIG.—Magister quinquennalis *vel* quinquennalitius collegii fabrum tignariorum.
M. A. G. S.—Memor animo grato *vel* agens gratias solvit.
MAG. VIC.—Magister vici.
MAI.—Major. Maji.
MAIES. D.—Majestas divina.
MAI. SER.—Majoris servum.
MAM.—Mamercus.
MAM. F. M. N.—Mamerci filius, Marci nepos.
MAN.—Manius.
MAN. IRAT. H.—Manes iratos habeat.
MAN. L.—Manifestus locus.
MAR.—Maritus. Marmor *vel* marmorea. Marius. Martius *vel* Martii. Martias. Martyr. Martyrium.
MARGAR.—Margaritarius.
MARIT.—Maritus.
MARM.—Marmora.
MAR. OLL. D.—Marmoream ollam dedit.
MART.—Martias *vel* martiis. Martyr. Martyrium. Martia (*legio*). Martialis.
MART. CAR. MONET.—Marti, Carnæ, Monetæ.

MART. VICT.—Martia victrix (*legio*).

MAR. VLT.—Mars ultor.

MAS.—Massa.

MAT.—Mater *vel* matres.

MAT. P. FEC. ET. S. ET. S. PQ. E.—Mater piissima fecit et sibi et suis posterisque eorum.

MATR.—Matralia (*matris Matutæ festum*).

MAVR.—Mauritania.

M. AVR.—Marcus Aurelius.

MAX.—Maximus.

MAX. PON.—Maximus Pontifex.

MAXX.—Maximi.

M. B.—Memoriæ bonæ *vel* boni. Mulier bona. Merenti benè. Municipium Bergomas.

M. B. M. F.—Monumentum benè merenti fecit. Matri, mulieri *vel* marito benè merenti fecit.

MC.—Mancipio.

M. C.—Marcus Censor, Cicero, Cato *vel* Calphurnius. Memoriæ *vel* mortis causa. Monumentum condidit, consecravit, constituit, conservavit *vel* curavit. Monumento cedit. Matri *vel* mulieri carissimæ. Municipii Caralitani.

M. C. D.—Memoriæ causa datum.

M. CLAVD.—Municipium Claudianum.

M. CL. PR.—Miles classis prætoriæ.

M. C. M.—Mortis causa manumissus.

M. COH.—Miles cohortis.

M. C. P. M. RENO. CYR.—Memoriæ causa posuit Marco Reno Cyrenensi.

M. CS.—Marcus Cæsar.

M. C. T.—Monumentum curavit testamento.

M. C. V.—Manum consertam vocavit.

MD.—Mediolanum.

M. D.—Militum Dacorum. Manibus Diis. Matri Deûm. Medicinæ doctor.

M. D. D. D.—Matris deûm. Donavit dedicavit.

M. D. M.—Mater Deûm magna.
M. D. M. I.—Magnæ Deûm matri Ideæ *vel* Isidi.
M. D. M. SACR.—Magnæ Deûm matri sacrum.
M. D. O.—Mihi dare oportet.
ME.—Memoriæ. Merito. Menses.
M. E.—Monumentum *vel* memoriam erexit. Mortuus est. Merita ejus.
MED.—Medicus. Mediolanum *vel* Mediolanensis. Meditrinalia.
MEDITR.—Meditrinalia.
MED. TVC.—Medix tuticus.
MEL.—Melioris (*fortunæ*).
M. E. M.—Municeps ejus municipii.
M. E. M. D. D. E.—Municipibus ejus municipii dare damnas esto.
MEN. *vel* MENEN.—Menenia (*tribu*).
MENS.—Menses *vel* mensibus.
MER.—Meridianus (*gladiator*). Merita. Meruit.
MERC.—Mercator. Mercurius *vel* Mercurialis.
MERC. AVG.—Mercurio Augusto.
MERCVRIA.—Mercurialis.
MERK.—Mercatus.
MERK. D.—Merkedonius *vel* Mercedinus (*dies*).
MER. S.—Mercurio sacrum.
MERTB.—Merentibus.
MERV.—Meruit.
MES.—Mensor. Mensis *vel* mensibus.
M. E. S. I. B. G.—Memoria ejus sit in benedictione gloriosa.
MET.—Metius. Mettala.
M. ET. C.—Marcus et Cajus.
METR.—Metropolis.
MF.—Manifestus *vel* manifesto.
M. F.—Marci filius. Mala fide. Martenses forenses. Monumentum fecit. Munere functus. Municipalibus functus. Municipium Falerionense.

M. FA.—Marcus Fabius.

M. F. C.—Memoriam *vel* monumentum fieri *vel* faciundum curavit.

MF. F.—Manifestum fecit.

M. FI.—Malè fidus.

M. F. L.—Monumentum fieri licebit.

M. F. M. N.—Marci filius, Marci nepos.

M. F. P.—Mater filio posuit. Malæ fidei possessor.

M. F. Q. N.—Marci filius, Quinti nepos.

MG.—Magis.

M. H.—Mulier honesta. Mandavit hoc. Magnus *vel* malus homo.

M. H. AD. H. N. T.—Monumentum hoc ad hæredes non transit.

M. H. E.—Mihi hæres erit *vel* esto.

M. H. E. N. R.—Monumentum hoc *vel* hæredem extraneum non recipit.

M. H. H. N. S.—Monumentum hoc hæredem non sequitur.

M. H. M.—Missus honesta missione.

M. H. S. M.—Memoriam hanc sibi mandavit.

$\overset{\text{I}}{\text{M}}$.—Minutius.

MI.—Mihi. Miles.

M. I.—Monumentum jussit. Maximo Iovi. Magnæ *vel* matri Ideæ *vel* Isidi.

M. I. F. PETIT.—Militiæ jus filiis petitori.

MIL.—Miles. Militavit. Militaribus. Millia.

MIL. CL. PR. RA.—Miles classis prætoriæ Ravennatensis.

MIL. COH. X. IV. VRB.—Miles cohortis decimæ juvenum urbanorum.

MILIT.—Militiæ.

MIL. FR.—Miles frumentarius.

MIL. IN. COHOR.—Militavit in cohorte.

MIL. K. PR.—Milites cohortis prætoriæ.

MIL. LEG.—Miles legionarius.

MIL. LEG. S. S.—Miles legionis supra scriptæ.

MIL. PET.—Militiæ petitor.

MI. ME. H. DD. S.—Mihi meisque hoc dedicavi sepulcrum.

MIN.—Minor. Minerva. Minutia *(tribu)*. Minervia *(legio)*. Minister. Minius.

MINER. MEM.—Minervæ memori.

MINER. P. F.—Minervia *(legio)* pia fidelix.

MINIS.—Ministri.

M. *vel* Θ. INTER.—Morte interventus.

MIS.—Missus.

MIS. Q. VLT.—Misitque ultima *(dona)*.

MIT.—Milites.

M. I. V.—Marcus Julius Vopiscus.

M. K.—Mater castrorum.

M. KAL.—Municipium Kalamense.

ML.—Maleficus. Malum.

M. L.—Marci *vel* Marcii libertus *vel* liberti. Militis *vel* militum locus. Merito libens *vel* lubens. Miles legionis. Monumentum legavit. Modii quinquaginta.

Ɯ. LIB.—Mulieris liberta.

ML. CL. PR. RA.—Miles classis Prætoriæ Ravennatis.

M. LEP. C. REG. INST.—Marcus Lepidus civitatem Regiensium *vel* Regii instauravit.

MLIT.—Milites.

ML. PMO.—Militum primo.

ML. PR.—Miles prætorianus.

ML. Q. E.—Melius quivis est.

MM.—Memoria. Monumentum. Marci *(duo)*. Memoriæ meritissimo. Meritissimus. Militem *vel* milites. Martyres.

M. M.—Magister Mercurialis. Memoria. Merito merito *vel* meritissimo. Municipium Mediolanense. Mulier mala. Memento mori. Magnæ Matri. Mœstæ memoriæ. Milites. Magistratus. Municipes municipii. Marci *(duo)*. Maritus mœstissimus.

MM. A.—Monumentum accepit,

M. MAN.—Marcus Manlius.

M. MAR —Marcus Marcellus.
M. MAX.—Marcus Maximus.
M. M. D.—Matri magnæ Deæ *vel* Deûm. Matri, marito, merenti *vel* meritæ monumentum dat *vel* dedit.
M. M. ET. Ͽ. L.—Marcorum (*duorum*) et Cajæ libertus.
M. M. F.—Municipium Martium Flavium. Municipes municipii Flavii. Marito monumentum fecit.
M. M. I.—Magna mater Idea.
MM. L.—Monumenti locus.
M. ML.—Magister militum.
M. M. L.—Marcorum (*duorum*) libertus.
MM. LATN.—Memoria Latonæ.
MM. LG.—Memoria Legatorum.
M. MM.—More majorum.
M. M. M. L.—Marcorum (*trium*) libertus.
MMN.—Matrimonium.
M. M. P. OR.—Magister militum per Orientem.
MMR.—Memoria.
MM. RG.—Memoria Regis.
MMT. P.—Monumentum petit.
M. N.—Millia numero *vel* nummûm. Marci nepos. Meo nomine.
M̄. N.—Millia nummûm *vel* nummorum.
MNC.—Municipii.
MNF.—Manifestum.
MNF. L.—Manifestus locus.
M͏̸W.—Manius.
M͏̸W. F.—Manii filius.
M͏̸W. L.—Manii libertus.
M͏̸W. N.—Manii nepos.
MNM.—Manumissus *vel* manumissum.
MN. MN.—Municipalis municeps.
MN. OPP.—Manifestum oppidum.
MN. TT.—Manifestum territorium.
M°.—Modo. Molestus.

MO.—Modo *vel* modi. Monumentum

MOER. PP.—Mœrentes posuerunt.

MOG.—Mogontiacum.

MON.—Monumentum. Monetalis (*triumvir*).

MONT. P. C.—Montanorum pia constans (*cohors*).

M. O. P.—Maritus obsequens posuit.

MOR. P.—Mortem ponit.

MORT.—Mortuus.

MORT. MORT.—Mortuos mortuasve.

M. P.—Marcus Pacuvius. Maximus Princeps. Macedoniæ Piæ. Malè posuit. Mater pacis. Major pars, majoris partis *vel* majore parte. Mensæ *vel* mensam posuit. Memoriam *vel* monumentum posuit. Memoriæ posuerunt. Mille passus *vel* millia passuum.

M. PA.—Marcus Pacuvius. Minervia Pia (*legio*).

M. P. D.—Majorem partem diei.

M. P. D. M.—Monumentum positum Diis Manibus.

M. P. F.—Minervia pia fidelis (*legio*).

M. P. I.—Millia passuum prima.

M. P. II.—Millia passuum duo.

M. POP.—Marcus Popilius.

M. POS.—Mensæ *vel* mensam posuit.

M. POT.—Maximus Pontifex.

M. PP.—Monumentum *vel* memoriam posuerunt.

M. P. V.—Millia passuum quinque. Monumentum *vel* memoriam posuit vivens.

M. P. XI.—Millia passuum undecim.

M. R.—Miles romanus. Municipium Ravennas *vel* Ravennatium.

M. R.—Militiæ Ravennatis.

MRCO.—Mercurio.

MR. C. P.—Murum cum porta.

M. REG.—Militiæ Regensium.

MR. F. S. C.—Mœrens fecit suæ conjugi.

MRS. F. C.—Meritissimæ faciundum curarunt.

MRT.—Mœrenti *vel* merenti.

MS.—Mos. Mus. Mensis, menses *vel* mensibus. Majestati.

$\overline{\text{MS}}$.—Molestus. Menses.

M. S.—Merito solvit. Municipi suo. Memoriæ *vel* Manibus sacrum. Mœsia superior.

M. S. A.—Moneta sacra Augusti.

M. S. AP.—Municipii Septimiani Apulensis.

M. S. B. M.—Magistro suo benè merenti.

M. S. C.—Monumentum sibi constituit.

M. S. P.—Monumentum suum *vel* memoriæ suæ posuit.

M. S. D. D.—Municipes sui decreto Decurionum.

M. S. S.—Marti Semoni sacrum.

M. S. S. E. H. N. S.—Monumentum sive sepulcrum exterum hæredem non sequitur.

M. S. S. H. N. S.—Monumentum supra scriptum hæredem non sequitur.

MT.—Mater.

M. T.—Marcus Tullius.

M. TARRAC.—Municipium Tarraconense.

M. T. C.—Marcus Tullius Cicero.

M. T. F. E.—Malo tuo factum est.

MTR.—Mater. Matertera.

MV. *vel* *NV*.—Mucius.

M. V.—Manibus universis. Minerviæ victricis (*legionis*). Monumentum vivens. Magnificus vir.

MV. A.—Municipio Apulensi.

MV. F.—Mucii filius.

M. $\overline{\text{VI}}$.—Menses *vel* mensibus sex.

MVL.—Mulier.

MVL. B.—Mulier bona.

MVL. LIB.—Mulieris liberta.

MVL. M.—Mulier mala.

MVL. P.—Mulier pessima.

M. V. L. SVP.—Mater, usor, liberi superstites.

M. VIC.—Municipium Vicetinum.
MVLIEB.—Muliebrem.
M. V. M.—Marcus Valerius Maximus.
MVN.—Munere. Municeps, municipes, municipium *vel* municipia.
MVNIFI—Munifico.
MVNP.—Municeps. Municipia.
MVN. SASS.—Municipii Sassinatis.
MVN. SS.—Municipium supra scriptum.
MTI.—Munatius.
MVR (V *pro* Y).—Myrmillo.
M. V. S.—Merito votum solvit. Memor voti suscepti.
MVSSIDI.—Mussidius.
MVT.—Mutinensis.
M. X.—Menses decem.

N.

N. *vel* N̄.—Nonas *vel* nonis. Nam. Natus *vel* nata. Natione. Nauta. Nec. Nefastus *(dies)*. Nepos *vel* neptis. neptunus. Neronis. Niger. Novum. Nobilis. Non. Nonas. Nonius. Nomen, nominis *vel* nomine. Nos. Noster *vel* nostro. Nobis. Novembris. Numeras. Numerius (*prœnomen*). Numerarius (*miles*). Numero. Numini. Numisma *vel* numismatis. Nummus, nummum *vel* nummorum.
N'.—Noster. Nocturnus.
N9.—Nascitur.
N.—Nam. An.
NA.—Natione.
N̄Ā.—Naturalis.
NAC.—Nactus.
N. AGR. AM.—Numeratus agri ambitus.

NAOFYL.—Naophylax.

NAR.—Narbonensis.

NAT.—Natta. Natalis, natalia *vel* natalitia. Natio *vel* natione. Natus.

NAT. ALEX.—Natione Alexandrinus.

NAT. GALL.—Natione Gallus.

NATOR.—Natorum.

NAVF.—Nauphylax.

NAV.—Naves *vel* navibus. Nauta.

NAVIC.—Navicula.

NAVICVLAR. MAR. AREL.—Naviculario maris Arelatensis.

NAVT.—Nauta.

NB.—Nobis.

N. B.—Numeravit bivus (B *pro* V).

NBR.—Novembris.

NB. G.—Nobili genere.

N. C.—Nero *vel* nobilis Cæsar. Non certè *vel* credo.

N. C. K.—Non calumniæ causa.

N. CL.—Nero Claudius.

N. C. M. M.—Numerius, Cajus, Marci *(duo)*.

N. C. N. P.—Nec *vel* non clam nec precariò.

N. C. S. C. S. D. E.—Novis civibus Senatus consulto suffragium datum est.

N. D.—Nemo doluit.

N. D. A. N. MOR.—Nullum dolorem accepi nisi mortis.

N. D. D.—Numini dicatissimus devotissimus.

N. DEVS.—Nobile decus.

N. D. F. E.—Ne de familia exeat.

N. D. N.—Numini Domini nostri.

NE.—Ne.

N. E. D.—Notus et dives.

NEG.—Negotiator. Negavit.

NEG. VIN.—Negotiator vinarius.

NEM.—Nemausus.

N̄. EN.—Non enim.
NEP.—Nepos *vel* neptis. Neptunus.
N. E. P. D. I.—Nomini ejus poni dicarique jusserunt.
NEP. RED.—Neptuno reduci.
NEP. S. *vel* SAC.—Neptuni sacellum. Neptuno sacrum.
NEPT. *vel* NEPTVN.—Neptunalia.
NER.—Nero.
NER. TRA.—Nerva Trajanus.
NERV.—Nerva.
N. E. S. D.—Numini ejus semper devotus.
N. FA. N.—Nobili familia natus.
N. F. C.—Nostræ fidei commissum.
N. F. F. N. S. N. C.—Non fui: fui: non sum: non curo.
N. F. N.—Nobili familia natus.
N. F. N. N.—Numerii filius, Numerii nepos.
N. G.—Nobili *vel* nobiles genere.
N. G. N.—Nobili genere natus.
N. H.—Notus *vel* natus homo.
N. H. V. N. AVG.—Nuncupavit hoc votum numini Augusto.
N. I.—Nomine ipsius. Numinis jussu.
N. I. D.—Nummûm mille Decurionibus.
N. III.—Numero tertio.
N. I. O. T.—Numini Jovis Olympii Tonantis.
N. K. C.—Non calumniæ causa.
N. L.—Nominis latini. Non licet *vel* liquet. Non longè. Numero quinquaginta.
N. L̄.—Numero quinquaginta.
N. LC.—Non licet.
N. L. F.—Numerii Lucii *vel* liberti filiæ.
N. LIC.—Non licet.
N. L. M. F. ET. TV.—Nobis, nostrum *vel* novum locum monumenti fecit et tumulum
N. M.—Numerus militum. Nonius Macrinus. Nam malum. Non minus.
N. MACR.—Nonius Macrinus.

NME.—Nomine.

N. ME. VI.—Natæ mensium sex.

N. M. N. S.—Novum monumentum nomine suo.

N. MONVM.—Novum monumentum.

N. M. Q. E. D.—Numini majestatique ejus *vel* eorum devotissimus.

N. M. V.—Nobilis memoriæ vir.

NN., NN. *vel* N. N.—Nostri *vel* nostrorum. Numeri.

N. N.—Numeriorum (*duorum*).

NN. AVGG.—Numinibus Augustorum.

NN. AVGG. IMPP.—Nostri Augusti imperatores.

NNBB.—Nobilissimi.

NNBB. CAESS.—Nobilissimi Cæsares (*duo*).

NN. PP.—Nostrorum Principum.

NNR.—Nostrorum.

NO.—Nos *vel* nobis. Nonas.

NOB.—Nobilis. Nobis.

NOBB.—Nobiles *vel* nobilibus.

NOB. F. N.—Nobili familia natus.

NOB. G.—Nobiles genere.

NOBR.—Novembris.

NOMENC.—Nomenclator.

NOMI.—Nomine.

NON.—Nonæ, nonarum, nonas *vel* nonis.

NONAGEN.—Nonagenarius.

NON. AP. *vel* APR.—Nonis aprilis.

NON. IVL.—Nonas julii.

NON. OCT.—Nonas octobris.

NON. SEP.—Nonas septembris.

NON. TRAS. H. L.—Non transilias hunc locum.

NOT.—Nothus *vel* notus.

NOV.—Novius. Novembris.

NOVE—Novembris.

NOVEBRES.—Novembres.

N. P.—Nefastus prior *vel* primus. Nihil potest *vel* posset. Nomine proprio.

N. P.—Non potest *vel* paret.

N. P. C.—Nomine proprio curavit. Notarius publicus cæsareus.

NQ.—Nusquam. Neque. Namque. Nequam. Numquam.

N. Q. N.—Numerati qui numerant. Numquid non.

NR.—Nero. Noster *vel* nostrorum.

N. R.—Natione Ræti *vel* romanus. Non restituerunt.

N̄.R̄.—Nobilis Ravennas. Nauta Rhodanicus.

NR. CL.—Nero Claudius.

NROR.—Nostrorum.

N. S.—Nomine suo. Non sequitur. Novum sepulcrum. Numerii servus.

N. S. E.—Non sic est.

N. SF. E.—Non satisfactum est.

N̄S̄Ī.—Nostri.

NS. P.—Natus puer.

N. S. S. I. M.—Numen sanctum Solis invicti Mithræ.

N. T.—Nostri temporis.

N. T. M.—Numini tutelari Municipii.

N. TRAN. H. L.—Non transilias *vel* ne transeas hunc locum.

NV.—Numa.

N. V.—Non vacat *vel* vis. Nobilissimus vir.

N. V. A.—Nautarum vico Arilica.

NVM.—Numerus.

N̄V̄M̄.—Nummum.

NVM. DAL.—Numerus Dalmatarum.

NVM. DAL. DIVIT.—Numeri Dalmatarum Divitensium.

NVM. DAL. FORT.—Numeri Dalmatarum Fortensium.

NVM. DOM. AVG.—Numen domus Augustæ.

NVM. MER.—Nummularius Mercurialis.

N. V. N. D. N. P. O.—Neque vendetur, neque donabitur, neque pignori obligabitur.

NVP.—Nuptiæ *vel* nuptias.

N. W.—Non vult.

N. VV. H. INF. S.—Neminem volumus hoc inferri sepulcro.

O.

O.—Os. Ob. Oro. Omnis *vel* omnibus. Oportet *vel* oporteat. Optio. Optimo. Ollius. Opinio. Ordo *vel* ordinis. Ornato. Omega. Occidit *vel* occiso. Oras. Obitus. Obiit. Ossa. Olla. Oriente. Officium. Ossuarium. Obtulit.

Θ.—Mortuus est. Obiit.

-Θ.—Omnibus.

Ø.—Opertum *vel* operto.

Q.—Ostentat.

θ. *vel* θ.—Mortem.

OA.—Omnia.

O. A. Q.—Omnes ad quos.

O. AVG.—Optimo Augusto.

OB.—Obiter. Obiit.

O. B.—Optio balnearii.

ŌB.—Orbem.

OB. AN. L.—Obiit anno quinquagesimo.

OB. CI. SER.—Ob cives servatos.

OB. C. S. *vel* CIV. SER.—Ob cives servatos.

OB. H. M. M.—Ob honorem magisterii Mercurialium.

OB. HON.—Ob honorem.

OB. HON. AVG.—Ob honorem Augustalitatis.

OB. HON. AVGVR. —Ob honorem auguratûs.

OB. HON. II. VIR.—Ob honorem dumviratus.

OB. *vel* Θ. IN. XPO.—Obiit in Christo.

OB. M. E.—Ob merita *vel* memoriam ejus.
OB. MER.—Ob merita.
OB. M. P. E. C.—Ob merita pietatis et concordiæ.
O. BN.—Omnia bona.
OB. R. B. G.—Ob res benè gestas.
OC.—Occasus. Occisus.
O. C.—Optio cornicularii. Omnis civitas. Ope consilio. Ordo clarissimus.
OCCIS.—Occisus.
O. CON.—Operas conduxit.
OC. CS.—Occiso Cæsare.
OCR.—Ocriculana (*tribus*).
O. C. S.—Ob cives servatos.
OCT.—Octobris. Octogenarius.
OCTOB.—Octobris.
OD.—Ordo.
O. D.—Opus doliare.
O. D. M.—Opera domum munus.
O. D. S. M.—Optimè de se merito, meritæ *vel* merenti.
O. E. B. Q.—Ossa ejus benè quiescant.
O. E. B. Q. C.—Ossa ejus benè quiescant condita.
O. E. R.—Ob eam rem.
OF.—Officina. Officinarius.
O. F.—Omni fide. Opus *vel* opera fecit.
O. F. B.—Oportebit fide bona.
OFF.—Officium. Officina. Officinator.
OFFI.—Officina.
OFFIC.—Officinator.
OFF. RAT.—Officium rationalium.
OGVL.—Ogulnius.
O. H. F.—Omnibus honoribus functus. Ossuarium hoc fecit.
O. H. IN. R. S. F.—Omnibus honoribus in Republica sua functus.
O. H. S.—Ossa hîc sunt.
O. H. S. S.—Ossa hîc sita *vel* sepulta sunt.

OIA.—Omnia.

O. I. B. Q.—Ossa illius benè quiescant.

OL.—Olla.

O. L.—Operas *vel* ollam locavit.

OL. D. D.—Ollam dono dedit.

OL. D. S. D.—Ollam de suo dedit.

O. LIB. LIB.—Omnibus libertis libertabus.

OLL. D. II.—Ollas dedit duas.

O. L. O. C.—Opere locato. Opere conducto.

OM., OMB. *vel* OMIB.—Omnibus.

OMA.—Omnia.

O. M. H.—Optimo maximo Hammoni.

OMS.—Omnes.

O. M. S.—Ordo Municipii Sestinatium.

O. M. T.—Optimo maximo Tonanti.

O. M. V.—Ordo municipii V.....

ΩN.—Omnino.

ON°.—Omnino.

O. N. F.—Omnium nomine faciundum.

ONS.—Onus. Omnes.

OO.—Oportebat.

OO.—Omnes.

O. O.—Ordo optimus.

OP.—Opinio. Oppidum. Optimum *vel* optimo. Oportet. Opus. Opiter. Optio.

O. P.—Optimo patri, principi *vel* patrono. Ossa posita.

OP. A.—Optio arcarii.

OPAL.—Opalia.

OP. B. *vel* BA.—Optio balnearii.

OP. C. *vel* CA.—Optio carceris.

OP. CO.—Optio cohortis.

O. P. D.—Ollam Publius dedit.

OP. DO *vel* DOL.—Opus doliare.

OP. DOL.—Opus doliare *vel* doliarium.

OPER.—Operæ *vel* operarii.

OP. ET. S. P.—Optimo et sancto patrono *vel* optimæ et sanctæ patronæ.

O. P. F.—Optimo principi, patrono, patri *vel* patruo fecit.

OPIC.—Opiconsiva.

OPIF.—Opifera.

OPP.—Oppidum.

OP. PRIN.—Optimo principi.

O. P. Q.—Ossa placidè quiescant.

OPT.—Optimo. Optio.

OPT. B.—Optio balnearii.

OPT. C.—Optio carceris.

OPT. CL. PR.—Optio classis prætoriæ.

OPTIM.—Optimæ.

OPT. PR.—Optio principis.

OP. *vel* OPT. PRIN.—Optimo principi.

OPVS. DOL.—Opus doliare.

OR.—Ornato. Ordo.

OR. C.—Ore, consilio.

ORB. PAR.—Orbati parentes.

ORD.—Ordinis. Ordinarius.

ORD. M. M. LIBER. SING.—Ordo militum *vel* magistratuum libertinorum Singilensium.

ORD. RET.—Ordine retrogrado.

ORD. SING. BARB.—Ordo Singilensium barbarorum.

OR. M. *vel* MIL.—Ornamentis militaribus. Ordo militum *vel* militaris.

O RN.—Ornatus.

ORNAM.—Ornamentario.

ORN. DEC. HON.—Ornamentis decurionalibus honoratus.

O R. O. T.—Ornamenta omnia textus.

O R. SEPT.—Ordo Septempedanus.

ORTM. IMPL.—Ornamentum imperiale.

$\overline{\text{OS}}$.—Omnes.

OS. C.—Omnes conciliat.

O. S. F. P. S. F.—Ordo splendidissimus fieri pecunia sua fecit.

OSS.—Ossa. Ossarium. Ossuarium.

O. T. B. Q.—Ossa tua *vel* tibi benè quiescant.

OT. F.—Ostium fenestræ.

O. V.—Optimi viri. Ornatus vir.

O. V. D.—Omni virtuti dedito.

OVF.—Oufentina (*tribus*).

O. V. F.—Optimo viventi *vel* viro fecit. Omnia vivens fecit. Omnibus vivis *vel* viris fecit. Oramus ut faciatis. Omni *vel* optima voluntate fecit. Oufentina (*tribus*).

P

P.—(*in*) Pace. Pactum. Passus *vel* passuum. Pars *vel* partis. Pater. Pax. Parentes. Patria. Patronus. Passio. Pecunia. Pedes. Penates. Per. Perpetuus, perpetua *vel* perpetuò. Ples. Perfecit. Pietas. Pius *vel* pia. Plus. Poni *vel* ponendum. Pondo. Pontifex. Popilius. Populus. Posse. Pompejana (*colonia*). Possessor. Post. Posthumus. Potest. Posuit *vel* posuerunt. Potestas *vel* potestate. Præfectus. Præses. Prætor. Pridie. Primigenia (*legio*). Primus. Princeps. Probaverunt. Pro. Professor. Provincia. Publicè. Publicus *vel* publica. Publius *vel* Publia. Publico (*œre*). Puer *vel* puella. Puerorum. Pupillus *vel* pupilla.

ꟼ.—Pater. Pupillus *vel* pupilla. Publica.

P'.—Pedes.

ꝑ.—Pro.

ꝑ.—Perscripsit.

PA.—Pupilla. Pagani. Pater. Passio. Pace.

P. A.—Provincia Africa. Patris actio. Pius Augustus. Posuit aram.

PAC.—Pacius.
PACE. P. R.—Pace populo romano.
P. D. *vel* PA. DIG.—Patriciatus dignitas.
P. AEG.—Præfectus Aegypti.
PAEGNIAR.—Pægniarius.
P. AEL. AG. *vel* AVG. LIB.—Publius Aelius Augusti libertus.
PAENVL.—Pænulis.
P. AF.—Præfectus Africæ.
PA. INF. P.—Parentes infelicissimi posuerunt.
PAL.—Palilia. Palatina (*tribus*). Palmatus. Palmensi.
PALAT. *vel* PALATIN.—Palatina (*tribu*).
PAL. ET. COR.—Palmas et coronas.
PAN.—Pannoniorum.
PANT.—Pantomimorum.
PAP.—Papia (*tribus*). Papiria (*tribus*).
P. A. P. B. M.—Patri avo patrono benè merito.
PAPIR.—Papiria (*tribu*).
PAR.—Paria (*gladiatorum*). Parilia (*pro* Papilia). Parenti, parentes *vel* parentum. Parthicus. Parthia *vel* Parthica.
P. AR.—Pluviæ arcendæ.
PARAL.—Paralissum.
PARENT.—Parentalia.
PARTB.—Parentibus.
PARTH.—Parthicus.
PART. MAX.—Parthicus Maximus.
PAT.—Patricius. Patronus.
PAT. COL.—Patronus Coloniæ.
PAT. MVN.—Patronus Municipii.
PATR.—Patre (*sacrorum*). Patricius. Patronus *vel* patrona.
PATR. COL. CVR. R. P. II. VIR. MVNICIP. PROC. AVG. VIAE. OST. ET. CAMP.—Patrono coloniæ, curatori rei publicæ, duum viro municipii, Procuratori Augustali viæ Ostiæ et Campaniæ.
P. AVGVR.—Publicus Augurum.

P*ALL*.—Paullione.

P. B.—Principalis beneficiarius.

PBL. *vel* PBLC.—Publicus *vel* publicum.

PBL. XX. LIB.—Publicus vicesimæ libertatis.

P. B. M.—Patri *vel* patrono benè merenti. Posuit patri benè merenti.

P. B. P.—Principalis beneficiarius Præfecti.

$\overline{\text{PBR}}$.—Presbyter.

P$\overline{\text{C}}$.—Prisca.

PC *vel* $\overline{\text{PC}}$.—Post consulatum. Pace.

ꝐC.—Proconsul.

P. C.—Pactum conventum. Pater conscriptus *vel* Patres conscripti. Patronus *vel* patrono coloniæ, civitatis *vel* corporis. Pecunia constituta. Per *vel* post consulatum. Pedes centum. Pia constans (*cohors*). Poni *vel* ponendum curavit *vel* curaverunt. Potestate censoria. Præfectus castrorum *vel* corporis. Proconsul. Provinciæ caput. Publicè curavit.

$\overline{\text{P. C}}$.—Pecunia constituta. Post consulatum.

P. CAE. N.—Privata Cæsaris nostri.

P. CC. DD. NN.—Post consulatum dominorum nostrorum.

P. C. Ɔ. L.—Publii Caii *et* Cajæ libertus.

P. C. ET. S. AS. D.—Ponendum curavit et sub ascia dedicavit.

P. CI.—Prætor Ciliciæ (*forsan*).

PC. IMP.—Præfectus Imperii.

PCL.—Priscalis.

P. CL.—Præfectus classis.

P. C. L.—Publius Cornelius Licinius, Publii conlibertus.

P. CL. R.—Præfectus classis Ravennatis.

P. C. N.—Posuerunt communi nomine. Patronus collegii *vel* corporis nostri.

P. CON.—Pactis conventum.

P. CONS.—Post consulatum.

P'. COS.—Post Consules.

PCP.—Principem.

P. C. P. C.—Pia conjux poni curavit. Pii cives poni curaverunt.

P. C. R.—Ponendum curavit requietorium.

P. C. S. A. D.—Ponendum curavit, sub ascia dedicavit.

P. C. S. N.—Poni curavit suo nomine.

PCT.—Præceptum.

PD.—Prædium.

P. D.—Ponendum decrevit. Publicè dedit. Patriciatus dignitas.

P. D. D.—Pater dedicavit. Publicè dedicatum. Posuit Decurionum decreto.

P. D. D. E.—Populo dare damnas esto.

PD. DC.—Pondera duodecim.

PDE.—Possideri.

P. D. E.—Publicè datus est.

PDE. L. V.—Præde litis vindiciarum.

P. DEL. V.—Pro delictis vindiciarum.

P. D. F.—Publico decreto fecerunt.

P. DM.—Præfectus Damasci.

PD. PL. M.—Pedes plus minus.

P. D. S.—Proposita data scripta. Posuit de suo.

PE.—Potes. Pena.

PE.—Præter.

P. E.—Publicè erexerunt. Positus est. Posteris ejus *vel* eorum.

PEC *vel* PEC.—Pecunia. Peculium.

PECVN.—Pecunia.

P'. E. C.—Pecunia est constituta.

PED.—Pedes. Pedatura. Pedisequus. Pedites. Peditata.

PED. Q. BIN.—Pedes quadrati bini.

PEG.—Peregrinus.

PERM. CAES. AVG.—Permissu Cæsaris Augusti.

PEQ.—Pecunia.

P. EQ. M.—Publico equo meruit.

PER.—Peregrinus. Permissu. Perpetuus. Pertinax.

PER. AVG.—Perpetuus Augustus.

PERP. *vel* PERPET.—Perpetuus, perpetua *vel* perpetuò.

PERT.—Pertinax.

PET.—Pettius.

P. ET. V. SACR.—Posuit et Victoriæ sacravit.

P. EX. R.—Post exactos Reges.

PF.—Præfectus. Perfecit.

P. F.—Pia fidelis (*legio*). Patris filius *vel* pater filio. Præeunte filio. Pius felix (*Imperator*). Poni fecit. Potest fieri. Publicè fecit. Publii *vel* Publicii filius.

P. FBR̄.—Præfectus fabrorum.

P. F. C. C.—Pia fidelis constans Commoda (*legio*).

PFD.—Primigeniæ felicis devotæ.

P. FL.—Prima Flavia.

P. FM.—Pater familias.

P. F. M. N.—Publii filius, Marci nepos.

P. F. P. N.—Publii filius, Publii nepos.

P. F. V.—Pius felix victor (*imperator*).

PF. VB.—Præfectus Vrbi.

P. GAL.—Præfectus *vel* Præses Galliarum.

P. G. N.—Provinciæ Galliæ Narbonensis.

P. H.—Positus hìc.

PHAL.—Phalangaria (*legio*). Phaleræ.

PHALER.—Phaleris.

P. H. C.—Provincia Hispania Citerior. Prætor Hispaniæ Citerioris. Patrono hæres curavit. Ponendum hæres *vel* hoc curavit. Publicus honor curandus.

P. H. C. A.—Provincia Hispania Citerior Antoniniana.

P. H. E.—Positus hîc est.

PHIL.—Philippi *vel* Philippensis.

PHLIPP.—Philippus.

PI.—Piissimæ *vel* pientissimæ.

P. I.—Pater indulgentissimus. Poni jussit. Princeps *vel* Principi Juventutis.

PIA. M. H. S. E. S. T. T. L.—Pia mater hic sita est. Sit tibi terra levis.

P. I. A. V. P. V. D.—Prætorem, judicem, arbitrumve postulo uti des.

PIC.—Periculum.

PIC., PICE *vel* PICEN.—Picenum *vel* piceni. Picentes.

PIC. ORB.—Piceno Orbicario.

PID. (*pro* PED).—Pedatura.

P. I. D.—Præfectus juri dicundo.

PIENT. *vel* PIENTISS.—Pientissimus.

PIET. V.—Pietas vera.

PIGMENTR.—Pigmentarius.

P. II. ∽ L.—Pondo duarum semissis librarum.

P. IR.—Populus *vel* Publius irrigavit.

P. I. R.—Populus *vel* populum jure rogavit.

P. I. R. P. Q. I. S. I. F. P. R. E. A. D. P.—Populum jure rogavit, populusque jure scivit in foro pro rostris, et ante diem pridie.

PIS.—Pisaurensis *vel* Pisaurensium.

P. I. S.—Pius in suis *vel* suos. Ponendum jussit sibi. Posteris item suis. Publica impensa sepultus.

P. IV.—Principi Juventutis. Poni jussit.

P. K.—Parens carissime. Pridie calendas. Prætor candidatus.

P. KAL.—Pridie calendas.

PL.—Plebis. Placuit.

P. L.—Patronus libertorum. Posuit libens *vel* lugens. Publius *vel* Publii libertus. Pondo quinquaginta

PLAC.—Placentiæ.

PLAET. CES.—Plætorius Cestianus.

P. L. C.—Pecunia Lugduni cusa.

PLD.—Placidius.

PLE. *vel* PLEB.—Plebis.

PLEBS. VRB. ET. HON. V.—Plebs Urbana, et honore usi.

P. LG. TP.—Per longa tempora.

P. LIB.—Publius *vel* Publii libertus.

PL. M. *vel* $\overline{\mathrm{PL}}$. $\overline{\mathrm{M}}$.—Plus minus.

PL$\overline{\mathrm{MN}}$.—Plus minus.

P. L. P.—Per legem Pretoniam *vel* Pompeiam. Præfectus lege Pretonia.

PLRS.—Phaleras.

PLT.—Placitum.

PL. VE. SC. S. C.—Plebisve scita Senatus consulta.

P. M.—Passus *vel* pedes mille. Patronus municipii. Pontifex maximus *vel* minor. Pontifici maximo. Princeps magistrianorum. Pontifex Mithræ. Piis Manibus. Piæ memoriæ. Principi militum. Plus minus. Post mortem. Posuit mœrens, merito *vel* merenti. Posuit. monumentum.

$\overline{\mathrm{P.\ M}}$.—Principi militum.

P. M. LV.—Plus minus quinquaginta quinque.

P. MSPT.—Præfectus Mesopotamiæ.

P. M. T. P. IMP. P. P.—Pontifex maximus tribunitia potestate Imperator pater patriæ.

PN.—Pronepos.

P. N.—Publii nepos.

P. N. C.—Provincia Numidia Constanstina.

PN. CO.—Pecunia constituta. Patrono coloniæ.

PNT.—Ponte.

PO.—Poblilia *(tribus)*. Potestas. Populus. Posuit.

$\overline{\mathrm{PO}}$.—Potest.

P. O.—Princeps optimus.

POB.—Poblicius. Poblilia *(tribus)*.

POE.—Pœtovio.

POL.—Pollia (*tribus*).

POM.—Pomptina (*tribus*). Pompejus. Pomponius.

POMPT.—Pomptina (*tribu*).

P. O. M. S.—Parenti *vel* patrono optimè merito sacrum.
PON.—Pontifex.
PON. CENS.—Ponendam censuerunt.
PONT.—Pontifex.
PONT. DOM. AVG.—Pontifex domus Augustæ.
PONFC.—Pontifice.
PONTIF.—Pontifex, Pontifici *vel* Pontifices.
PONTIFIC.—Pontifices *vel* Pontificum.
PONTIFICIB.—Pontificibus.
PONTIF. L. L.—Pontifici Laurentium Lavinatium.
PON. *vel* PONT. MAX.—Pontifex Maximus.
POP.—Popilia (*tribus*). Populona (*Juno*). Popilius. Populus.
POP. CVM. MAGNA. LACRI. FVNVS. PROSEQ.—Populo cum magna lacrimatione funus prosequente.
POPLIF.—Poplifugium *pro* Populifugium.
PO. RO.—Populi romani.
PORT.—Portumnalia. Portat. Porticus.
POS.—Posuit.
POS. AED. CAST.—Post ædem Castoris.
POSS.—Possessores.
POST.—Postumus.
P. O. S. V. I. T.—Posuit.
POT.—Potestas *vel* potestate.
POTESTAT.—Potestatem.
PP.—Populus. Patres. Piisimi. Pedes. Principes. Provinciæ. Papinia *vel* Papiria (*tribus*). Perpetuus *vel* perpetuum. Proprætor. Posuere. Primipilus. Proposita. Præpositus *vel* præposita.
P. P.—Primipilus *vel* primipilaris. Publicis persequendis (*locis*). Patrono plebis *vel* posuit. Pater *vel* Patres patriæ. Pater patratus *vel* patruum. Parenti posuit. Populus *vel* publicè posuit. Perpetuus. Præpositus. Populus. Præfectus Prætorio. Propria *vel* publica pecunia. Parentes posuere. Pro portione. Proprætor. Provincia Pannonia. Possidere proscribere. Publicè propositum.

Publii (*duo*). Permissu Præsidis *vel* Proconsulis. Perpetua (*cognomen*). Pro parte. Pro Prætore. Proprio (*ære*). Professor publicus. Præses Provinciæ.

Ꝑ. P.—Propter perpetuum.

PP. A.—Propterea.

PP. AVG.—Perpetuo Augusto.

P. P. B. M.—Patronæ posuit benè merenti.

P. *vel* PP. C.—Patres conscripti.

P. P. D. D.—Propria pecunia dedicavit.

P. P. D. P.—Patri Patriæ Decuriones posuerunt. Patri Patriæ decretum publicè.

P'. PE.—Post petram.

P. P. F.—Pia pollens felix. Primigenia Pia fidelis *vel* felis (*legio*).

P. P. F. C.—Pecunia publica faciundum curarunt.

PP. FF.—Pii felices.

P. P. F. F.—Pia Parthica felix fidelis.

P. P. HISP. C̄. *vel* CIT.—Præses provinciæ Hispaniæ Citerioris.

P. P. H. T.—Præses provinciæ Hispaniæ Tarraconensis.

P. P. I.—Posuerunt propria impensa.

PP. ĪĪ.—Præpositus *vel* primipilus iterum.

PP. KL.—Prope Kalendas.

P. P. L.—Publiorum (*duorum*) libertus.

P. P. L. I.—Pro prædictæ litis judiciis.

P. PL. V.—Populum plevemve.

P. P. L. V.—Pro præda litis vindiciarum.

P. P. M. IVR.—Publicè posuit merito jure.

P. P. N. M. T.—Præses provinciæ Norici Mediterranei.

P. P. O. C. V.—Præfectus Prætorio Orientis clarissimus vir.

P. POR.—Publii por (*id est puer*).

P. P. P.—Patri patriæ præstantissimo. Pater patriæ Proconsul. Præses provinciæ Pannoniæ. Pro Prætor provinciæ. Primus pater patriæ. Pro pietate posuit. Pro-

pria pecunia *vel* parentibus pientissimis posuit. Publicè poni placuit.

P. P. P.—Perpetuus Princeps.

P. P. P. B. M.—Pietate plenus posuit benè merenti.

P. P. P. C.—Primipilaris patronus Coloniæ. Primipilo Prætoriæ cohortis. Primo principali patrono Coloniæ. Patrono perpetuo Coloniæ. Propria pecunia ponendum curavit.

P. P. P. D.—Publica pecunia ponendum decrevit.

P. P. P. H. C.—Præpositus provinciæ Hispaniæ Citerioris.

P. P. P. H. T.—Præpositus provinciæ Hispaniæ Tarraconensis.

P. P. P. P. E. S. S. S. E. V. V. V. V. V. V. V. F. F. F. F.—Primus pater patriæ profectus est, secum salus sublata est, venit victor validus, vicit *vel* vincens vires urbis vestræ ferro, fame, flamma, frigore.

P. P. P. P. P.—Præfecto Prætorio per provinciam Pannoniam.

P. P. PRO. E. SE. S. S. E. V. V. V. V. V. V. V. F. F. F. F.—Pater patriæ profectus est, secum salus sublata est, venit victor validus, vicit vires urbis vestræ ferro, fame, flamma, frigore.

PP. PR. VV. EM.—Præfecti Prætorio viri eminentissimi.

P. P. R.—Pace populo romano.

PP. ROM.—Pontifices romani.

P. PRT.—Præfectus Prætorii.

P. P. R. V. P. I. C.—Pace populo romano ubique parta Janum clausit.

P. P. S.—Pro *vel* posuit pecunia sua. Provincia Pannonia Superior.

PP. STAT.—Præpositus stationis.

P. P. TR.—Pecunia publicè tributa. Primopilaris Tribunus.

P. P. V. C.—Præses provinciæ vir clarissimus.

P. P. V. P.—Pro pietate vivi posuerunt.

P. P. X.—Per Provinciam decimæ.

P. P. XX.—Præpositus Vicesimæ.

PQ.—Postquàm. Persecutioque.

P. Q.—Postquàm. Persecutioque. Pedes quadrati.

P. Q. E. *vel* EOR.—Posterisque eorum.

P. Q. Q. L. D.—Permissu Quinquennalium locus datus.

PQ. R.—Populusque romanus.

P. Q. S. V. F.—Posterisque suis vivens fecit.

P. Q. X. V.—Pedes quadratos quindecim.

PR.—Pater. Pictor. Præses. Prædia. Præfecti. Prætor. Prætorium. Prætoria *(cohors)*. Prætoriani (*equites*). Precare. Presbyter. Princeps. Pridie. Primigenia. Proconsul. Proculus. Pronepos. Providentia (*quadriremis)*.

P. R.—Pro rostris. Posuit requietorium. Possessori redditum. Populus romanus *vel* populi romani. Peto, rogo.

PR. A.—Prætoria Antonii.

PRAE.—Prænestini. Præses.

PRAED. SIC.—Prædia Sicula.

PRAEF.—Præfectus.

PRAEF. COH.—Præfectus cohortis.

PRAEF. DEC.—Præfectus decuriæ.

PRAEFECT.—Præfectum.

PRAEF. F. *vel* FAB.—Præfectus fabrum.

PRAEF. LEG.—Præfectus legionis.

PRAEF. N. M. HISP.—Præfectus numeri militum Hispanorum.

PRAEF. PRAE. EM. V.—Præfecto Prætorio eminentissimo viro.

PRAEF. PRAES.—Præfectus præsidii.

PRAEF. SACR.—Præfectus Sacrorum.

PRAEF. QVINQ.—Prefectus quinquennalis.

PRAEF. QVINQ. AVGVR.—Præfecto quinquennali Auguri.

PRAEFVE.—Præfectusve.

PRAEF. VIGIL.—Præfectus vigilum.

PRAEF. VIGVL. P. V.—Præfecto vigulum *seu* vigilum perfectissimo viro.

PRAEF. VRB.—Præfectus Urbis.
PRAEP.—Præpositus.
PR. AER.—Præfectus ærarii.
PR. AER. P. H. C.—Præfectus ærario provinciæ Hispaniæ Citerioris.
PRAES.—Præses.
PRAEST.—Præstare.
PRAET.—Prætor.
PRAETOR. II. SACR.—Prætor iterum sacraneus *vel* sacrarius.
PRAE. VIGIL.—Prætor *vel* Præfectus vigilum.
PRAIF. (I *pro* E) PRO. PR. I. D.—Præfectus Pro Prætore juri dicundo.
PR. AR. F.—Præfectus argento feriundo.
PRB. *vel* PRBR.—Presbyter.
PR. C.—Prætor constitutus.
P. R. C.—Post Romam conditam.
P. R. C. A.—Post Romam conditam annis.
PR. CER.—Prætor *vel* primus Cerealis.
PR. CER. IVR. D.—Prætor Cerealis juri dicundo.
PR. COH. I. L. GOR.—Præfectus cohortis primæ legionis Gordianæ.
PRCOS. *vel* PR. COS.—Proconsul.
PREB.—Presbyteri.
P. R. E. *vel* EX.—Post reges exactos.
PR. EQ. VRB.—Præfectus Equitum Vrbanorum.
PRES.—Præsenti.
PRF. PRT.—Præfecti Prætorio.
PR. FRVM.—Præpositus *vel* primus frumentariorum.
PR. H. C. CV.—Provinciæ Hispaniæ Citerioris Curatori.
PR. H. N. C.—Provincia Hispania Nova Citerior.
PRI.—Prima. Primipilus. Princeps.
P. R. I.—Pecunia Reipublicæ instauratum.
P. R. I. A.—Prætore judicem arbitrum.
PRID. *vel* PRID.—Pridie.

...

PR. ID.—Pridie Idus.
PR. I. D.—Prætor *vel* Præfectus juri dicundo.
PR. I. D. AVX.—Præfectus juridicundo Auximi.
PRI. ID. DEC.—Pridie idus Decembris.
PRID. K. IAN.—Pridie kalendas Januarii.
PRI. KL. *vel* KK.—Pridie kalendas.
PRI. K. MAR.—Pridie kalendas Martii.
PRIM.—Primigenia. Primipilus. Primus, primo *vel* primum.
PR. IMM. E. CORP.—Pro immunitate eorundem corporum.
PRIM. CENS.—Primus censuit.
PRI. N.—Pridie nonas.
PRINC.—Princeps.
PRIN. *vel* PRINC. IV. *vel* IVVEN.—Princeps *vel* Principi juventutis.
PRINC. KK.—Princeps castrorum.
PRI. PRI.—Princeps prior *vel* primus.
PRI. STIP. H. S. E.—Primo stipendio hìc situs est.
PRID. K. IVN.—Pridie kalendas Junii.
PR. IVR. DIC.—Præfectus juri dicundo.
PR. IVV.—Princeps juventutis. Præfectus juventuti *vel* juvenum.
PR. K.—Pridie kalendas. Prætor candidatus.
PR. K. IVN.—Pridie kalendas Junii.
PR. K. TVT.—Prætor candidatus tutelaris.
PR. LV.—Pro ludis.
PR. M. S.—Pro merito suo.
PR. N. *vel* N̄.—Pro nepos. Pridie nonas.
PRO. AVG.—Providentia Augusti.
PROC.—Proconsul. Procurator. Procurante.
PROCC.—Proconsules.
PROC. F. C.—Procurator fisci Cæsarei.
PROCL., PROCS. *vel* PROCOS.—Proconsul *vel* Proconsule.
PROC. K.—Procurator kalendarii.
PROCONSS. *vel* PROCOSS.—Proconsules.

PROC. P. V.—Procurator portus utriusque.
PROC. S. M. V.—Procurator sacræ monetæ Urbis.
PROEL.—Prœlio.
PRO. II. VIR.—Pro duumviro.
PRO. MAG. L. D.—Pro magister Larium divinorum.
PRON. *vel* PRONEP.—Pronepos *vel* proneptis.
PRO. P.—Profusione parentetur.
PRO. PR., PROPR. *vel* PROPRAET.—Proprætor *vel* Proprætore.
PROQ.—Proquæstor *vel* Proquæstore.
PROQ. P.—Proquæstor provinciæ *vel* Prætorius.
PRO. S.—Pro salute.
PRO. SAL. S.—Pro salute sua *vel* suorum.
PRO. S. T.—Pro salute.
PROT.—Protector.
PROTECT. PR. P.—Protector Præfecti Prætorio.
PROV.—Provincia. Providentia. Provocator.
PROVOK.—Provocator.
PROV. MAX. SEQ.—Provincia maxima Sequanorum.
PROX.—Proximus.
PRO. XX. HER.—Procurator vicesimæ hæreditatum.
PR. P.—Propria pecunia. Præses provinciæ. Pro Prætor *vel* Pro Prætore.
PR. PER.—Prætor peregrinus.
PR. P. F.—Primigenia Pia fidelis (*legio*).
PR. P. F. PQ. C.—Proconsul publicè fecit ponendumque curavit.
PR. PIL.—Primipilus.
PRPR.—Proprætor.
PR. PR.—Præfectus Prætorio. Præfectus *vel* Præses Provinciæ. Pro Prætor.
PR. *vel* PRAEF. VRB.—Præfectus Urbis.
PR. PR. C. V.—Præfectus Prætorio Castris veteribus.
PR. P. R. E. V.—Procurator privatæ rei egregius vir.
PR. PR. V.—Præfectus Prætorio uterque.

PR. P. V.—Prætoria pia vindex *vel* victrix (*cohors vel classis*). Prætor Prætorii Urbis.

PRQ.—Posterisque.

PR. Q.—Prætori Quæstori. Prætori quinquennalitio.

P. R. Q.—Populo romano Quiritum.

PR. Q. AER. ET. ALIM.—Pro Quæstor ærarii et alimentorum.

P. R. Q. I. D. P.—Populi romani qui juri dicundo præerit.

PRR.—Prætores. Proconsules.

PRS.—Præses. Posteris. Probus.

PR. S.—Pro salute. Prætoris sententia. Pro sententia. Patri suo.

PR. SACR.—Prætor sacrorum.

PR. SAC. VOLK. FAC.—Prætor sacris Volcano *vel* Volcanalibus faciundis.

PRSB. . . . .
PRSBIT. . . . .
PRSBT. . . . .
PRSBTR. . . . .
} Presbyter.

PR. SEN.—Pro sententia.

PR. SEN. CON.—Prætor senatum consuluit.

PRS. P.—Posteris posuit. Præses provinciæ.

PRS. P. *vel* PROV.—Præses provinciæ.

PRSQ.—Posterisque.

PRSS.—Præsides.

PR. TR. PL.—Prætores Tribuni plebis.

PR. TVT.—Prætor tutelaris.

PR. VIGIL.—Præfecto vigilum.

PR. VR.—Præfectus Urbi. Prætor Urbanus *vel* Urbis.

P. R. V. X.—Populi romani vota decennalia.

PS.—Publius. Posuit. Plebiscitum.

P. S.—Pecunia sua. Plebiscitum. Posteris suis. Posuit sibi. Propio, privato *vel* publico sumptu. Proserpinæ sacrum. Pro salute. Publicæ saluti. Provincia Sicilia. Per senilem.

PS.—Præceps.
PSBR.—Presbyter.
P. S. D. D.—Pro salute domus divinæ.
P. S. D. N.—Pro salute domini nostri.
P. SEF. (F *pro* V)—Publii *vel* publicus servus.
P. S. ET. S.—Posuit sibi et suis.
PS. F.—Posuit fratri.
P. S. F.—Publicè sibi fecit. Pecunia sua *vel* publicæ saluti fecit. Patri suo fecerunt.
P. S. F. C.—Publicæ saluti faciundum curavit. Publico *vel* proprio sumptu faciundum curavit. Pecunia sua *vel* sociorum faciundum curavit *vel* curarunt.
P. S. H. M. P. H. L. C.—Patri suo hoc monumentum posuerunt hujus liberi carissimi.
P. SIR.—Præfectus Siriæ.
P. S. O.—Pecunia sua ordinavit. Posuit suis omnibus.
P. S. P.—Pecunia sua posuit.
P. S. P. Q. P. *vel* R.—Pro se proque patria *vel* republica.
P. S. P. Q. R. H.—Publius Sextius, Publii Quinti Romani hæres.
P. S. R.—Pro salute Reipublicæ.
PSS.—Post scriptis. Plebiscita.
P. S. S.—Pro salute sua.
P. S. T.—Posita. Posita statua.
P. S. TQ. H.—Præcipiti sumpto tibique habeto. Præcipito sumito tibique habeto.
PT.—Pater. Præter.
PT'.—Præter.
ꝑT.—Propter.
PTM.—Patrimonio.
ꝑTQ.—Propter quid.
ꝑT. Q. C.—Propter quam causam.
PT. Q. E.—Posterisque eorum.
PTR.—Posteris.

PTRQ.—Posterisque.

P. T. S.—Posuit titulum sibi.

PV.—Provincia *vel* provinciæ. Publilia (*tribu*). Prout.

PV̄.—Provincia.

P. V.—Præfectus vigilum *vel* Vrbi. Pedes *vel* pondo quinque. Perfectissimus, prudentissimus *vel* præstantissimus vir. Piè, pius *vel* pia vixit. Pia victrix *vel* vindex (*cohors vel classis*). Portus utriusque. Primarius vir.

P. V. A.—Prætorii urbani Antoniani. Post victoriam Actiacam.

PVB. *vel* PVBL.—Publicia (*tribus*). Publicus. Publicius.

PVB. AVG.—Publicus Augurum.

PVB. FRAG.—Publica fragrantia.

PVBLIC. P.—Publicè posuere.

PVBL. L.—Publico luctu.

P. V. B. P. R. Q.—(*augur*) Publicus populi Romani Quiritum.

PVB. $\overline{XX}$. LIB.—Publicus vigesimæ libertatis.

PVD.—Pudica.

P. V. D.—Pia vindex Deciana (*classis*). Postulo uti des. Pro voto dedit.

P. V. F.—Posteris universis fecit.

P^IVG.—Privilegium.

PV. HO.—Publico honore.

P. VII. RV. I.—Pugnarum septem, rudis prima.

PVPIN.—Pupina.

P. VI. S.—Pedes sex semis.

PVP.—Pupillus. Pupia *vel* Pupinia (*tribus*).

PV. PO.—Publicè positum.

P. V. S.—Pondo quinque semis. Posuit voto soluto.

P. V. S. L.—Pedes quinque semis longus.

P. V. S. T. L. M.—Posuit voto suscepto titulum libens meiito.

PVT. CIV.—Puteolana civitas.

P. V. V. L. S.—Pro ut voverat lubens solvit.

P. X̄.—Pondo decem.

P. Z.—Pie zeses (*græce*), *id est* pota vive.

Q.

Q.—Quantum. Quadrati. Quartus *vel* quartum. Quando. Que. Quæstorius. Quæstionarius. Quæstor. Quæsitus. Quia. Qui, quæ *vel* quod. Quiescit *vel* quiescas. Quirina (*tribus*). Quirites. Quinquatria. Quintus, quinta *vel* quintum. Quintilius. Quinquennalis *vel* quinquennalitius. Quintus (*prænomen*). Quintius. Qur *pro* cur.

Q.—Qui.

Q̄.—Quæstio.

Q.—Quadrum.

Q. A.—Quæstor ærarii. Quæstor ædilis. Quinquennalis ædilicia (*potestate*).

Q. AER. P. ET. ALIM.—Quæstor ærarii publici et alimentorum.

Q. ALIM.—Quæstori alimentorum.

QAM. *vel* Q. A. M.—Quemadmodùm *vel* quem ad modum.

Q. A. NQ. N.—Quando ais neque nego *vel* negabo.

Q. ARC. PVB.—Quæstor arcæ publicæ.

Q. ASS.—Quem asserit.

Q. B. (*pro* V).—Qui bixit (*pro* vixit).

Q. B. AN.—Qui bixit (*vixit*) annos.

Q. B. ATQ. F. EV.—Quod benè atque feliciter eveniat.

Q. B. F.—Quare bonum facis *vel* factum. Quæro *vel* quære bonum factum. Qui bixit (*pro* vixit) feliciter.

Q. B. M. V.—Quare benè mecum vixit. Qui *vel* quæ benè mecum vixit.

Q. CAS.—Quintus Cassius.

Q. C. M. P. I.—Quintus Cæcilius Metellus Pius Imperator.

Q. CONT.—Qui continet.

Q. CPRBR.—Quam comparaberunt (b *pro* v).

Q. C. R. ERVNT.—Qui cives romani erunt.

Q. C. V.—Quæstor coloniæ Viennensis.

QD.—Quidem.

Q. D.—Quinquennalis Decurio.

Q. D. A.—Qua de agitur.

Q. D. A. Q. S. S. S.—Quibus de agitur qui supra scripti sunt.

Q. D. C.—Qua de causa.

Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C.—Quod de ea re fieri placuit, de ea re ita censuerunt.

Q. D. E. R. F. P. D. E. R. V. I. C.—Quid *vel* quod de ea re fieri placeret, de ea re universi ita censuerunt.

Q. DES.—Quæstor designatus.

Q. DIC.—Quem dicit.

Q. D. R. A.—Qua de re agetur.

Q. D. R. P.—Qua de re peto.

Q. D. R. P. G. V.—Qua de re peto gravitatem vestram *vel* viri.

Q. D. R. P. L. IV.—Qua de re peto laudabiliter jura.

Q. D. S. S.—Qui dederunt supra scripta.

Q. E.—Quæ est.

Q. E.—Quærendum est.

Q. E. H. L.—Quæ ex hac lege.

Q. E. R. E.—Quando *vel* quanti ea res erit.

Q. E. R. E. T. P. C. C. G. IVL. D. D. E.—Quanti ea res erit, tantam pecuniam colonis Coloniæ Genetivæ Juliæ dare damnas esto.

Q. E. R. E. T. P. I. R. D. T. Q. D. X. D. P. F.—Quanti ea res erit, tantæ pecuniæ judicium recuperatorium da-

bo testibusque duntaxat decem denunciandi potestatem faciam.

Q. E. R. F. E. D.—Quod ejus rei factum esse dicetur.

Q. F.—Quinti filius. Qui faciunt. Quod factum (*est*).

Q. FEC. MEC.—Qui fecit (*vixit*) mecum.

Q.F.E. R. I.S.F.—Quod factum ejus rei in Senatu fuerit.

Q. F. E. I. S. F. D. C. S.—Quod factum est in Senatu fecerunt de Consulum sententia.

Q. F. L. N.—Quinti filius, Lucii nepos.

Q. F. M. N.—Quinti filius, Marci nepos.

Q. F. P.—Quid fieri placet.

Q. F. P. D. E. R. I. C.——Quod fieri placeret, de ea re ita censuerunt.

Q. F. Q. N.—Quinti filius, Quinti nepos.

Q. FV. AP. N.—Qui fuit apud nos.

Q. FVNC.—Quinquennalitio functus.

Q. HH. S. S.—Qui hæredes scripti sunt.

Q. I. D.—Quinquennalis juri dicundo.

Q. I. I. T. C. P. A. F. A.—Quando in jure te conspicio, postulo anne fias actor.

Q. I. P.—Quiescat in pace.

Q. I. S. S.—Qui *vel* quæ infra scripti, scriptæ *vel* scripta sunt.

Q. IV.—Quæstori quartum.

Q. IVVENVM.—Quinquennali juvenum.

Q. K.—Quæstor candidatus.

Q. L.—Quinti libertus.

Q. L. F.—Quem locum fecit. Qui libens fecit. Quinti Lucii filius.

Q. L. S. S.—Quæsivit liberam statuam Senatus.

QM. *vel* Q. M.—Quomodo. Quo magis. Quo minus. Quintus Mucius. Qui militavit.

Q. MAX.—Quintus Maximus.

Q. MIL.—Qui militavit.

QM. L.—Quem locum.

Q. M. O.—Qui mortem obiit.

Q. M̊. POSS.—Quomodo possint.

Q. M. P.—Quadrum minime plenum.

QM. PT.—Quam patriam.

QM. PV.—Quam provinciam.

QN.—Quænam.

Q. N.—Quinto nonas. Quinti nepos.

Q. N. A. N. N. *vel* Q. NQ. A. NQ. N.—Quando neque ais, neque negas.

Q. N̄. DISP.—Quinti nostri dispensator.

QNQ. Quinquennali.

Q. N. T. S. Q. P.—Quando negas, te sacramento quinquagenario provoco.

Q. P.—Quod petii. Quem petit. Quæstor Prætorius, provincialis *vel* publicus.

Q. P. F.—Qui primi fuerunt.

QPP.—Quippe.

Q. PP.—Quapropter.

Q. P. P.—Quæstor pecuniæ publicæ. Quinquennalis perpetuus.

Q. PROCOS.—Quæstor Proconsulis.

Q. PR. *vel* PROV.—Quæstor provinciæ.

Q. PR. PR.—Quæstor pro Prætore.

QQ. *vel* Q̄Q̄.—Quoque. Quamquam. Quinquennalis *vel* quinquennalitius.

Q̃Q̃.—Quamquam.

Q. Q.—Quaquaversus.

Q̄. Q̄.—Quinquennalis.

Q. Q. C. P.—Quinquennalis censoria potestate. Quinquennalis Coloniæ patronus.

QQ. CORPORIS.—Quinquennalitius corporis.

QQ. CORPOR. VIN. VRB. ET. OST.—Quinquennalis corporum Vinariorum Urbanorum et Ostiensium.

Q. Q. ĪĪ.—Quinquennalis iterum.

QQ. III.—Quinquennalitio tertium.

QQ. II. VIR.—Quinquennalis duumvir.

Q. Q. L. H. S.—Quoquoversum latitudo huic sepulcro *vel* latum hoc sepulcrum.

Q. Q. L. L.—Quinquennalis Laurentium Lavinatium.

Q. Q. PER.—Quinquennalitio perpetuo.

Q. Q. *vel* Q̄. Q̄. P. P.—Quinquennalis perpetuus *vel* quinquennalitii perpetui.

Q. Q. Q. P. P.—Quinquennalis quæstor pecuniæ publicæ.

Q. Q. S. S.—Quam qui supra scripti.

Q. Q. V.—Quoquo versus.

Q. Q. V. L. P.—Quoquo versum locus pedem.

Q. Q. V. P. L.—Quoquo versum pedes quinquaginta.

QR.—Quare.

Q. R.—Quem regat. Quæstor Reipublicæ.

Q. R. C. F.—Quando Rex comitiavit fas *vel* comitio fugit.

QRE.—Quære.

QR. EL.—Qurtius Elius.

Q. REX. C. F.—Quando Rex comitiavit fas *vel* festus.

Q. R. F. E. V.—Quare *vel* quemadmodum rectè factum esse volet. Quod rectè factum esse videtur *vel* videvitur.

Q. RP.—Quæstor Reipublicæ.

Q. R. S. H. F. H. T. T. V.—Qui retro scripti hæredes fecerunt hunc titulum titulo usi *vel* fecerunt hoc testamento titulo usi.

QS.—Quis. Quasi.

Q.S. N. T. E. PR. TR. PL. Q. D. E. Q. E. V. A. P. PL. V. F.—Quod si non tulerit eos Prætores Tribuni plebis qui deinceps erunt quod eis videvitur ad populum plebemve ferant.

Q. S. P. P. S.—Qui sacris publicis præsto sunt.

Q. S. S. S.—Qui supra scripti *vel* quæ supra scriptæ *vel* scripta sunt.

Q. ST. D. F.—Quando stercus delatum *vel* defertur fas *vel* fastus.

QT.—Quintus.
QT. C.—Quintus Celius.
QT. M.—Quintus Murena.
QT. MA.—Quintus Maximus.
Q. TR.—Quo tempore.
QV.—Quare. Qua. Quem. Quartus. Quintus.
Q. V.—Quem vult. Qui vixit. *(cum)* Quo vixit.
Q. V. A. *vel* ANN.—Qui *vel* quæ vixit annis.
QUADR.—Quadriga.
QUAES.—Quæstor.
QUAES. DEST.—Quæstor destinatus.
QVAESIT.—Quæsitor.
QVAESS.—Quæstores.
QVAEVE. E. C. P. D. L.—Quæve ejus causa parata *vel* paravi, do lego.
Q. V. A. I.—Qui *vel* quæ vixit annum unum.
Q. V. A. III. M. II.—Qui vixit annos tres, menses duos.
Q. V. A. L. M. IIII. D. V.—Qui *vel* quæ vixit annos quinquaginta, menses quatuor, dies quinque.
QVAM.—Quemadmodum.
Q. V. ANN. XLV.—Qui vixit annos quadraginta quinque.
QVANTI. E. R. E. T. P.—Quanti ea res erit, tantam pecuniam.
Q. V. A. P. M.—Qui vixit annos plus minus.
QVAR. *vel* QVART.—Quartum.
QVARTAE. L.—Quartæ legionis.
QVART. QVINQ.—Quartum quinquennali.
QVAT. M.—Quaterna millia.
QV. E. R. E. IV. DA.—Quanti ea res erit, judicium dabo.
Q. V. F. COS. D. E. R. Q. F. P. D. E. R. I. C.—Quod verba fecit Consul de ea re quid fieri placeret, de ea re ita censuerunt.
Q. V. G.—Quod voverat gratus.
QVI.—Quirina (*tribus*).
Q$\overline{\text{VI}}$.—Quamdiu.

QVIB. EX. S. C. C. P. EST.—Quibus ex Senatus consulto coire permissum est.

QVICVMQ.—Quicumque.

QVI. I. D. P.—Qui juri dicundo præest.

QVI. LEGIS. T. V.—Qui legis titulum vale.

QVIN.—Quintum. Quinquatrus *vel* quinquatria.

Q. V. I. N. C.—Quinquennales victricis Juliæ novæ Carthaginis.

QVINQ.—Quinquatria. Quinque. Quinquennalitas *vel* quinquennalis.

QVINQ. IIII.—Quinquennalis quartum.

QVINQ. MAG. IV.—Quinquennalitius magister juvenum.

QVINT. *vel* QVIN̄.—Quintilius. Quintum.

QUIR.—Quirites.

QVIR. *vel* QVIRIN.—Quirina *(tribus)*. Quirinalia. Quirinus.

QVIR. R.—Quirites romani.

QV. L.—Quinti liberti.

QVM. *vel* Q. V. M.—Quomodò. Quemadmodùm. Quùm.

Q. V. M. S. EX. EA. P. Q. I. S. AD. A. D. E.—Quod viæ munitæ sunt ex ea pecunia quæ jussu Senatus ad ærarium delata est.

QVOR.—Quorquennorum.

QVOT.—Quotannis.

Q. V. Q. S. L. M.—Qui votum quidem solvit libens merito.

Q. VR.—Quæstoris Urbani.

Q. VRB.—Quæstor Urbanus.

R.

R.—Rarissimo. Rationalis. Ravenna. Recessit. Reconditus. Recta. Rectè. Recto. Refecit. Refrigera *vel* refrigere. Regalis. Regium. Regnum. Requiescit, requiescas *vel* requiescat. Requietorium. Res. Resipiat. Responsum. Respublica. Retrò. Revocatus. Rex. Rogavit. Roma. Ro-

manus, romana, romanorum *vel* romano. Rostris. Rubrica. Rufus. Rura. Restituit.

R.—Rex. Rus.

R°.—Responsum.

RA. O. S.—Rationalis operum sacrorum.

RAP.—Rapax *(legio)*.

RAT. COP. EXPED. FEL.—Rationalis copiarum expeditionum felicium.

RAT, PURPURAR.—Rationalis purpurariarum.

RAT. S. R.—Rationalis sacrarum rationum *vel* remunerationum. Rationalis summæ rei.

RAV.—Ravenna.

R. C.—Rescriptum. Roma *vel* romana civitas. Romani cives. Reficiendum *vel* restituendum curavit.

RCC.—Recuperatores.

R. CC.—Remissio ducentesimæ.

R. C. V. H. R.—Rogatus curam ut haberet rerum.

R. D.—Regis domus. Requietorium dedit.

R. D. D.—Res dono data.

RDVS. PR.—Reverendus pater *vel* puer.

RE.—Repositus. Requiescat *vel* requiescit.

REC.—Recessit. Rector. Requiescit.

R. E. C. H.—Requietorium ejus curavit hic. Requietorium ei curavit hæres.

REC. PRO.—Rector provinciæ.

RED. AB. AER.—Redemptor ab ærario.

REF.—Refecta.

REF. C.—Reficiendum curavit.

REG.—Regio. Regni. Regis. Regionarius.

RE. G.—Res gesta.

REG. F.—Regis filius.

REGIF.—Regifugium.

REG. SEC.—Regionis secundæ.

REI. GER. CAVSS.—Rei gerundæ caussa.

REI. M.—Rei militaris.

REI. P.—Rei publicæ.
REIP̄. TIF. TIB.—Reipublicæ Tifernatium Tiberinorum.
REMP̄. N.—Rempublicam nostram.
R. EP.—Rosale epulum.
REP. *vel* RET. P.—Retro pedem.
RES̄.—Requiescit.
RES. P. AST. AVG.—Respublica Asturica Augusta.
REST.—Restituit.
REST. A. CAMB. M. P. XI.—Restituerunt a Cambidono millia passum undecim.
RET.—Retiarius. Retro.
RET. P. C.—Retro pedes centum.
RET. P. XX.—Retro pedes viginti.
RETR. AET.—Retro ætates.
R. F.—Regis filius.
R. F. E. D.—Rectè factum esse dicent, dicitur *vel* dicetur.
R. F. E. V.—Rectè factum esse videtur *vel* videbitur.
R. G. C.—Rei gerendæ *vel* gerundæ caussa.
R. G. D.—Regis domus.
RG. F.—Regis filius, filia *vel* familia.
RG. FA.—Regis filia.
RGL.—Regulus.
RG. RHAV.—Regio Rhavenna.
RG. TS.—Regium thesaurum.
RH̄. *vel* RHAV.—Rhavenna.
R. H. C. S.—Rivi hujus cursus supernatis.
R. IĪI.—Reliquis tribus.
R. I. P. A.—Requiescat in pace anima *vel* amen.
R. K.—Retro Karinas.
R. L.—Rectè licet *vel* licebit.
R. L. P.—Rectè legi possit. Rex lege possit.
R. M.—Regis manus.
R. M. F.—Rarissimæ memoriæ feminæ.
R. M. I.—Res materna jacet.

RM. L.—Romanæ leges.

R. N.—Regnum Noricum.

R. N. LON. P. X.—Retro non longe pedes decem.

RO.—Roma, romanus *vel* romani. Romilia (*tribu*).

ROB.—Robigalia.

ROG. VT. F.—Rogant ut faciatis.

ROM.—Roma *vel* Romam. Romilia (*tribu*).

ROM. ET. AVG. COM. ASI.—Romæ et Augusto communitales Asiæ.

ROMVL.—Romulia (*tribu*).

RP.—Respublica.

R. P.—Res publica *vel* privata. Romani principes. Retro pedes. Romæ percussa. Romana pecunia.

RP. A.—Respublica Astigitanorum.

R. P. BN.—Reipublicæ Beneventanæ.

R. P. C.—Reipublicæ causa *vel* conservator. Reipublicæ constitutio, constitutor *vel* constituendæ. Retro pedes centum.

R. P. C. C.—Rei publicæ constituendæ causa.

R. PCP.—Rei principium.

R. P. H. V.—Reipublicæ hujus urbis. Reipublicæ huic vigilantissimo.

R. P. H. V. D. D.—Rei publicæ honore uso Decurionum decreto.

R. P. N.—Respublica nostra.

R. PRI.—Res privata.

R. P. S.—Reipublicæ Sestinatium.

R. P. S. D. D.—Respublica Saguntinorum decreto Decurionum.

R. P. S. S.—Res publica supra scripta.

RQ.—Requievit.

R. R.—Recta regione. Rejectis ruderibus *vel* rudibus. Ruderibus recolligendis. Rura romana *vel* rurum romanorum. Rerum.

R. REG.—Rerum Regiensium.

REG. F.—Regis filius.
RR. P.—Rerum privatarum.
R. R. PROX. CIPP.—Ruderibus rejectis *vel* recta regione proximè cippum.
R. R. PROX. CIPP. P. CLXXIIII.—Rejectis ruderibus proximè cippum pedes centum septuaginta quatuor.
RR. R. Rurum romanorum.
R. R. R. F. F. F.—Regnum Romæ ruet, ferro, flamma, fame *vel* frigore.
RS.—Responsum. Rescriptum.
R. S.—Romæ signata.
R. S. P.—Requietorium sibi posuit. Res sua publica.
RT.—Refert.
R. T.—Ripa Tiberis.
RTD.—Retundendum.
R. TIB.—Ripa Tiberis.
R. VE.—Rex Veronensis.
R. VER.—Rerum *vel* rurum Veronensium. Restitutor Veronensium. Respublica Veronensis.
RVF.—Rufus. Rufinus. Rufius.
RV. I.—Rudis prima.
RVR.—Rura. Rursus vel rursum.
RVSS.—Russata (*factio*).
R. XL.—Remissa quadragesima.

S.

S.—Sacellum. Sacerdos *vel* sacer. Sacrum. Salus. Sanctus. Satis. Senatus. Semis. Salutem. Salve. Saxum. Sergius. Severus. Sententia. Servus *vel* serva. Sequitur. Secutor. Severiana (*legio*). Sextus. Sepulcrum. Sepultus. Sepultura. Semiuncia. Scriptus. Scilicet. Sibi. Singuli. Sigillarius. Sit. Situs. Sine. Sive. Societas. Soli. Solvit. Sodalis.

Somno. Sub. Sunt. Summo. Suboptio. Suis. Suus, sua *vel* sui. Spectabilis. Spiritus. Stipendium *vel* stipendia. Stabat. Studiosus. Spurius. Super. Sulpicius. Stultus. Stupidus.

S.—Semis.

S.—Sextarius.

SA.—Salvius. Sanctissimus. Sententia.

S. A.—Salus Augusta *vel* Augusti. Severiana Alexandrina (*legio*).

SAB.—Sabina *vel* Sabbatina (*tribus*).

SAC.—Sacerdos *vel* sacer. Sacrificium.

SAC. IVVEN.—Sacerdos Juvenum (*collegii*).

SAC. P.—Sacerdos publicus *vel* perpetuus.

SACR.—Sacrum.

SACRM.—Sacramentum.

SACR. PVB. MVNICPAL.—Sacrificiorum *vel* sacrorum publicorum municipalium.

SAC. SOL. DED.—Sacrum soli dedicavit.

SAC. VG.—Sacra *vel* sacrata virgo.

SAC. VOLK. FACIV.—Sacris Volkano faciundis.

SAC. VRB. S. P.—Sacerdote Urbano sibi præeunte.

S. A. D.—Sub ascia dedicavit *vel* dedicaverunt.

SAE. *vel* SAEC.—Sæculum.

SAL.—Salona. Salus *vel* salutem. Salius. Saliniensis. Sallustius. Salvius. Salvinus. Salariæ.

SAL. I. D.—Salutem in Domino.

SALTVAR.—Saltuarius.

SAPT.—Scaptia (*tribu*).

SAR.—Sarranus. Sarmatia. Sarmizegethusa.

SA. R.—Sacerdos Romæ.

SARD.—Sardaticus.

SARM.—Sarmaticus.

SARMATAR.—Sarmatarum.

SARMIZ.—Sarmizegethusa.

S. A. S.—Somno æternali sacrum. Saturno Augusto sacrum. Spei Augustæ sacrum.
S. AS. DE.—Sub ascia dedicavit.
SAT. *vel* SATUR.—Saturnus *vel* Saturnalia.
S. AVG. S.—Saturno *vel* Silvano Augusto sacrum.
SB.—Sibi. Sub.
SBRS.—Septembres.
SBTA.—Subacta.
SC.—Sacrorum. Senatus-consultum.
SC.—Sanctus *vel* sancta.
S. C.—Senatus Consulum. Senatus consultum *vel* consulto. Senatum consuluerunt. Sententia collegii. Sumptu communi.
SCA.—Scabillarii. Scaptia (*tribu*).
SCA.—Sancta.
S. C. A.—Senatus consulti auctoritas.
SCAE. SVL. P.—Scribæ Sulmonensi posuit.
SCAT.—Scaptia (*tribus*).
SC. CM.—Sacratus *vel* sacralis comes.
SCD.—Secundum.
SC. D.—Senatus consulto decretum. Senatus consultus decrevit.
SC. D. M.—Sciens *vel* scientem dolo malo.
SCE. M.—Sanctæ memoriæ.
SCENOB.—Schœnobates.
S. C. ET. D. D.—Senatus consulto et Decurionum decreto.
S. C. F.—Secundi filius.
S. F. *vel* FAC. E.—Senatus consultum factum est.
S. C. F. C.—Senatus consulto faciundum curaverunt.
S. C. F. E.—Senatus consultum *vel* consulto factum est.
SCI.—Sancti.
SCIS.—Sanctis.
SCL.—Scilicet.
SC. L.—Sacri largitoris. Senatus consultum Largianum.

SC. L. CM.—Sacræ largitionis comes.
S. C. L. D.—Senatus consulto locus datus.
SCLI.—Sæculi.
SCLO.—Sæculo.
SC. M. *vel* MM.—Sanctæ *vel* sacræ memoriæ.

SCOR.................
SCOR.................
SCORV................
SCORVM............... } Sanctorum.

SC. P.—Sacri palatii.
SC. *vel* S. C. P. S.—Senatus consulto plebiscitum.
SCR.—Scriba. Scripsit.
SCR. ADF.—Scribundo adfuerunt.
SCR. A. LIB. COTIDIANIS.—Scriba a libris cotidianis.
SCRI.—Scripsit.
SCRIB. AEDIL.—Scribæ ædilitio.
SCRIB. LIB. Q.—Scriba librarius quæstorius.
SCR. I. D.—(*cum*) Scriptis infra decurialibus.
SCRIN.—Scrinium.
SCR. *vel* SCRI. SVL. P.—Scriba Sulmonensis populi.
SCR. LIBR.—Scriba librarius.
SCRP.—Scripuli.
SCR. Q.—Scriba quæstorius.
SCRVT.—Scrutarius (*servus*).
SCS.—Sanctus.
S. C. TRIB.—Senatus consulto Tribunus.
S. C. VI.—Severiana Claudia sextum (*legio*).
SD.—Sedit.
SD.—Sub die.
S. D.—Supradictus. Sacrum Diis. Salutem *vel* sententiam dedit, dicit *vel* dixit. Senatus decreto. Sibi *vel* soli dedit. Sub die.
S. D. D.—(*voto vel votum*) Soluto *vel* solvens donavit dedicavit.

S. D. L. S. D.—Sacerdos Dei Liberi, sacerdos Deæ.
S. D. M.—Sine dolo malo. Sacrum Diis Manibus.
S. D. S.—Sibi de suo. Soli *vel* Saturno Deo sacrum.
S. D. SYL.—Sententiam dedit *vel* dicit Sylla.
S. D. S. I. M.—Sacerdos Dei Solis invicti Mithræ.
S. D. V. ID. IAN.—Sub die quinto idus januarii.
SE.—Sepulcrum *vel* sepulcro.
SEC.—Secum. Secutor. Secundas (*tulit*).
SEC. H. *vel* H̄.—Secundus hæres.
SEC. H. A. G.—Secundus hæres agens gratias.
SEC. HER.—Secundus hæres.
SEC. TR.—Secutor Tribuni.
SEDAND.—Sedandæ.
SED. S. C.—Seditionis sedandæ causa.
SEG.—Segetia. Segusiavi.
SEGVS.—Segusiavi.
SEM.—Semestris (*Tribunus*).
SEMP.—Sempronius.
SEMP. AVGG.—Semper Augusti (*duo*).
SEN.—Senatus. Senior.
SEN. SEN.—Sententia Senatus.
SEP. APVL.—Septimium Apulense (*municipium*).
SEP. *vel* SEPT.—Septimius. Septimus. Septempedani. September *vel* septembris.
SEQ.—Sequanus.
SER.—Servius. Servilius. Sergius. Sertorius. Servus *vel* serva. Servitus. Servatos. Serratus (*nummus*). Sergia *vel* Servia (*tribus*).
SER. ACT.—Servus actor.
SER. AD. AGR.—Servo ad agros.
SER. AD. LYCHN.—Servus ad Lychnuchos.
SER. ARK.—Servus arcarius.
SERꟻ.—Servus (ꟻ *pro* V).
SER. F. P. N.—Servii filius, Publii nepos.
SER. F. SER. N.—Servii filius, Servii nepos.

SERG.—Sergia (*tribus*).

SER. OFF.—Servus officinarius *vel* officinatoris.

SERT.—Sertor (*prænomen*).

SER. VIC.—Servi Vicarius.

S. E. S. O.—Sibi et suis omnibus.

SESQ.—Sesquiplicarius.

SEST.—Sestius.

S. E. T. L.—Sit ei terra levis.

S. ET. L. L. P. E.—Sibi et libertis libertabus posteris ejus.

S. ET. S.—Sibi et suis.

SEV.—Severus. Sevir.

SEV. AVG.—Seviro Augustali.

SEV. AVG. ARM. PAR.—Severus Augustus Armeniacus Parthicus.

SEX. *vel* SEXT.—Sextius. Sextus, sexta *vel* sextum. Sextas (*Kalendas*).

SEX. F.—Sexti filius.

SEX. F. SEX. N.—Sextii filius, Sextii nepos.

SEX. L.—Sexti libertus.

SEX. N.—Sexti nepos.

SEX. P.—Sextus Pompejus.

SEXT.—Sextilis (*mensis*).

S. F.—Sine fraude. Sacris faciundis. Satis, sibi *vel* suis fecit.

S. F. S.—Sine fraude sua.

S. F. S. C.—Sine fraude sua capere.

S. F. S. C. L.—Sine fraude sua capere liceto.

S. G.—Sine genitalibus. Satis gestum.

SGN.—Signum.

S. H.—Signum hoc.

S. H. L.—Sibi hoc legavit.

S. H. L. R.—Sub hoc lapide requiescit.

S. H. S. Q.—Sub hoc saxo quiescit.

S. I.—Sol invictus.

S. I. C.—(*vice*) Sacra iudicans.

SIC. V.—Sicuti voluit.
S. I. D.—Spiritus in Deo.
SIF.—Sifonarius.
SIG.—Sigillum. Signum. Signifer.
SIG. F.—Signum fecit.
SIG. LIB.—Signum Liberi.
SIGN.—Signifer.
SIGN. LEG.—Signifer legionis.
SIG. PR. SA.—Signum pro salute.
SIL.—Silla. Silius.
S. I. M.—Soli invicto Mithræ.
SING.—Singularis. Singiliensis. Singulos, singula *vel* singulis.
SING. P. PR.—Singularis Præfecti Prætorio.
SING. TRIB.—Singularis Tribuni.
SING. X. II.—Singulis denarios binos.
SI. P. P. S. F.—Signum posuit pecunia sua factum.
SI. Q. H. PLANC. P. EXC. EOR. Q. S. S. S. A. D. INF. C.—Si quis hanc plancam post excessum eorum qui supra scripti sunt, alio deferet *vel* aperiens dijiciet, inferet collegio.
S. I. R.—Sacrum Junoni Reginæ. Sua impensa restituit *vel* recuperavit.
SI. V. G. V.—Si vales gaudeo. Valeo.
SL.—Silla.
S. L.—Sua laude. Sacrorum ludorum. Sacrûm ludûm. Sacrûm largitionum. Senatus legitimus. Sententia libens. Suis liberis *vel* libertis. Solvit libens.
SL. IVDIK.—Stilitibus judicandis.
S. L. M.—Solvit libens *vel* lubens merito.
S. L. M. N.—Sibi locum monumenti nuncupavit.
SLT.—Scilicet.
SM.—Submedicus.
S. M.—Sacra *vel* signata moneta. Sacrum Manibus *vel* memoriæ. Salutari magno. Sanctæ memoriæ. Secundum mancipium. Sine malo *vel* manibus. Solvit merito.
S. M. A. C.—Sit meum auxilium Christus.

S. M. A. G. S.—Sacrum memori animo gratis *vel* gratus solvit.

S. M. A. L. S.—Sacrum memori animo libens solvit.

SM. C.—Sacrarum cognitionum.

S. M. D.—Sacrum Matri Deûm.

S. M. F.—(*Genio*) Salutari municipii Ficariensis.

S. M. P. E.—Sulmo mihi patria est. Sibi monumentum publicè elegit *vel* erexit.

S. M. P. I.—Sibi monumentum poni jussit.

S. M. R.—Sospita mater *vel* magna regina.

S. M. T. S.—Sacra moneta Treviris signata.

S. M. V.—Sacra moneta Urbis.

SN.—Senatus. Sententia. Sine.

S. N. C.—Sestertios nummos centum.

SNCE.—Sancte.

SN. D.—Sine dubio.

S. N. L.—Socii nominis *vel* nostri Latini.

SN. M. Sine morte.

SN. P.—Sine periculo.

S. N. S. Q.—Si negat, sácrum quærit. Si negat sacramento *vel* sacramentum quærito.

SNT.—Senatius.

S. O.—Sine oculis *vel* occasione.

SOC.—Socius (*Sol*).

SOCIOR. VICES.—Sociorum vicesimæ.

SOD.—Sodales.

SOL.—Solva. Solvensis.

SOLO. PVB. S. P. D. D. D.—Solo publico sibi posuit dato decreto Decurionum.

SORR. NOV.—Sorrinenses Novani.

S. O. V.—Sine offensa ulla.

SP.—Sepulcrum. Sepultus. Spectatus *vel* spectavit. Spiritus. Sportula. Spurius. Stipendium. Supra.

S. P.—Sacri palatii. Sanctissimæ *vel* spectabili puellæ. Subpræfectus. Serva publica. Servus publicus. Sine *vel*

sua pecunia. Sodales posuerunt. Sua pedibus. *(ex voto)* Suscepto posuit.

S. P.—Stipendiorum.

S. P. C.—Sua pecunia constituit *vel* constituerunt. Sumptu proprio curavit.

S. P. C. S.—Sua pecunia curavit sibi. Sibi posuit cum suis.

SPD. *vel* SP. D.—Supradictus *vel* supradicti.

S. P. D.—Salutem plurimam dicit.

S. P. D. D.—Sua pecunia donum dedit. Sua pecunia donavit dedicavit *vel* donarum dedicarunt.

S. P. D. D. D.—Sua pecunia dono dedit dedicavit.

SPEC.—Speclariarius. Speculator. Spectavit.

SPEC. LEG.—Speculator Legionis.

S. P. EIVS. C. C. Q. Q.—Solo privato ejus collegium consensu Quinquennalitiorum.

SP. F.—Spectabilis femina. Spurii filius *vel* filia. Spurius filius.

S. P. F.—Sua pecunia fecit.

S. P. F. C.—Sua pecunia faciundum curavit.

SP. F. SP. N.—Spurii filius, Spurii nepos.

SPINT.—Spinther.

SPL.—Splendidus *vel* splendidissimus *(ordo)*.

SP. L.—Spurii libertus.

S. P. L.—Senatus populusque Lanuvinus.

SPL. EQ. R.—Splendidus eques Romanus. Splendidissimo equiti Romano.

SPM.—Spiritum.

SP. M.—Spurius Milius. Supra memoravit.

SP. M. C. E.—Spes mea Christus est.

S. P. MON.—Sibi posuit monumentum.

SP. N.—Spurii nepos.

SPON.—Sponsus.

SPOR.—Sportulæ *vel* sportulis.

SPORT. DEDIC.—Sportulas *(in)* dedicatione,

S. P. P.—Sumptu proprio positum. Sibi posteris posuit. Sua pecunia posuit.

S. P. P. C.—Sua pecunia ponendum curavit.

S. P. P. D. D.—Sumptu proprio positum dono dedit.

S. P. P. P.—Senatus populusque Prænestinus.

S. P. P. P. D. D.—Sua pecunia publicè posuerunt Decurionum decreto.

S. P. P. S.—Sacris publicis præsto sunt.

S. P. P. S. F.—Solo privato pecunia sua fecit.

S. P. Q.—Sibi posterisque. Senatus populusque.

S. P. Q. A.—Senatus populusque Anagninus.

S. P. Q. C.—Senatus populusque Carseolanus.

S. P. Q. F.—Senatus Populusque Ferentinus.

S. P. Q. L. *vel* LV.—Senatus populusque Lanuvinus.

S. PQ. *vel* P. Q. R.—Senatus populusque Romanus.

S. PQ. R. CL. V.—Senatus populusque Romanus clypeum vovit.

S. P. Q. S.—Sibi posterisque suis.

S. P. Q. S. C. P. S.—Sibi posterisque suis curavit pecunia sua.

S. P. Q. T.—Senatus populusque Tiburs.

S. PR.—Sine pretio. Subpræfectus.

S. $\overline{\text{PR}}$.—Subpræfecto. Sub Prætor.

S. P. R.—Sua pecunia refecerunt.

SPS.—Spiritus.

S. P. V. T. S.—Sua pecunia usus titulo suo.

SQ.—Sequitur.

SQD.—Siquidem.

S. Q. D. E. L. N. C.—Si quis dominam ejus loci non cognoverit.

S. Q. D. E. R. A. P. P. V. L. O. E. COSS. PRR. TR. PL. Q. N. S. Q. E. V. A. P. P. V. F.—Si quid de ea re ad populum plebemve latui opus est, Consules, Prætores, Tribuni Plevis, qui nunc sunt, quod eis videbitur ad populum plebemve ferant.

S. Q. S. S. E. Q. N. I. S. R. E. H. L. N. R.—Si quid sacri sancti et quod non jure sit rogatum ejus hac lege nihil rogatur.

S. R.—Sacræ remunerationes.

S. R. E. C.—Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales.

S. R. I.—Sacri Romani imperii.

S. R. L. E. E. I. C. Q. O. R. E.—Si rem lex ex ejus jussu causaque omnium rerum esto.

SS.—Sacerdotes. Sancti. Sanctissimus *vel* sanctissimis. Sanctorum. Sestertius *vel* sestertiis. Suavissimis. Suis. Sunt. Suprascriptus *vel* suprascripta.

S-S.—Sestertius.

S. S.—Sacra scrinia. Sacri scrinii. Sanctus Silvanus. Sanctissimus Senatus. Sententia Senatus. Sibi suis. Somnium *vel* somniorum somniator. Supra scriptus *vel* scriptis. Subscriptus. Suo sumptu.

S. S.—Sacri scrinii.

S'S.—Sacrilegii.

S. S. C.—Secundum suam causam.

S. S. C. E. S. D. T. V.—Secundum servitutis causam ejus servi dico tibi vindicias.

S. S. C. S. D. E. T. V.—Secundum suam causam sicuti dixi ecce tibi vindicta.

SS. D.—Statutus dies.

S. S. E.—Sive sepulcrum est.

S. S. EX. S. C.—Suprascripta sunt ex Senatus consulto.

SS. LL. MM.—Solvit libens merito.

S. S. M.—Satisdatio secundum mancipium.

S-S. N. I.—Sestertio nummo uno.

S. SOL.—Sacerdos Solis.

S. S. P.—Suis sumptibus posuit.

S. S. P. E. O. R.—Sibi suis posterisque eorum.

S. S. S.—Sancto *vel* Sanio Silvano sanito *vel* sacrum. Soli sanctissimo sacrum. Supra scripta summa *vel* scriptæ summæ. Supra scripti sunt.

S. SS. S.—Sanio *vel* Senio sanctissimo sacrum.

S. S. T. N.—Supra scripti Tuti nomine. Supra scriptorum tantum nomine.

SS. TP.—Statuta tempora.

ST.—Statio. Stadium. Statius. Sextus (*prænomen*). Sententia. Statutum. Status *vel* statuit. Stipendium *vel* stipendia. Sitibus (*pro litibus*). Sunt. *Silentii nota.*

S. T.—Secutor Tribuni. Sine testibus.

S'. T.—Sine testibus. Sine testiculis.

STA.—Scripta. Statius.

S. T. A.—Sine tutoris auctoritate.

STAT.—Statio. Stator.

STAT. SAVAR.—Stationis Savariensis.

STA. TVRICEN.—Stationis Turicensis.

STD.—Stadium.

ST. D.—Statuti dies.

ST. DD.—Stadium dedicavit.

STE., STEL. *vel* STELL.—Stellatina (*tribus*).

ST. HER.—Statio Hereditatium.

STIP.—Stipendia *vel* stipendiorum.

STIP. AN. $\overline{\text{VI}}$.—Stipendiorum annorum sex.

STIP. ARG.—Stipis argenteæ.

STLITIBVS.—*Pro* litibus.

STLITIBVS. IVD.—Litibus judicandis.

STL. IVD.—Stlitibus judicandis.

ST. MIS.—Stipendio missus.

ST. NVM. S.—Stygiis Numinibus sacrum.

ST. *vel* S. T. P.—Studium *vel* stadium posuit.

S. TR.—Secutor Tribuni.

STRA. PR.—Strator Prætoris.

STR. A. P. R.—Strator a publicis rationibus.

STRAT.—Strator.

STRR.—Stratores.

S. TS.—Statutum tempus.

ST. SN.—Statuti Senatores.

S. T. T. C.—Sit tibi testis cœlum *vel* terra cara.
S. T. T. L.—Sit tibi terra levis.
S. T. V. B. E. E. Q. V.—Si tu vales benè est, ego quidem valeo.
ST. XX. HER.—Statio vigesimæ hæreditatium.
ST. XXXV.—Stipendiorum triginta quinque.
SV.—Sui. Sive. Sumptus.
S. V.—Sacra Vrbs. Spectatus victor.
SVB. *vel* SVBVRA.—Suburana (*tribus*).
SVBHE.—Subhæres.
SVB. MAG.—Sub magisterio.
SVBOPT.—Suboptio.
SVBROG.—Subrogasset.
SVC.—Succusana (*tribus*). Succasano (*munioip*). Sucularia (*tribus*).
S. VE. C.—Senatusve consulto.
SVF.—Suffectus.
S. V. F.—Sibi vivens fecit.
S. V. G. E. V.—Si vales gaude, ego valeo.
S. VIV.—Sibi vivus.
S. V. L. D.—Sibi vivens locum dedit.
S. V. L. Q.—Sibi, uxori, liberisque.
S. V. L. Q. V. V. B. E. E. E. Q. V.—Si vos liberique vestri valetis benè est, ego exercitusque valemus.
SVM.—Summanus.
SVM. MAG.—Summus magister.
SVM. SVM.—Summa summarum.
SVMPT.—Sumptuarias.
SVO. S.—Suo sumptu.
S. V. P.—Sibi vivus posuit.
SVP. CVR.—Supremæ curiæ.
SVPER.—Superstites.
S. V. P. HAC. F.—Sponsione utriusque partis hac facta.
S. V. P. HAEC. P.—Sponsione utriusque partis hæc pacta.
S. V. Q.—Sine ulla querela.

S. VR.—Sine virtutibus.

SVRVM.—Suorum.

SVSC.—Suscepto (*voto*).

SVSC. EX. V. *vel* VIS.—Susceptum ex visu.

S. V. S. L. M.—Susceptum votum solvit libens merito.

SVST. MAN. IRAT. H.—Sustulerit, Manes iratos habeat.

S. V. T. L.—Sit vobis terra levis.

S. V. T. L. H. F. C.—Sit vobis terra levis, hæredes faciundum curarunt.

S. XP.—Sacrum Christo.

S. X. P. Q. R.—Salva Christe populum quem redemisti.

SYL.—Sylvius. Sylla.

T.

T.—Tantum *vel* tanta. Talis. Taurus (*prænomen*). Tempus. Terra. Testis. Testamentum. Ter. Tergo. Tibi. Titulus *vel* titulum. Titus. Titius. Triarii. Tribunus. Tullius. Turma. Tunc. Tutela. Tutor. Tutus. Mille.

TA.—Taurum.

T. A.—Titus Annius. Tutore actore. Tutoris actoris *vel* auctoritate. Taurum album.

TAB. *vel* TABVL.—Tabulæ *vel* tabulas. Tabularios. Tabulatio.

TAB. F.—Tabularius Fisci.

TAB. *vel* TABVL. P. H. C.—Tabularius provinciæ Hispaniæ Citerioris.

TAB. P. R. N.—Tabularius publicus regni Norici.

TABVLAR.—Tabulariis.

TAB. $\overline{XX}$.—Tabularius Vicesimæ.

TAM.—Tamen.
TAR.—Tarquinius.
T. AVG.—Tutelæ Augustæ.
TAVR.—Tauria *(tribu)*. Taurinensis. Taurobolium.
TB.—Tiberius. Tibi. Tribunus.
T. B.—Tempus bonum *vel* bonorum.
TB. CL.—Tiberius Claudius.
TB. CS.—Tiberius Cæsar.
TB. D. F. M. AD. *vel* ADP.—Tibi dulci *vel* dulcissimo filio meo adoptato.
TB. R.—Tiberis Romæ.
TB. T.—Tibi tantum.
$\overline{\text{TC}}$.—Tunc.
T. C.—Testamento cavetur, constituit *vel* curavit. Titulum curavit. Testamenti causa.
TE.—Et *(ex literis ligatis)*.
TEM. *vel* TEMP.—Templum.
TER.—Tercenarius. Terminalia. Terentina *(tribus)*. Tertias *(tulit)*. Terentius. Terminus. Tertium *vel* tertia.
TERENT.—Terentina *(tribu)*.
TERM. C.—Terminandum curaverunt.
TERM. D. D.—Terminum dedicavit *vel* dedicante.
TERN.—Ternos.
TERR.—Territorium.
TER. QVINQ.—Tertium quinquennalis.
TERT.—Tertium.
TES.—Testamento. Tesserarius.
TESS.—Tesserarius.
TEST.—Testamentum.
TESTAM. REL.—Testamento reliquit.
TEST. LEG.—Testamento legavit.
T. F.—Titus Flavius. Titi *vel* tibi filius. Testamenti formula. Testamento fecit. Titulum fecit.
T. F. C.—Titulum faciendum curavit.
T. F. I.—Titulum fieri jussit. Testamento fieri jussit.

T. F. I. EX. V. H.—Testamento *vel* titulum fieri jussit ex voluntate hæredis.

T. FI. H. F. C.—Testamento *vel* titulum fieri hæredes fideliter curarunt.

T. F. I. H. F. C.—Testamento fieri jussit, hæredes faciundum curaverunt.

T. FL. *vel* F. L.—Titus Flavius *vel* Florus.

T. F. L. *vel* M.—Testamento fieri legavit *vel* mandavit.

T. F. L. N.—Titi filius, Lucii nepos.

T. F. S. I.—Testamento fieri sibi jussit.

T. F. T. N.—Titi filius, Titi nepos.

TH.—Mors. Mortuus.

THR.—Thræx *vel* threx.

T. H. R.—Testamento hæredem reliquit.

TI. *vel* TIB.—Tiberius.

TIB. C.—Tiberius Cæsar.

TIB. D. F. M.—Tibi dulci filio meo.

T. I. C. L. I.—Tumulo isto cinerem locare jussit.

TI. F.—Tiberii filius.

TI. F. TI. N.—Tiberii filius, Tiberii nepos.

TI. L.—Tiberii libertus.

TI. N.—Tiberii nepos.

TIR.—Tiro.

TIT.—Titulo.

TIT. FF.—Titulum fecerunt.

TIT. P.—Titulum posuit.

TIT. PP.—Titulum posuerunt.

T. K.—Tabularius kastrensis.

T. L.—Titus Livius. Titi libertus *vel* liberta.

T. LEG. III.—Tribunus Legionis tertiæ.

TM.—Testamentum. Tantum. Testimonium. Tamen Terminus. Turmæ. Thermæ. Tuam.

T. M.—Titulum monumenti. Testamento mandavit.

TM. P.—Terminus positus.

T. M. Q. F. E. REV.—Tene me quia fugio, et revoca.

T. N.—Titi nepos.
T. N. L.—Tu nos libera.
TOL. D.—Tolosa *vel* Tolosensis domo.
TOL. G.—Toletanus genere. Tolosa Galliæ.
TON.—Tonsor.
TOP.—Topiarius.
TP.—Tempus *vel* tempore.
T. P.—Tribunicia potestate. Testamento, titulum *vel* terminum posuit *vel* posuerunt. Titus Publius *vel* Patronus.
TPA.—Tempora.
TP. B.—Tempus bonum *vel* bonorum.
T. P. C.—Testamento poni curavit.
T. P. I.—Testamento *vel* titulum poni jussit.
T. P. I. EX. ARG. P. C.—Testamento poni jussit ex argenti pondo centum.
TP. M.—Tempus malum.
T. P. Q. VRB.—Tantam pecuniam Quæstor Urbanus.
TPR. I. A. V. P. V. D.—Tempore judicem arbitrumve postulo uti des.
TR.—Trebius. Tribunus. Triplaris. Trierarchus. Trajectus. Translatus.
TR̄.—Trierarchus.
TR. AE. *vel* AER.—Tribunus *vel* tribuni ærarii.
TRAI.—Trajanus.
TRANS. AM.—Trans amnem.
TRANS. P. A.—Trans Padum amnem.
TRANS. PAD. *vel* TRANSPAD.—Trans Padum *vel* Transpadana.
TR. AVGG.—Tricliniarcha Augustorum.
TR. CAP.—Triumvirii *vel* Tribuni capitales.
TR. CEL.—Tribunus *vel* Tribuni celerum *vel* Celtium.
TREB.—Trebius.
TRES. PR.—Tres provinciæ.

T. R. E. S. P. R.—Terra regesta ex sua pecunia restituit *vel* restituerunt.

TR. FOR.—Trajana Fortis (*legio*).

TRI.—Tribunus.

TRIB. LATICL.—Tribuno laticlavi.

TRIB. PAL.—Tribus Palatina.

TRIB. POT.—Tribunicia potestate.

TRIB. SVCC.—Tribus Succusana.

TRIB. TAVR.—Tribus (*diebus*) Taurobolium.

TRIF.—Triumphator.

TRIVMP.—Triumphus (*trieris*). Triumphalis.

TR. LAT.—Tribunus laticlavius.

TR. LEG. II.—Tribunus legionis secundæ.

TR. M. *vel* MIL.—Tribunus militum *vel* militaris.

TR. MIL. A. P.—Tribunus militum a populo.

TR. MON.—Triumviri monetales.

TRM. P. P. P.—Trium Publiorum.

TRO., TROM. *vel* TROMENT.—Tromentina (*tribus*).

TR. P.—Tribunicia potestate. Tribunus plebis. Treveris percusa.

TR. PL.—Tribunus plebis.

TR. PL. DES.—Tribuni plebis designati.

T. R. P. D. S. T. T. L.—Te rogo, præteriens, dicas, sit tibi terra levis.

TR. POT.—Tribunicia potestate.

TRQ.—Torques.

T. R. Q. L. D. S. T. T. L.—Te rogo, qui legis, dicas, sit tibi terra levis.

T. R. T. A.—Tua res tibi agito.

T. R. T. H.—Tuas res tibi habeto.

TRV. *vel* TR. V. CAP.—Triumviri *vel* Treviri capitales.

TRV. *vel* TR. V. MON.—Triumviri monetales.

T. SC. EX. VII. EIVS. B. M. P.—Testamento scripti ex septunce ejus bonorum monumentum posuere.

T. S. F. I.—Testamento suo *vel* sibi fieri jussit.

TT.—Titulus. Testamentum.
TT. CL.—Titus Claudius.
TT. E.—Testes estote.
T. T. F. V.—Testamento titulum fieri voluit *vel* fecit vivens.
T. T. L. S.—Tibi terra levis sit.
TTM.—Testamentum. Titulum.
TTO.—Testamento.
TT. QTS.—Titus Quintus.
T. V.—Testamento vovit. Titulo usus *vel* usi. Tu vale.
TVB.—Tubicen. Tubilustrium.
TVBIL.—Tubilustrium.
TVB. SACR. PR.—Tubicen sacrorum populi Romani.
TVL.—Tulius. Tutela. Tullus (*prænomen*).
TVL. H.—Tullus Hostilius.
TVM.—Tumulus.
TVR.—Turma.
V/.—Turma. Turmarius.
TVT.—Tutela.

V.

V.—Valens (*legio*). Valerius. Valeo *vel* vale. Verna. Versus. Vester *vel* vestra. Ventre. Vestem. Vesta. Veteranus. Væ. Vir. Victor *vel* victus. Victoriatus (*nummus*). Vicus. Videlicet. Vidua. Vitellius. Virgo. Vita. Vicit. Vivens, vivus *vel* viva. Vibius. Vivit, vivas, vixit *vel* vixisti. Volero *vel* Volera. Vobis. Voluit. Vovit. Urbs. Vopiscus. Votum. Votivus. Volusus. Ut. Uxor. Quinque, quinto *vel* quintum. Viarum. Venemerenti (V *pro* B).

V̄.—Quinqueremis.
VA.—Valerius.

V. A.—Veterano adsignatum. Vices agens. Vixit annis. Votum animo

V. AED.—Viro Ædilitio.

V. AET.—Virtus æterna.

V. A. F.—Vivus aram fecit.

V. A. I. D.—Vivus aram jussus dedit.

V. A. III. M. XI. D. XV.—Vixit annis tribus, mensibus undecim, diebus quindecim.

VAL.—Valerius *vel* Valeria. Valerianus. Valetudinarius (*novemvir*).

V. A. L.—Vixit annos quinquaginta.

VAL. BYZAC.—Valeriæ Byzacenæ.

VAL. CS.—Valerius Cæsar.

VALEV̄.—Valetudo.

VALE. V.—Vale vale *vel* viator.

V. A. M. D. H. S.—Vixit annos, menses, dies, horas, scrupulos.

VARC.—Varcianorum.

VAT.—Vates *vel* vatum.

V. A. V.—Vixit annos quinque.

V. A. XI.—Vixit annis undecim.

V. A. XII. M. II. D. III. H. V.—Vixit annis duodecim, mensibus duobus, diebus tribus, horis quinque.

V. B.—Vir bonus *vel* benemerens.

V. B. A.—Viri boni arbitratu.

VBC.—Vobiscum.

V. B. F.—Vir bonæ fidei.

VC.—Vicarius cornicularii. Vir clarissimus. Unctor.

V̄C̄.—Vir clarissimus.

V. C.—Vale eonjux. Vir clarissimus *vel* consularis. Viri clarissimi. Vivus *vel* vivens curavit. Quinti Consulis.

V. C. ET. S.—Vir clarissimus et spectabilis.

V. CONS.—Vir consularis.

VCP.—Voti compos posuit.

V. C. P. T.—Vir consularis provinciæ Tarraconensis.

V. C. P. V.—Vir clarissimus Præfectus Urbis.
V. C. R.—Voluntarii cives Romani.
VC. S. I.—Vice sacra judicans.
V. CVR.—Viarum curandarum. Votum curavit.
V. D.—Vir doctus *vel* devotus. Valentibus Diis. Votum *vel* vivus dedit *vel* dedicavit.
V. D. A.—Vale dulcis amica *vel* amice. Vale dulcis anima.
V. D. D.—Voto dedicatum.
V. DICT.—Vir dictatorius.
V. D. I. M. VI.—Vixit diem unum, menses sex.
VDL.—Videlicet.
V. D. M. I. AE.—Verbum Domini manet in æternum.
V. D. N. V.—Vale Deus nostræ urbis.
V. D. P. R. L. P.—Vt, ubi *vel* unde de plano rectè legi possit.
V. D. P. S.—Vivens dedit proprio sumptu. Vivens de pecunia sua.
VDSS.—Viducassium.
VE.—Vestamen. Veteranus. Vir egregius.
V. E.—Verum etiam. Vir egregius *vel* excellens. Visum est. Votum ejus.
VECT. FERR.—Vectigal ferrarium.
V. E. D. F.—Vir egregius, Decimi filius.
V. E. D. N. M. Q. E.—Vir egregius, devotus numini majestatique ejus.
VEIEN.—Veientina (*tribu*).
VEL.—Velites. Velina (*tribus*). Vellavi.
VELAR.—Velarius.
V. E. L. R.—Vidua et liberi relicti.
VENTIDI.—Ventidius.
VE. P. P.—Vestamen perpetuus.
VER.—Verona. Verna.
VERC.—Vercellæ.
VER. EX. DISP.—Verna ex dispensatore.
VES. AVG. PP.—Vestamen Augusti perpetuus.

VESP.—Vespasianus.

VEST.—Vestalis *vel* Vestalia.

VEST. NP. PR.—Vestæ, nefas Prætori.

VET.—Veteranus. Veturia (*tribus*).

V. ET.—Verum etiam.

VET. AVG.—Veteranus Augusti.

VET. LEG.—Veteranus Legionis.

VET. PAR.—Veteres Parentini.

VET. SPECVL.—Veterani speculatores.

VEX. *vel* VEXIL.—Vexillarius. Vexillatio.

V. F.—Valde *vel* vale feliciter. Verba fecit *vel* fecerunt. Vir fidelissimus *vel* fortis. Visum fuerit. Vivus, viva *vel* vivens fecit. Voluit *vel* voluerunt fieri. Votum fecit. Usus fructus.

V. F. C.—Viam faciundam curavit. Victoriæ felicitatis Cæsaris.

V. FF.—Viventes fecerunt.

V. F. F.—Vivus fieri fecit.

V. FI.—Valerii filius.

V. F. N. M. N. S.—Vivens fecit novum monumentum nomine suo.

V. FORT.—Vir fortissimus.

V. F. Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C.—Verba fecerunt. Quid de ea re fieri placeret, de ea re ita censuerunt.

V. FR.—Usus fructus. Vir fortis.

V. F. S. E. *vel* ET. S.—Vivens *vel* vivus fecit sibi et suis.

VG.—Virgo *vel* Virginis.

V. G.—Verbi gratia.

VGO.—Virgo.

V. H.—Vir honestus.

V. H. II. V.—Vos habetis judices vestros.

VI.—Sex. Sextus (*prœnomen*). Vibius. Vivus. Vixit.

V. I.—Vir illustris *vel* justus.

V. I. AET.—Vive in æternum vel in æterno.

VIAT.—Viator.

VIB.—Vibius.

VIC.—Vicani. Vicarius. Victimarius. Victor. Victores. Victoria. Victrix. Vicit. Nonaginta quatuor.

VIC. AVG.—Victoria Augusta *vel* Augusti.

VICC. *vel* VICT.—Victores.

VIC. CR.—Victrix civium Romanorum (*ala*).

VICE. S. I. C.—Vice sacra judex cognitionum.

VICE. XX. ET. XXXX.—Vice (*Procuratoris*) Vicesimæ et Quadragesimæ. Vicesimarii et Quadragesimarii.

VICI. (I *pro* E). M.—Vice magister.

VIC. SAC. IVD.—Vice sacra judicans.

VICT. CAESAR.—Victoriæ Cæsaris.

VID.—Vidua.

V. I. *vel* ID. FEB.—Quinto idus februarii.

VI. F.—Sextum Fidelis.

VIG.—Vigiles *vel* Vigilum (*cohors*).

VI. G.—Verbi gratia.

VI. ID. SEP.—Sexto idus septembris.

$\overline{\text{VIII}}$. VIR.—Octovir.

$\overline{\text{VII}}$. VIR.—Septemviri.

VII. *vel* $\overline{\text{VII}}$. VIR. EPVL.—Septemvir Epulonum.

VIL.—Villicus.

VIL. AB. ALIM.—Villici ab alimentis.

VIN.—Vinalia.

VIN. F. P.—Vinalia, fas Prætori.

V. INL.—Vir inlustris (*illustris*).

VI. P.—Sextum Pia.

VIR.—Virgilius. Virgo. Virtus *vel* virtutes.

VI. R.—Sexies Romæ.

VIRB.—Virbialis.

VIR. DIANAE.—Virgini Dianæ.

VIR. SBL.—Vir spectabilis.

VIR. V. *vel* VE.—Virgo Vestalis.

$\overline{\text{VI}}$. S.—Sex semis.

VIVIR.—Sextumvir.

VI. *vel* $\overline{VI}$. VIR.—Sevir *vel* Sexvir. Sextum vir *vel* viri.
$\overline{VI}$. VIRAL.—Seviralium (*ordo*).
$\overline{VI}$. VIR. AVG.—Sexvir Augustalis.
VI VIRI.—Seviri.
VIX.—Vixit.
VIX. A. FE. C.—Vixit annos fermè centum.
VIX. AN. IV. M. X.—Vixit annos quatuor, menses decem.
VIX. AN. *vel* ANN. III. MENS. XI. DIEB. XV.—Vixit annis tribus, mensibus undecim, diebus quindecim.
V. K.—Vivas karissima *vel* karissime.
VL.—Ulla (*querela*).
V. L. *vel* $\overline{V}$. $\overline{L}$.—Vivus legavit.
V. L. A. S.—Votum libens animo solvit.
V. LOC. F.—Vivus locum fecit.
V. L. P.—Votum *vel* voto libens posuit.
VLP. DOM.—Ulpius Domitius.
V. L. P. M.—Votum *vel* voto libens posuit merito.
V. L. S.—Votum libens *vel* lubens solvit.
V. L. S. *vel* SOL. M.—(*ex*) Voto *vel* votum libens solvit merito.
VL. V. GE.—Ulpia quinta Gemina (*cohors*).
V. M.—Vicani Minnodunenses. Vir magnificus. Vis major vel maxima. Vivens mandavit. Volens merito.
V. M. M.—Votum merito Minervæ *vel* magnæ Matri.
V. M. S.—Voto merito suscepto. Votum merito solvit.
V. MVN.—Vias munivit.
V. N.—Urbs nostra. Quinto nonas.
VNANI.—Unanimes.
VNC. *vel* VNCT.—Unctor.
VND.—Undecima.
VN. H. COND.—Unicum hic condidit.
VNIQ.—Unicuique.
V. NON.—Quinto nonas.
VO.—Voconius. Voleto. Volusus. Votinia (*tribu*).
V. O.—Vir optimus.

VO. DE.—Vota decennalia.

VOL.—Volcanalia. Volesus. Voltinia *(tribus)*. Volusus. Voluntarii.

VOLC.—Volcanalia.

VOLER.—Volerus (*prœnomen*).

VOL. F.—Volusi filius.

VOL. N.—Volusi nepos.

VOLT.—Volturnalia. Voltinia *(tribus)*.

VOP.—Vopiscus.

V. OP.—Vir optimus.

VOT.—Votiva. Votinia *vel* Voturia *(tribus)*.

VOT. E.—Voti ergo.

VOT. E. CVR.—Voti eorum curator.

VOTIS. XX. *vel* XXX.—Votis vicennalibus *vel* tricennalibus.

VOT. P. SVSC. PRO. SAL. ET. RED. I. O. M. SACR.—Voto publicè cuscepto pro salute et reditu Iovi Optimo Maximo Sacrum.

VOT. QQ. MVLT. X.—Votis quinquennalibus, multis decennalibus.

VOT. V.—Votis quinquennalibus.

VOT. VOV.—Votum vovit.

V. P.—Vicarius Præfecti. Votum posuit. Vivus *vel* vivens posuit. Urbis Præfectus. Utriusque Pannoniæ. Vir probus, prudens, perfectissimus, patricius *vel* primarius.

V. P̄.—Vir perfectissimus.

V. P. A. V. P.—Vir perfectissimus agens vicem Præsidis.

V. POS.—Vivus posuit.

V. P. P. P.—Vir perfectissimus præpositus.

V. P. P. P. H.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Hispaniæ.

V. P. P. P. MAVR. SITIF.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Mauritaniæ Sitifensis.

V. P. P. P. M. C.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Mauritaniæ Cæsariensis.

....

V. P. P. P. N.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Numidiæ.

V. P. P. P. P. SVPER.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Pannoniæ Superioris.

V. P. P. P. N. MT.—Vir perfectissimus Præses provinciæ Norici mediterranei.

V. P. P. P. P. P. SVPER.—Vir perfectissimus præpositus provinciæ Pannoniæ Superioris.

V. P. P. PR.—Vir perfectissimus pater patrum.

V. P. P. S.—Vir perfectissimus Præses Samnii.

V. P. P. PR.—Vir perfectissimus pater patrum.

V. PR. *vel* PRAE.—Vir prætorius.

V. P. R.—Vota pro reditu. Veteri possessori redditum.

V. P. RAT. S. R.—Vir perfectissimus rationalis sacrarum remunerationum.

V. PR. Q.—Vir prætorius quæstorius.

VPS.—Vespasianus.

V. P. S.—Vir prudens *vel* perfectus sacer.

V. Q.—Vir quæstorius.

V. Q. A. L. K. S.—Viginti quinque asses legitimè condemnati sunt.

V. Q. F.—Valeat qui fecit.

V. Q. R. F. E. V.—Uti quod rectè factum esse volet.

V. Q. R. F. E. V. IDQ. EOS. IIVIR. S. F. S. F. L.—Uti quod rectè factum esse volet, idque eos duumviros sine fraude sua facere liceto.

V. QVAEST.—Vir quæstorius.

VR.—Urbanus.

VR. *vel* VRB.—Urbs, urbis *vel* urbe. Urbanus. Urbicus.

V. R.—Urbs Roma.

VRB. C.—Urbis conditæ.

VRBISAL.—Urbisalia.

VRB. R.—Urbs Romæ.

VRB. SAL.—Urbs Salvia.

VR. CC.—Vir clarissimus.

V. R. L. *vel* LI. M.—Votum retulit libens merito.

VRS.—Urbs. Urbanus.

VR. S.—Vir sanctus.

VRVINAT (V *pro* B). MAT.—Urbinates Mataurenses.

V. S.—Vale, salve. Veteris sodalitii. Vice sacra. Vir sanctus, sacer *vel* spectabilis. Vivens statuit. Voto suscepto *vel* solemni. Votum solvit. Vxor sanctissima.

V. S. A. L.—Votum solvit animo libente.

V. S. A. L. P.—Voto suscepto animo libens *vel* lubens posuit.

V. S. C.—Voto suscepto curavit. Voti sui compos *vel* compotes.

VS. CS.—Vespasianus Cæsar.

V. S. D. D.—Voto soluto dono dedit. Votum solventes donarunt dedicarunt. Voto suscepto donum dedit.

V. S. E.—Vivus sibi erexit.

V. S. F.—Universi sic fecerunt. Vivus sibi fecit. Voto suscepto fecerunt.

V. S. I. *vel* IC.—Vice sacra judicans.

V. S. I. F.—Voto suscepto jussit fieri.

VS. IP.—Vespasianus Imperator.

V. S. L.—Votum solvit libens.

V. S. L. A.—Votum solvit libens animo.

V. S. L. D. B. P.—Voto suscepto libens Deæ bonæ posuit *vel* dedit bono publico.

V. S. L. D. D. D.—Viva sibi locum duarum dedit, donavit.

V. S. L. F.—Vivens sibi locum fecit.

VSLM. *vel* V. S. L. M.—Voto suscepto libens merito. Vivens sibi locum monumenti *vel* monumento. Voto soluto libero munere. Vivus *vel* vivens sibi legavit monumentum. Votum solvit libens *vel* lubens merito. Voto solemni *vel* votum solvo libero munere.

VSLLM. *vel* V. S. L. L. M.—Votum solvunt libentes merito. Vivens sibi legavit locum monumento.

V. S. L. P.—Voto suscepto libens posuit.

V9. MVN.—Vias munivit.

V. S. P.—Vivens sibi posuit. Vivi sibi posuerunt.

V. S. P. L. L. M.—Voto suscepto posuit lætus libens merito.

V. S. S.—Vivens sibi *vel* suis statuit. Votum sacrum *vel* susceptum solvit.

V. S. S. L. M.—Votum susceptum solvit libens merito.

V. S. S. L. S. D. EX. PRIM.—Votum susceptum solvit libens sacerdos Deæ ex primis.

V. S. T.—Voto suscepto tulit.

V. SVP.—Vale superstes.

V̄.—Vt.

VT.—Vixit.

V̄T̄.—Veto.

V. T.—Vita tibi.

V. T. F. I.—Usus titulo *vel* vivens titulum fieri jussit.

V. Q. R. F. E. V. S. D. M.—Vti quod rectè factum esse volet sinè dolo malo.

VTRI.—Vtricularii.

V. TRIVMPH.—Vir triumphalis.

VV.—Veluti. Venerunt. Vestales. Virgines. Viri *vel* viris.

V. V.—Quinque vir. Valens *vel* Valeria victrix *(legio)*. Vestalis valens. Virgo Vestalis *vel* victrix. Vina Venus. Ulpia victrix *(legio)*. Votum vovit *vel* voverunt. Uti voverant.

VV. CC. *vel* V. V. C. C.—Viri clarissimi *vel* virorum clarissimorum.

VV. CCSS. CNS.—Viri clarissimi Consules.

V. V. E.—Vestri visum erit.

VV. F.—Vive felix.

V. V. F.—Vivis vivens fecit. Ut voverat fecit.

V. V. L.—Virginum Vestalium libertus *vel* liberta.

V. VL. COR.—Victori, Ultori, Coruscatori.
V. V. M.—Virgo Vestalis maxima.
V. V. MAX.—Virgini Vestali maximæ.
V. V. P. P.—Viri perfectissimi.
V. VRB.—Vir Urbanus.
V. V. S. A.—Ulpia victrix Severiana Alexandrina (*legio*).
VV. SS. F. *vel* V. V. S. S. F.—Vivi sibi fecerunt. Vivis supra scriptis fecit.
V. V. V.—Viros vestræ Vrbis. Vale, vale, vale.
VX.—Uxor.
VX. B. M. F. H. S. E. S. T. T. L.—Uxor benè merenti fecit, hic situs est, sit tibi terra levis.
VXO. C. L. B. P.—Uxori carissimæ locus benè positus *vel* conjux lugens bustum posuit.
VXO. D.—Uxorem ducit.

X.

X.—Xinodus. Denarius *vel* denarii. Decem, decimus *vel* decimùm. Christus.
✕. *vel* ⁘✕.—Denarius.
✳.—Xidus.
☧. A.—Christus alpha.
☧. AE. D.—Christus æternus Deus.
XAN.—Xantius.
XANNALIB. *vel* X. ANNALIB.—Decennalibus.
X. D.—Decies dedit.
☧. D.—Christus dominus.
X. DIBSS.—Decem diebus.

X. E. *vel* ER.—Decimæ erogator.

XI.—Christi.

☧. I. AE.—Christus in æternum.

X. IIII. K. F.—Decimo quarto kalendas februarii.

☧. I. M.—Christus judicavit mundum.

XL. G.—Quadragesimæ Galliarum.

XO. *vel* $\overline{\text{XO}}$.—Christo.

XP.—Christus.

X. P.—Decem pondo *vel* pondera.

$\overline{\text{X}}$. P.—Decem pedes.

$\overline{\text{XPC}}$. (C *pro* S).—Christus.

XPI. *vel* $\overline{\text{XPI}}$.—Christi.

$\overline{\text{XPI}}$. $\overline{\text{IHV}}$.—Christi Jesu.

XPO.—Christo.

☧. P. D. N. G. V.—Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ.

X. PSS.—Decem pasuum.

☧. *vel* XP. V. I. P.—Christus venit in pace.

☧. *vel* XP. V. XXXIII. A.—Christus vixit triginta tribus annis.

☧. R.—Christus rex, regnat *vel* redemptor.

XRI.—Christi.

XS.—Christus.

X. S.—Decem semis.

$\overline{\text{XTO}}$.—Christo.

☧. V. F.—Christus Virginis filius.

X. V. *vel* VIR.—Decem vir *vel* viri.

XVIR. A. D. A.—Decemvir agris dandis assignandis.

X. VIR. AGR. DAND. ADTR. IVD.—Decemvir agris dandis attribuendis judicandis.

XV. P. P.—Quindecim populorum.

XV. VIR.—Quindecemvir. Quindecemviralis.

XV. VIR. S. F. *vel* SAC. FAC.—Quindecemvir sacris faciendis *vel* faciundis,

$\overline{\text{XX}}$.—Vigesima.

XX. ANNALIB.—Vicennalibus *(votis)*.
XX.HER. *vel* HERED.—Vigesima hæreditatum.
XX. LIB.—Vigesima libertatis.
XX. LIB. REG.—Vicesimæ libertatis Regionis.
XX. PR.—Vigesima prætermissa.
XXX. P. I. *vel* IN. F.—Triginta pedes in fronte.
XXX. S. S.—Trigesimo stipendio sepultus.
XXXX. GALLI.—Quadragesima Galliarum.

Y.

¥. *vel* Y.—Pro υ græco.

Z.

Z.—Zezes (*vivas*). Zesu (*Jesus*).
ZE.—Zephiriensium.
ZEN.—Zenobius.

Notæ numerales

	Cardinales	Ordinales
I	Unus	Primus.
II	Duo	Secundus.
III	Tres	Tertius.
IV. *vel* IIII	Quatuor	Quartus.
V	Quinque	Quintus.
VI	Sex	Sextus.
VII	Septem	Septimus.
VIII	Octo	Octavus.
IX. *vel* VIIII	Novem	Nonus.
X	Decem	Decimus.
XI	Undecim	Undecimus.
XII	Duodecim	Duodecimus.
XIII	Tredecim	Tertius decimus.
XIV	Quatuordecim	Quartus decimus.
XV	Quindecim	Quintus decimus.
XVI	Sexdecim	Sextus decimus.
XVII	Septemdecim	Septimus decimus
XVIII	Octo decim *vel* duodeviginti	Octavus decimus *vel* duodevigesimus.
XIX	Novemdecim	Nonus decimus *vel* undevigesimus.
XX. *vel* X̿	Viginti	Vigesimus *vel* vicesimus.
XXI	Unus et viginti	Vigesimus primus
XXII	Duo et viginti	Vigesimus secundus.

XXIII...........	Tres et viginti..	Vigesimus tertius.
XXIV..............	Quatuor et viginti.........	Vigesimus quartus
XXV...............	Quinque et viginti	Vigesimus quintus
XXVI............	Sex et viginti...	Vigesimus sextus.
XXVII............	Septem et viginti.	Vigesimus septimus.
XXVIII............	Octo et viginti *vel* duodetriginta...	Vigesimus octavus *vel* duodetrigesimus.
XXIX.............	Novem et viginti *vel* undetriginta.	Vigesimus nonus *vel* undetrigesimus.
XXX..............	Triginta.......	Trigesimus *vel* tricesimus.
XL., X. *vel* X......	Quadraginta....	Quadragesimus.
L. *vel* L...........	Quinquaginta...	Quinquagesimus.
LX...............	Sexaginta......	Sexagesimus.
LXX..............	Septuaginta	Septuagesimus.
LXXX............	Octoginta......	Octogesimus.
LXXX. S..........	Octoginta *semis*.	Octogesimus *semis*
XC. *vel* LXXXX.....	Nonaginta......	Nonagesimus ...
C.................	Centum........	Centesimus.....
CL...............	Centum et quinquaginta......	Centesimus et quinquagesimus.
CC................	Ducenti........	Ducentesimus.
CCC..............	Trecenti *vel* tercenti.........	Trecentesimus.
CCCC. *vel* CD.......	Quadringenti...	Quadringentesimus.
CCCCC *vel* D.......	Quingenti......	Quingentesimus.
DC...............	Sexcenti.......	Sexcentesimus.

DCC.............	Septingenti.....	Septingentesimus
DCCC.............	Octingenti......	Octingentesimus.
DCCCC. *vel* CM.....	Nongenti......	Nongentesimus.
Ī., M., ∞ *vel* CIↃ...	Mille..........	Millesimus.
ĪĪ. *vel* CXↃ.CXↃ....	Duo millia.....	Bis millesimus.
ĪĪĪ...............	Tria millia.....	Ter millesimus.
V̄., QↃ. *vel* IↃↃ.....	Quinque millia..	Quinque millesimus.
X̄, CCIↃↃ· *vel* X̄.CCIↃↃ·	Decem millia...	Decies millesimus
CCIↃↃ· CCIↃↃ......	Viginti millia....	Vicies millesimus.
IↃↃↃ· *vel* L̄·IↃↃↃ...	Quinquaginta millia..........	Quinquagies millesimus.
C̄.,CCCIↃↃↃ· *vel* [symbol].	Centum millia...	Centies millesimus.
CQↃ· *vel* IↃↃↃↃ.....	Quingenta millia.	Quingenties millesimus.
M̄.,CMↃ. *vel* CXↃ...	Mille millia....	Millies millesimus.

Ponderum notæ

S. S. *vel* [symbol]........	Semis.
L., [symbol] *vel* [symbol].......	As *(Nummus libralis)*.
[symbol]..............	Dipondius *(Nummus libralis)*.
HS., LLS *vel* ~~LL~~S..	Sestertius (*Nummus duarum semis librarum*)
[symbol]..............	Denarius (*Decem librarum nummus*).

CALENDARIO ROMANO

Januarius.

DIES			
1....	Calendis..................		Januarii.
2....	IV.........	Nonas......	Januarii.
3....	III.........	Nonas......	Januarii.
4....	Pridie......	Nonas......	Januarii.
5....	Nonis.....................		Januarii.
6....	VIII........	Idus........	Januarii.
7....	VII........	Idus........	Januarii.
8....	VI.........	Idus........	Januarii.
9....	V.........	Idus........	Januarii.
10....	IV.........	Idus........	Januarii.
11....	III.........	Idus........	Januarii.
12....	Pridie......	Idus........	Januarii.
13....	Idibus..................		Januarii.
14....	XIX........	Calendas....	Februarii.
15....	XVIII......	Calendas....	Februarii.
16....	XVII.......	Calendas....	Februarii.
17....	XVI.......	Calendas....	Februarii.
18....	XV........	Calendas....	Februarii.
19....	XIV........	Calendas....	Februarii.
20....	XIII.......	Calendas....	Februarii.
21....	XII........	Calendas....	Februarii.
22....	XI.........	Calendas....	Februarii.
23....	X..........	Calendas....	Februarii.
24....	IX.........	Calendas....	Februarii.
25....	VIII........	Calendas....	Februarii.
26....	VII........	Calendas....	Februarii.
27....	VI.........	Calendas....	Februarii.
28....	V..........	Calendas....	Februarii.
29....	IV.........	Calendas....	Februarii.
30....	III.........	Calendas....	Februarii.
31...	Pridie......	Calendas....	Februarii.

Februarius communis.

Dies			
1	Calendis		Februarii.
2	IV	Nonas	Februarii.
3	III	Nonas	Februarii.
4	Pridie	Nonas	Februarii.
5	Nonis		Februarii.
6	VIII	Idus	Februarii.
7	VII	Idus	Februarii.
8	VI	Idus	Februarii.
9	V	Idus	Februarii.
10	IV	Idus	Februarii.
11	III	Idus	Februarii.
12	Pridie	Idus	Februarii.
13	Idibus		Februarii.
14	XVI	Calendas	Martii.
15	XV	Calendas	Martii.
16	XIV	Calendas	Martii.
17	XIII	Calendas	Martii.
18	XII	Calendas	Martii.
19	XI	Calendas	Martii.
20	X	Calendas	Martii.
21	IX	Calendas	Martii.
22	VIII	Calendas	Martii.
23	VII	Calendas	Martii.
24	VI	Calendas	Martii.
25	V	Calendas	Martii.
26	IV	Calendas	Martii.
27	III	Calendas	Martii.
28	Pridie	Calendas	Martii.

Februarius anni bissextilis.

Dies			
24	VI	Calendas	Martii.
25	VI	Calendas	Martii.
26	V	Calendas	Martii.
27	IV	Calendas	Martii.
28	III	Calendas	Martii.
29	Pridie	Calendas	Martii.

Martius.

Dies			
1	Calendis		
2	VI		
3	V		
4	IV	Nonas	
5	III		
6	Pridie		
7	Nonis		
8	VIII		Martii.
9	VII		
10	VI		
11	V	Idus	
12	IV		
13	III		
14	Pridie		
15	Idibus		
16	XVII		
17	XVI		
18	XV		
19	XIV		
20	XIII		
21	XII		
22	XI		
23	X	Calendas	Aprilis.
24	IX		
25	VIII		
26	VII		
27	VI		
28	V		
29	IV		
30	III		
31	Pridie		

Aprilis.

Dies			
1....	Calendis..................		Aprilis.
2....	IV..........	Nonas.......	
3....	III..........		
4....	Pridie.......		
5....	Nonis..................		
6....	VIII.........	Idus.......	
7....	VII..........		
8....	VI..........		
9....	V..........		
10....	IV..........		
11....	III..........		
12....	Pridie......		
13....	Idibus..................		
14....	XVIII......	Calendas....	Maii.
15....	XVII.......		
16....	XVI........		
17....	XV.........		
18....	XIV........		
19....	XIII.......		
20....	XII........		
21....	XI.........		
22....	X..........		
23....	IX.........		
24....	VIII.......		
25....	VII........		
26....	VI.........		
27....	V..........		
28....	IV.........		
29....	III........		
30....	Pridie......		

Majus.

DIES			
1....	Calendis..................		
2....	VI.........		
3....	V..........		
4....	IV.........	NONAS......	
5....	III.........		
6....	Pridie......		
7....	Nonis..................		
8....	VIII........		MAII.
9....	VII........		
10....	VI.........		
11....	V..........	IDUS........	
12....	IV.........		
13....	III.........		
14....	Pridie......		
15....	Idibus..................		
16....	XVII.......		
17....	XVI........		
18....	XV........		
19....	XIV........		
20....	XIII........		
21....	XII.........		
22....	XI.........		
23....	X..........		
24....	IX.........	CALENDAS....	JUNII.
25....	VIII........		
26....	VII........		
27....	VI.........		
28....	V..........		
29....	IV.........		
30....	III.........		
31....	Pridie......		

Junius.

Dies			
1	Calendis		
2	IV		
3	III	Nonas	
4	Pridie		
5	Nonis		
6	VIII		
7	VII		Junii.
8	VI		
9	V	Idus	
10	IV		
11	III		
12	Pridie		
13	Idibus		
14	XVIII		
15	XVII		
16	XVI		
17	XV		
18	XIV		
19	XIII		
20	XII		
21	XI		
22	X	Calendas	Julii.
23	IX		
24	VIII		
25	VII		
26	VI		
27	V		
28	IV		
29	III		
30	Pridie		

Julius.

DIES			
1....	Calendis..................		
2....	VI.		
3....	V..........		
4....	IV.........	NONAS......	
5....	III.........		
6....	Pridie......		
7....	Nonis....................		
8....	VIII........		JULII.
9....	VII........		
10....	VI.........		
11....	V..........	IDUS........	
12....	IV.........		
13....	III.........		
14....	Pridie......		
15....	Idibus....................		
16....	XVII.......		
17....	XVI........		
18....	XV.........		
19....	XIV........		
20....	XIII........		
21....	XII.........		
22....	XI.........		
23....	X..........		
24....	IX.........	CALENDAS....	AUGUSTI.
25....	VIII........		
26....	VII........		
27....	VI.........		
28....	V..........		
29....	IV.........		
30....	III.........		
31....	Pridie......		

Augustus.

DIES			
1....	Calendis..................		Augusti.
2....	IV.........	Nonas......	Augusti.
3....	III.........	Nonas......	Augusti.
4....	Pridie......	Nonas......	Augusti.
5....	Nonis..................		Augusti.
6....	VIII........	Idus........	Augusti.
7....	VII........	Idus........	Augusti.
8....	VI.........	Idus........	Augusti.
9....	V.........	Idus........	Augusti.
10....	IV.........	Idus........	Augusti.
11....	III.........	Idus........	Augusti.
12....	Pridie......	Idus........	Augusti.
13....	Idibus..................		Augusti.
14....	XIX.......	Calendas....	Septembris.
15....	XVIII......	Calendas....	Septembris.
16....	XVII.......	Calendas....	Septembris.
17....	XVI.......	Calendas....	Septembris.
18....	XV........	Calendas....	Septembris.
19....	XIV........	Calendas....	Septembris.
20....	XIII........	Calendas....	Septembris.
21....	XII........	Calendas....	Septembris.
22....	XI.........	Calendas....	Septembris.
23....	X.........	Calendas....	Septembris.
24....	IX.........	Calendas....	Septembris.
25....	VIII........	Calendas....	Septembris.
26....	VII........	Calendas....	Septembris.
27....	VI.........	Calendas....	Septembris.
28....	V.........	Calendas....	Septembris.
29....	IV.........	Calendas....	Septembris.
30....	III.........	Calendas....	Septembris.
31....	Pridie......	Calendas....	Septembris.

September.

Dies			
1....	Calendis..................		Septembris.
2....	IV.........	Nonas......	Septembris.
3....	III.........	Nonas......	Septembris.
4....	Pridie......	Nonas......	Septembris.
5....	Nonis....................		Septembris.
6....	VIII.........	Idus........	Septembris.
7....	VII.	Idus........	Septembris.
8....	VI.........	Idus........	Septembris.
9....	V..........	Idus........	Septembris.
10....	IV.........	Idus........	Septembris.
11....	III.........	Idus........	Septembris.
12....	Pridie......	Idus........	Septembris.
13....	Idibus....................		Septembris.
14....	XVIII......	Calendas....	Octobris.
15....	XVII.......	Calendas....	Octobris.
16....	XVI........	Calendas....	Octobris.
17....	XV.	Calendas....	Octobris.
18....	XIV........	Calendas....	Octobris.
19....	XIII........	Calendas....	Octobris.
20....	XII.	Calendas....	Octobris.
21....	XI.........	Calendas....	Octobris.
22....	X..........	Calendas....	Octobris.
23....	IX.........	Calendas....	Octobris.
24....	VIII........	Calendas....	Octobris.
25....	VII.	Calendas....	Octobris.
26....	VI.........	Calendas....	Octobris.
27....	V..........	Calendas....	Octobris.
28....	IV.........	Calendas....	Octobris.
29....	III.........	Calendas....	Octobris.
30....	Pridie......	Calendas....	Octobris.

October.

Dies			
1....	Calendis		
2....	VI		
3....	V		
4....	IV	Nonas	
5....	III		
6....	Pridie		
7....	Nonis		
8....	VIII		Octobris.
9....	VII		
10....	VI		
11....	V	Idus	
12....	IV		
13....	III		
14....	Pridie		
15....	Idibus		
16....	XVII		
17....	XVI		
18....	XV		
19....	XIV		
20....	XIII		
21....	XII		
22....	XI		
23....	X	Calendas	Novembris.
24....	IX		
25....	VIII		
26....	VII		
27....	VI		
28....	V		
29....	IV		
30....	III		
31....	Pridie		

November.

Dies			
1....	Calendis		
2....	IV.		
3....	III.	Nonas	
4....	Pridie		
5....	Nonis		
6....	VIII.		
7....	VII.		Novembris.
8....	VI.		
9....	V.	Idus	
10....	IV.		
11....	III.		
12....	Pridie		
13....	Idibus		
14....	XVIII.		
15....	XVII.		
16....	XVI.		
17....	XV.		
18....	XIV.		
19....	XIII.		
20....	XII.		
21....	XI.		
22....	X.	Calendas	Decembris.
23....	IX.		
24....	VIII.		
25....	VII.		
26....	VI.		
27....	V.		
28....	IV.		
29....	III.		
30....	Pridie		

December.

Dies			
1....	Calendis.................		Decembris.
2....	IV.........	Nonas......	Decembris.
3....	III.........	Nonas......	Decembris.
4....	Pridie......	Nonas......	Decembris.
5....	Nonis.................		Decembris.
6....	VIII........	Idus........	Decembris.
7....	VII........	Idus........	Decembris.
8....	VI.........	Idus........	Decembris.
9....	V..........	Idus........	Decembris.
10....	IV.........	Idus........	Decembris.
11....	III.........	Idus........	Decembris.
12....	Pridie......	Idus........	Decembris.
13....	Idibus.................		Decembris.
14....	XIX........	Calendas....	Januarii.
15....	XVIII......	Calendas....	Januarii.
16....	XVII.......	Calendas....	Januarii.
17....	XVI........	Calendas....	Januarii.
18....	XV........	Calendas....	Januarii.
19....	XIV........	Calendas....	Januarii.
20....	XIII........	Calendas....	Januarii.
21....	XII........	Calendas....	Januarii.
22....	XI.........	Calendas....	Januarii.
23....	X..........	Calendas....	Januarii.
24....	IX.........	Calendas....	Januarii.
25....	VIII........	Calendas....	Januarii.
26....	VII........	Calendas....	Januarii.
27....	VI.........	Calendas....	Januarii.
28....	V..........	Calendas....	Januarii.
29....	IV.........	Calendas....	Januarii.
30....	III.........	Calendas....	Januarii.
31....	Pridie....	Calendas....	Januarii.

CATÁLOGO

de las abreviaturas que se usan en los documentos pontificios

A

A.—Anno.
Aa.—Anima.
Ab.—Abbas. Absolutio.
Abbassa.—Abbatissa.
Abbe.—Abbate.
Abbia.—Abbatia.
Abbis.—Abbatis.
Abne.—Absolutione.
Abns.—Absens.
Abs.—Absens. Absolutione.
Absolven.—Absolventes.
A cen.—A censuris.
Acte.—Auctoritate.
Acu.—Acusatio.
Ad cas.—Ad causas.
Adhær.—Adhærentium.
Admit.—Admittent. Admittentes.
Ad no præs.—Ad nostram præsentiam.
Adrior.—Adversariorum.
Adrios.—Adversarios.
Æst.—Æstimatio.
Affect.—Affectus.
Affin.—Affinitas.
Agts.—Augustus.
Aia.—Anima.
Aie.—Animæ.
Aiar.—Animarum.
Aium.—Animum.
Ali.—Alias.
Alinatne.—Alienatione.
Alioquodo.—Alioquomodo.
Aliu.—Alium.
Almus.—Altissimus.
Alr.—Alter.
Als pns gra.—Alias præsens gratias.
Alt.—Altari.
Alter *vel* altus.—Alterius.
An.—Anno.
A nat.—A nativitate.

Anglis.—Angelis.
Angls.—Angelus.
Aniv.—Aniversarium.
Ann.—Annos. Annuatim.
Annex.—Annexorum.
Ap. .... } Archopo.... } Arcpo....... } Archiepiscopo.
Apcam....... } Aplicam..... } Apostol...... } Apostolicam.
Apl *vel* aprl.—Aprilis.
Aplorum *vel* apstlr.—Apostolorum.
Apls. *vel* aps.—Apostolus.
Ap obs rem.—Appellationis obstaculo remoto.
Appatis *vel* apptis.—Approbatis.
Appel rem.—Appellatione remota.
Approbat *vel* approbem.—Approbationem.
Approbo.—Approbatio.
Ap Sed leg.—Apostolicæ, Sedis, legatus.

Arbo.—Arbitrio.
Arbr.—Arbiter.
Arch.—Archidiaconus.
Archiepus *vel* areps.—Archiepiscopus.
Arlos.—Articulos.
Arg.—Argumentum.
Asseq.—Assecuta.
Assequem *vel* assequntio.—Assecutionem.
Attata.—Attentata.
Attatoe.—Attentatione.
Att.......... } Attent....... } Atto......... } Attento.
Au.—Auri.
Auct.—Auctoritate.
Au de Ca.—Auri de Camera.
Audien.—Audientium.
Augen.—Augendam.
Augni.—Augustini.
Aute *vel* authorit.—Authoritate
Authen.—Authentica.
Aux.—Auxiliares.
Auxo.—Auxilio.

B

B.—Beatus.
Ba.—Baptista.
BB.—Beati. Benedicti.
Be.—Beatæ.
Beatis.—Beatissime.
Beatme Pr.-Beatissime Pater.
Bedti *vel* Benedti.—Benedicti.
Be. M.—Beatæ Mariæ.
Ben.—Benedictionem.
Benealibus.—Beneficialibus.
Benelos.—Benevolos.
Beneum.—Beneficium.
Benevol.—Benevolentia.
Benigte.—Benignitate.
Bi.—Beati.
Bm.—Beatum.
B M.—Beata Maria *vel* Mater.
Bn.—Benè.
Bo mem.—Bonæ memoriæ.
B. P.—Beatus Petrus *vel* Paulus
Bs.—Beatus.
Bti.—Beati.

C

C.—Civis.
Ca.—Camera. Causa.
Caa.—Causa.
Cais aium.—Causis animarum.
Cam.—Camera.
Cancs.—Canonicus.
Canice.—Canonicè.
Canocor.—Canonicorum.
Canon.—Canonicatum.
Canon reg.—Canonicus regularis.
Canotus.—Canonicatus.
Cans.—Canonicus. Canones.
Can sec.—Canonicus secularis.
Cap.—Capella. Capitulum.
Capel.—Capella.
Caple.—Capellæ.
Capli.—Capituli.

Caplm.—Capitulum.
Caplo.—Capitulo.
Caplls.—Capellanus.
Capna.—Capellania.
Capno.—Capellano.
Car.—Causarum.
Car *vel* Cardilis.—Cardinalis.
Cas.—Causas.
Caus.—Causa.
CC.—Capituli. Carissimi. Clarissimi. Circum.
Cen eccles.—Censura ecclesiastica.
Cens.—Censio.
Cert m.—Certo modo.
Ceso.—Cessio.
Ch.—Christi.
Circunspeoni.—Circunspectioni.
Cister.—Cisterciensis.
Cla.—Clausula. Cluniacensis.
Clæ.—Claræ.
Claus.—Clausa.
Clei.—Clerici.
Clens.—Clemens.
Clico.—Clerico.
Clis.—Clausalis.
Cl v.—Clarissimus vir.
Clunia.—Cluniacensis.
Cms.—Comes.
Cnct.—Conclusit.
Cnstm.—Constructum.
Cnts.—Contrasigillum.
Co *vel* com.—Communem.
Coendarent.—Comendarent.
Coeretur.—Comendaretur.
Coga.........} Cognomina.
Cogn.........} Cognomina.
Cognia........} Cognomina.
Cogen.—Cognomen.
Cog spir.—Cognatio spiritualis.
Cog le.—Cognatio legalis.
Cogtus.—Cognominatus.
Cohao.—Cohabitatio.
Coia.—Communia.
Congis *vel* cogtis.—Consanguinitatis.
Coione.—Communione.
Cois.—Communis.
Coit.—Comitis.
Coittatur.—Committatur.
Collat.—Collatio.
Colleata *vel* colleg.—Collegiata.
Collitigan.—Collitigantibus.
Collm.—Collitigantium.
Com.—Comes. Communis.
Coma.—Comitissa.
Comdam.—Commendam.
Comdtus.—Commendatus.
Commr Epo.—Committatur Episcopo.
Competem.—Competentem.
Con.—Contra.
Conc.—Concilium.
Concone.—Communicatione.
Confeori.—Confessori.
Confeone.—Confessione.
Confres.—Confratres.
Conlis.—Conventualis.
Conriis.—Contrariis.
Cons.-Consanguinitatis. Consecratio.
Consequem.—Consequendum
Conservan.—Conservando.
Consit.—Concessit.
Consne.—Conscessione.
Constbus.—Constitutionibus.
Constiæ.—Conscientiæ.
Constitution. — Constitutionem.
Cons t r.—Consultatione taliter respondetur.

Consu.—Consensu.
Cont.—Contra.
Contua.—Contumacia.
Cosi.—Consilium.
Cujuscumq.—Cujuscumque.
Cujuslt.—Cujuslibet.
Culp.—Culpabilis.
Cur.—Curia.

D

D.—Dominus.
Dat.—Datum.
Dcs.—Dictus.
DD.—Domini.
Deat.—Debeat.
Decro.—Decreto.
Decrum.—Decretum.
Defcti.—Defuncti.
Deffcu.—Deffectu.
Defivo.—Definitivo.
Denomi.—Denominatio.
Denominat. —Denominationem.
Derogat.—Derogatione.
Desup.—Desuper.
Devol *vel* devolut.—Devolutum.
D. G.—Dei Gratia.
Diac.—Diaconus.
Dic.—Dictus *vel* dictam. Dicitur. Dictatus. Diœcesis.
Dign *vel* digni.—Dignemini.
Dil fil.—Dilectus filius.
Diloe.—Dilatione.
Discreoni.—Discretioni.
Dispao.—Disipatio.
Dispen.—Dispendium.
Dispens *vel* dispensao.—Dispensatio *vel* dispensationis.
Dipn *vel* dispone.—Dispositione.
Disposit.—Dispositivè.
Diversor.—Diversorum.
Divort.—Divortium.
Dm.—Deum.
D. N.—Domino Nostro.
Dna.—Domina.
Dnco.—Dominico.
Dne.—Domine.
Dni.—Domini.
Dnicus.—Dominicus.
Dno.—Domino.
D. N. P.—Domini nostri Papæ
D. N. PP.—Dominus noster Papa.
Dns *vel* doms. Dominus.
Doij *vel* doni.—Domini.
Dotat.—Dotatio.
Dotate *vel* dot.—Dotatione.
Dr.—Dicitur.
Ds.—Deus.
Dsis.—Diœcesis.
Dt.—Dictæ.
Dta.—Dicta.

Dti.—Dicti.
Dtus.—Dictus.
Ducat.—Ducatorum.
Duc au de ca.—Ducatorum auri de camera.
Ducem.—Ducentorum.
Dum vent *vel* viv.—Dum vivent.
Dus.—Dominus.

E

Ea.—Eam.
Ecca...... Eccia...... Eccl...... Ecclia..... } Ecclesia.
Ecci.—Ecclesiastici.
Ecciis.—Ecclesiis.
Eccle *vel* Ecclie.—Ecclesiæ.
Eccleium.—Ecclesiarum.
Eccles..... Ecclesiast.. Ecclicis.... } Ecclesiasticis.
Eccl Rom.—Ecclesia Romana
Edcm.—Edictum.
Ee.—Esse.
Effet *vel* effum.—Efectum.
Ei.—Ejus.
Ejusd.—Ejusdem.
Elect.—Electio.
Em.—Enim.
Emoltum.—Emolumentum.
Eod.—Eodem.
Epali.—Episcopali.
Epatus.—Episcopatus.
Epc.—Episcopus.
Epi.—Episcopi.
Epla.—Epistola.
Epm.—Episcopum.
Epo.—Episcopo.
Eps *vel* epus.—Episcopus.
E. R.—Ecclesiæ Romanæ.
Et.—Etiam.
Ex.—Extra.
Exat.—Existat.
Exco.—Excommunicatio.
Excoe *vel* excom.—Excommunicatione.
Excois *vel* excomnis.—Excommunicationis.
Execrab.—Execrabilis.
Exens.—Existens.
Exist.-Existit *vel* existat. Existenti.
Exp *vel* expmi.—Exprimi.
Expd *vel* expda.—Exprimenda.
Exped.—Expedire, Expeditioni.

Exped.[1]—Expedienda.
Expedni.—Expeditioni.
Exp.[°] *vel* express.—Expressio.
Expres.....
Express.... } Expressis.
Expis.....
Exprimend.—Exprimenda.

Ex Rom Cur.—Extra Romanam Curiam.
Exten.—Extendendus.
Extend.—Extendenda.
Extraordin.—Extraordinario.
Ex val.—Existimationem valoris.

F

Facient *vel* facin.-Facientis.
Fact.—Factam.
Famari.—Famulari.
Fbr.—Februarii.
Fca.—Facta.
Fcis.—Factis.
Fcm.—Factum.
Fcs.—Factus.
Fel.—Felicis.
Festivtibus. — Festivitatibus.
Ff.—Fratres. Fecerunt.
FF.—Fratres. Filii.
Fil.—Filius.
Fil rec pred n.—Filius recordationi prædecessoris nostri
Fina.—Femina.
Fls.—Falsus.
Foa.—Forma.
Fol.—Folio.

Fors.—Forsan.
Fr.—Frater.
Fraem.—Fratrem.
Franus.—Franciscus.
Frat.—Fraternitas.
Frcm.—Fructum.
Fre.—Fratre.
Fres.—Fratres.
Fris.—Fratris.
Frm *vel* frum.—Fratrum.
Frna.—Fraterna.
Fruct.-Fructus *vel* fructibus.
Fructib.—Fructibus.
Fundat.—Fundatio *vel* fundatum.
Fundaone...
Funde....... } Fundatione.
Fundne .....
Futm.—Futurum.

G

Geia.—Gemina.
Gener *vel* gnalis.—Generalis.
General.-Generalem *vel* generaliter.
Gens.—Generationis.
Gla *vel* glia.—Gloria.
Glosissimi.—Gloriosissimi.
Gloso.—Glorioso.
Gnatio.—Generatio.
Gne.—Genere.
Genli.—Generaliter.
Gnra.—Genera.
Gra *vel* grat.—Gratia.
Grad affin.—Gradus affinitatis.
Græ *vel* gre.—Gratiæ.
Gram.—Gratiam.
Grar.—Gratiarum.
Graso.—Gratioso.
Grat.—Gratiosè.
Gratifc.—Gratificatio.
Gratne.—Gratificatione.
Gts.—Gentes.

H

H.—Hic, hujus *vel* huic.
Hab.—Habere *vel* haberi
Habeant *vel* heantur.—Habeantur.
Haben.—Habentia.
Hactus.—Hactenus.
Hc.—Hunc *vel* hanc.
Heat.—Habeat.
Heds.—Hæredes.
Here.—Habere.
Het.—Habet.
Hies—Homines.
Hita—Habita.
Hmoi.—Hujusmodi.
Hms.—Habemus.
Hns.—Habens,
Ho.—Homo.
Hoe *vel* hoie.—Homine.
Hois.—Hominis.
Homici.—Homicidium.
Hon.—Honorabilis.
Hre.—Habere.
Ht.—Habet.
Hui.—Hujus.
Hujusm. . . . } Huoi. . . . . . } Humoi. . . . . } Hujusmodi.
Humil. . . . . } Humilit. . . . } Humlr. . . . . } Humiliter.

I

I.—Infra.
I. B.—Ioannes Baptista.
Ic.—Jurisconsultus.
I. C.—Jesus Christus.
Id.—Idus.
I. D. N.—In Dei nomine.
Igr.—Igitur.
Ihiles.—Inhabiles.
Ihm.—Jesum.
Ihs *vel* Ihus.—Jesus.
Illor.—Illorum.
Immun.—Immunitas.
Impetran.—Impetrantium.
Imponen.—Imponendis.
Import.—Importante.
Impr.—Imperator.
Impres.—Imperatores.
Inc.—Incipit.
Incipi.—Incipiente.
Infraptum.—Infrascriptum.
Infrascrip *vel* infrapæ.—Infrascriptæ.
Inspcis.—Inspecturis.
Instio.—Institutio.
Instrm.—Instrumentum.
Intdco.—Interdicto.
Intee.—Interesse.
Intropta.—Introscripta.
Invocaone.—Invocatione.
Invocaoum *vel* invocat.—Invocationum.
Ioh.—Joannes.
Ipm.—Ipsum.
Iq.—Inquam.
Irregulte.—Irregularitate.
Is.—Idibus.
Itdco.—Interdictio.
Itm.—Iterum.
Iudm.—Iudicium.
Iun.—Junii.
I. X.—Jesus Christus.

J

Januar.—Januarius.
Joes *vel* Johs.—Joannes.
Jud *vel* judm.—Judicum *vel* judicium.
Jur.—Juravit.
Jurto.—Juramento.
Jux.—Juxta.

K

Kal......}
Kl......}Kalendas.
Kls......}
KK *vel* Kmi.—Karissimi.
Km.—Karissimus.
Kmorum.—Karissimorum.
Kra.—Karta.

L

Laic.—Laicus.
Laicor.—Laicorum.
Latiss.—Latissimè.
Lc.—Lectio.
Lca.—Lecta.
Lcs.—Lectus.
Legia......}
Legma.....}Legitima.
Litima.....}
Ltima......}
Legit.—Legitimus *vel* legitimè
Lia *vel* licia.—Licentia.
Lib.—Liber.
Liber.—Libero.
Liblt.—Liberaliter.
Libm.—Liberum.
Libnt.—Libenter.
Lit.—Litis.
Litig.—Litigiosus.
Litigios.—Litigiosa.
Litt.—Littera.
Litterar.—Litterarum.
Ll.—Libri.
Lmis.—Legitimis.
Lo.—Litro.
Lræ.—Litteræ.
Lras.—Litteras.
Lris.—Litteris.
Ltæ.—Licitæ.
Ltmo.—Legitimo.
Ltrs.—Lateranis.
Luc.—Lucam.
Ludus.—Ludovicus.

M

M.—Monetæ.
Maa.—Materia.
Mag.—Magnus.
Magist *vel* magr.—Magister.
Magri.—Magistri.
Mgro.—Magistro.
Manda.—Mandamus *vel* mandatus.
Mand q.-Mandamus quatenus
Manib.—Manibus.
Marc.—Marcum.
Mart. Martyris.
Matth.—Matthæum.
Mbra.—Membra.
Mcdiam.—Misericordiam.
Mediet.—Medietate.
Medte.—Mediatè.
Mens.—Mensis.
Mg.—Magister.
Mil.—Militis.
Mir.—Misericorditer.
Miraone *vel* misatoe.—Miseratione.
Miscdia.—Misericordia.
Mla.—Multa.
Mlris.—Mulieris.
Mm.—Meum *vel* meam. Monumentum. Matrimonium. Magistri. Martyres. Ministri.
Mnri.—Ministrari.
Mo.—Modo.
Moia.—Monasteria.
Mon can præm.—Monitione canonica præmissa.
Monrium.—Monasterium.
Moven.—Moventibus.
Mr.—Mater. Martyr. Magister.
Mre.—Monstrare.
Mrm.......... }
Mrimonium. } Matrimonium.
Mtmon....... }
Ms.—Meus.
Muie.—Munimine.

N

N.—Non.
Naa.—Natura.
Nativitm.—Nativitatem.
Nb *vel* nob.—Nobis.
Nbc.—Nobiscum.
Nbr......... }
Nobr......... } Novembris.
Novebs...... }
Nc.—Nunc.
Necess.—Necessariis.

Necessar *vel* nerior.—Necessariorum.
Neglia.—Negligentia.
Neq.—Neque.
Neria.—Necessaria.
Nis.......... } Nostris.
Nris.......... } Nostris.
Nrs.......... } Nostris.
Nl.—Nihil.
Nm *vel* nrm.—Nostrum. Numerum.
Nmne........ } Nomine.
Nne.......... } Nomine.
Noe.......... } Nomine.
Noie......... } Nomine.
Nom......... } Nomine.
N mo.—Non modo.
Nn........... } Nostri.
Nost.......... } Nostri.
Nri........... } Nostri.
Nnr.—Nostrorum.
Nns *vel* non.—Nonas.
No.—Non. Nostro.
Noa.......... } Nomina.
Noia.......... } Nomina.
Nom......... } Nomina.
Nobb.—Nobiles.
Nobil.—Nobilium.
Noe.—Nomen.
Non obst.—Non obstantibus.
Not. — Notandum. Notario. Notitia.
Nota.—Notitia.
Notar.—Notario.
Noto pubco.—Notario publico
Nq.—Nunquam.
Nr.—Noster.
Nra.—Nostra.
Nultus.—Nullatenus.
Num.—Numero.
Nuncup.—Nuncupatum.
Nuncupat.—Nuncupationum.
Nuncupe.—Nuncupatæ.
Nup.—Nuper. Nuptiæ.
Ntate.—Nativitate.
Nts.—Notarius.

O

Oa......... } Omnia.
Oia........ } Omnia.
Oma....... } Omnia.
Obbat *vel* obtin.—Obtinebat.
Obediam.—Obedientiam.
Obit.—Obitus *vel* obitum.
Oblone.—Oblatione.
Obneri.—Obtineri.
Obnet *vel* obt.—Obtinet.
Obs........ } Omnibus.
Oib........ } Omnibus.
Omn....... } Omnibus.
Obst.—Obstaculum.
Obstan.—Obstantibus.
Oct *vel* octob.—Octobris.
Occup.—Occupatum.
Oe.—Omne.
Oem.—Omnem.
Oes *vel* oms.—Omnes.
Offali.—Officiali.
Offium *vel* offm.—Officium.
Oi.—Omni.
Oim........ } Omnium.
Oium...... } Omnium.
Om........ } Omnium.

Oio........ }
Oino....... } Omnino.
Omn....... }
Oo........ }
Oipti.—Omnipotenti.
Ois.—Omnis.
Ombus.—Omnibus.
Ompis.—Omnipotentis.
Omps.—Omnipotens.
Opam.—Operam.
Oppis.—Opportunis.
Oppna *vel* opport.—Opportuna.
Opptua.—Opportuna.
Or.—Orator.
Orat.—Orator. Oratoria.
Orace *vel* orce.—Oratrice.
Ord.—Ordinario. Ordine *vel* ordinis.
Ordbus.—Ordinationibus.
Ordio.—Ordinario.
Ordis.—Ordinis.
Ordris.—Ordinariis.
Ori.—Oratori.
Oris.—Oratoris.
Oro.—Oratio.
Oroes.—Orationes.
Orx.—Oratrix.

P

Pa.—Papa. Paulus.
Pact.—Pactum.
Palii.—Palatii.
Pam *vel* prim.—Primam.
Par..... }
Pat...... } Pater.
Pr...... }
Parochial *vel* parolis.—Parochialis.
Patia.—Patientia.
Patno.—Patrono. Paterno.
Patr.—Patronatus.
Pbr..... }
Prb..... }
Presbyt.. } Presbyter.
Psbr .... }
Pbricida.—Presbytericida.
Pbri *vel* prbri.—Presbyteri.
Pbror.—Presbyterorum.
Pbros.—Presbyteros.
Peccores.—Peccatores.
Peccorum.—Peccatorum.
Pcepit.—Percepit.
Pcl.—Procul.
Pdcs.—Prædictus.
Pdie.—Pridie.
Pe.—Petrus.
Penia.—Pœnitentia.
Peniaria.—Pœnitentiaria.
Pœnit.—Pœnitentibus.
Pens.—Pensione.
Penult.—Penultimus.
Perinde val.—Perinde valere.
Perpuam.—Perpetuam.
Perq.°—Perquisitio.
Persolven.—Persolvenda.
Pet.—Petitur.
Pfessus.—Professus.

Pinde.—Perinde.
Pissa.—Præmissa.
Pla.—Plura.
Ples.—Plures.
Plim.—Plurima.
Pmissor.—Præmissorum.
Pmo *vel* po.—Primo.
Pms.—Possumus.
Pn *vel* pns.—Præsens.
Pna *vel* pntia.—Præsentia.
Pndit.—Prætendit.
Pnt.—Posunt.
Pntes.—Præsentes.
Pntium.—Præsentium.
Pnto sdum.—Prætento standum.
Poa.—Potentia.
Podtus.—Primodictus.
Poe.—Positione.
Pœn *vel* pœnit.—Pœnitentia.
Point *vel* poss.—Possint.
Pntus.—Pontificatus.
Pors.—Prioris.
Poss.—Possit. Possessionem.
Possa.—Possesa.
Posses *vel* possone.—Possessione.
Posser *vel* possor.—Possessor
Posso.—Possessio.
Poten.—Potentia.
PP.—Papa. Patres. Perpetuo.
Pphas.—Prophetas.
Pphs.—Philosophus.
Ppli.—Populi.
Pplm.—Populum.
Pplris.—Popularis.
Ppm *vel* pptum.—Perpetuum.
Ppt.—Propter.
Pr.—Pater.
Præal.—Præallegatus.
Præb.—Præbenda.
Præbend.—Præbendas.
Præd.—Prædicta. Prædicitur.
Præds.—Prædictus.
Præfert.... }
Ptr .... } Præfertur.
Ptur....... }
Præm.—Præmissum.
Præsen.—Præsentiæ.
Præt.—Prætendit.
Prbm.—Presbyterum.
Prbo.—Presbytero.
Pre.—Patre.
Primod.—Primodicta.
Prio.—Principio.
Priotus.—Prioratus.
Procurat *vel* pror.—Procurator.
Prori.—Procuratori.
Prov.—Provisionis.
Provione.—Provisione.
Proxos.—Proximos.
Prs.—Patris.
Ps.—Psalmus.
Psi.—Psalmi.
Pt.—Præter. Potest. Prout.
Pta.—Præterea.
Ptam.—Prædictam.
Ptas.—Potestas.
Pte.—Parte. Potestate.
Pti.—Præfati.
Pt q.—Propter quod.
Pttur.—Petitur.
Pub.—Publico.
Pudlis.—Præjudicialis.
Purg can.—Purgatio canonica
Pvidere.—Providere.

Q

Q.—Que *vel* quod.
Qb.—Quibus.
Qd.—Quod *vel* quid.
Qm *vel* qum.—Quoniam.
Qmdo.—Quomodo.
Qmlt *vel* quomolt.—Quomodolibet.
Qmo.—Quinimo.
Qn.—Quando.
Qnq tn.—Quándoque tamen.
Qnto.—Quanto.
Qpp.—Quapropter.
Qq.—Quoque.
Qr.—Quorum.
Qs.—Quas.
Qta.—Quanta.
Qtio.—Quæstio.
Qtnus........ }
Qts........... } Quatenus.
Qtus.......... }
Qtucq.—Quantumcumque.
Quat.—Quatuor.
Quod *vel* quon.—Quondam.
Qs mo.—Quovis modo.
Quod vix.—Quod vixerit.

R

R *vel* rta.—Registrata.
Rao *vel* ro.—Ratio.
Rca.—Recta.
Rcm.—Rectum.
Rcor.—Rector.
R. E.—Romanæ Ecclesiæ.
Rec.—Recordationis.
Rects.—Rectoris.
Reg.—Regula.
Regie.—Regimine.
Regul.—Regulatum.
Relio.—Religio.
Relione.—Religione.
Rescrip.—Rescriptum.
Resdam.—Residentiam.
Reservat.—Reservata *vel* reservatio.
Resig *vel* resigo.—Resignatio
Resignation.—Resignationem
Resigne.—Resignatione.
Resigre.—Resignare.
Reso.—Reservatio.

Restois.—Restitutionis.
Retroscrip *vel* rtus.—Retroscriptus.
Regnet.—Resignet.
Rla.—Regula.
Rlæ.—Regulæ.
Rlaris.—Regularis.
Rlium.—Regularium.
Rntus.—Renatus.
Robor.—Roboratus.
Roe.—Ratione.
Rois.—Rationis.
Rom.—Romanus.
Roma.—Romana.
R. P.—Reverende Pater.
RR.—Reverendissimi.
Rs.—Responsum.
Rulari.—Regulari.

S

S.—Saeer. Sanctitas. Sanctus
Sa.—Supra.
Sabbi.—Sabbati.
Sac.—Sacer. Sacerdos.
Satfcm.—Satisfactum.
Saclii.—Sacrilegii.
Sacr unc.—Sacra unctio.
Sacror.—Sacrorum.
Sacscis.—Sacrosanctis.
Sæcul *vel* slaris.—Sæcularis.
Salm.—Salutem.
Salri *vel* saluri.—Sulutari.
Sancme Pr.—Sanctissime Pater.
Sanctit.—Sanctitatis.
Sactum.—Sacramentum.
Sati *vel* snti.—Sanctitati.
S. B.—Sit Benedictus.
Sbm.—Subjectum.
Sca.—Sancta.
Scda.—Secunda.
Scdo.—Secundo.
Scds.—Secundus.
Sce.—Sancte.
Sci *vel* scti.—Sancti.
Scia.—Scientia.
Scla *vel* sla.—Sæcula.
Sclo.—Sæculo.
Scm.—Sanctum.
Scorm *vel* scorum.—Sanctorum.
Scs.—Sanctus.
Scuarii —Sanctuarii.
S d.—Salutem dicit.
Sec..........
Secd.........
Sedm........
Sm.......... } Secundum.
Sed ape.—Sedis apostolicæ.
Sen.—Sententiis.
Sen exco.—Sententia excommunicationis.
Sentens.—Sententiis.
Sep.—Septimus. Septembris.
Separat.—Separatim.
Seplcm.—Sepulcrum.
Sg *vel* sig.—Sigillum.
Sigra.—Signatura.

Silem.—Similem.
Silibus.—Similibus.
Silr *vel* simlr.—Similiter.
Simpl.—Simplicis.
Simplr.—Simpliciter.
Singul *vel* slorum.—Singulorum.
Sit.—Sitam.
Slm.—Salutem.
S. M.—Sanctæ Mariæ.
S. M. E.—Sanctæ Matris Ecclesiæ.
S. M. M.—Sanctam Mariam Majorem.
Smo.—Sermo.
Sn.—Sine.
Snam.—Sententiam.
Snia.—Sententia.
Snta *vel* sta.—Sancta.
Solit.—Solitam.
Solut........ } Solutionis.
Solutis....... } Solutionis.
Soluonis..... } Solutionis.
Sollic.—Sollicitatorum.
Sortile.—Sortilegium.
S. P.—Sacri Palatii. Sanctus Paulus.
S. Pa.—Sanctus Paulus.
Spalbs.—Specialibus.
Spali *vel* speali.—Speciali.
Spalr *vels* peler.—Specialiter.
S. Pe.—Sanctus Petrus.
Spealem.—Specialem.
Spec.—Specialis.
Specif *vel* spq.—Specificatio.
Spitale.—Spirituale.
Spm *vel* spum.—Spiritum.
Spr.—Semper.
Sprils.—Spiritualis.
Sps *vel* spus.—Spiritus.
Spu.—Spiritu.
Spualibus.—Spiritualibus.
Sr.—Super.
S. R. E.—Sanctæ Romanæ Ecclesiæ.
Sriri.—Superiori.
SS.-Sacrosancta. Sancti. Subscripsi.
St.—Sunt.
Sta.—Sancta.
Stat.—Status.
Subrog.—Subrogandus.
Subrogan.—Subrogandis.
Subrogaonis.—Subrogationis.
Subnis *vel* subvent.—Subventionis.
Substanlis.—Substantialis.
Succ *vel* succores.—Successores.
Sumpt.—Sumptum.
Sup.—Supra.
Suplicaonis.—Supplicationis.
Suppantis.—Supplicantibus.
Suppat *vel* supplic.—Supplicat.
Sppne.—Supplicatione.
Sppta.—Supposita.
Sptum.—Supradictum.
Suspen.—Suspensionis.
S. V.—Sanctitas Vestra.
S. V. O.—Sanctitati Vestræ orator.

......

T

Talr.—Taliter.
Tam.—Tamen. Tantum.
Tangen.—Tangendum.
Tbla.—Tabula.
Tc.—Tunc.
Temo.—Termino.
Temp.—Tempus.
Ten.—Tamen. Tenore.
Tenen.—Tenendum.
Testarii.—Testamentarii.
Testio.—Testimonio.
Testit.—Testibus.
Testm.—Testamentum.
Theolia *vel* thia.—Theologia.
Tia.—Tertia.
Tim.—Terminum.
Tit *vel* tli.—Tituli.
Titlm.—Titulum.
Tl.—Talis.
Tlr.—Taliter.
Tm.—Tamen. Tantum. Testamentum.
Tn.—Tamen.
Tplr.—Temporaliter.
Tpra.—Tempóra.
Tpore....., Tpr......., Tpre...... } Tempore.
Tpus *vel* tps.—Tempus.
Tra.—Terra.
Tre.—Terræ.
Trecem.—Trecentorum.
Triblone.—Tribulatione.
Tridni.—Tridentini.
TT.—Testamentum. Tituli.
TTm.—Testamentum.
Tum.—Tumulatum.

U

Ulr.—Universaliter.
Ult.—Ultima.
Ulti.—Ultimi.
Ult pos.—Ultimus possessor.
Ultus.—Ultimus.
Ursis. Universis.
Usq.—Usque.
Utlr.—Utiliter.

V

V.—Vestra *vel* vestræ. Virgo *vel* virginem.
Va *vel* vba.—Verba.
Vacan.—Vacantem *vel* vacantibus.
Vacaonis *vel* vacatnis.—Vacationis.
Vacaonum.—Vacationum.
Val.—Valorem.
Valt.—Valete.
Vb.—Vobis.
Vbu *vel* vm.—Verbum.
Vdl *vel* videl.—Videlicet.
Venebli.—Venerabili.
Venlis—Venerabilis.
Verisile.—Verisimile.
Verusq.—Verusque.
Vest *vel* vr.—Vester.
Vgi.—Virgini.
Vgo.—Virgo
Videb *vel* videbr.—Videbitur.
Vl.—Vel.
Vms.—Videmus.
Vo.—Vero.
Vra.—Vestra.
Vrae.—Vestræ.
Vrm.—Vestrum.
V. S.—Vestræ Sanctitatis.

X

X.—Christus.
Xai *vel* Xptni.—Christiani.
Xana.—Christiana.
Xi ...... }
Xpi ..... } Christi.
Xpti ..... }
Xp *vel* Xps.—Christus.
Xpm.—Christum.
Xpo *vel* Xpto.—Christo.
Xptianrum.—Christianorum.

RECTIFICACION

Al ajustar la plana de la página 94 se cometió el error de colocar en pos de *Liberta*, única interpretacion del artículo J, tres que corresponden al inmediato anterior L, á saber: *Legis*. *Legavit*. *Libenter*.